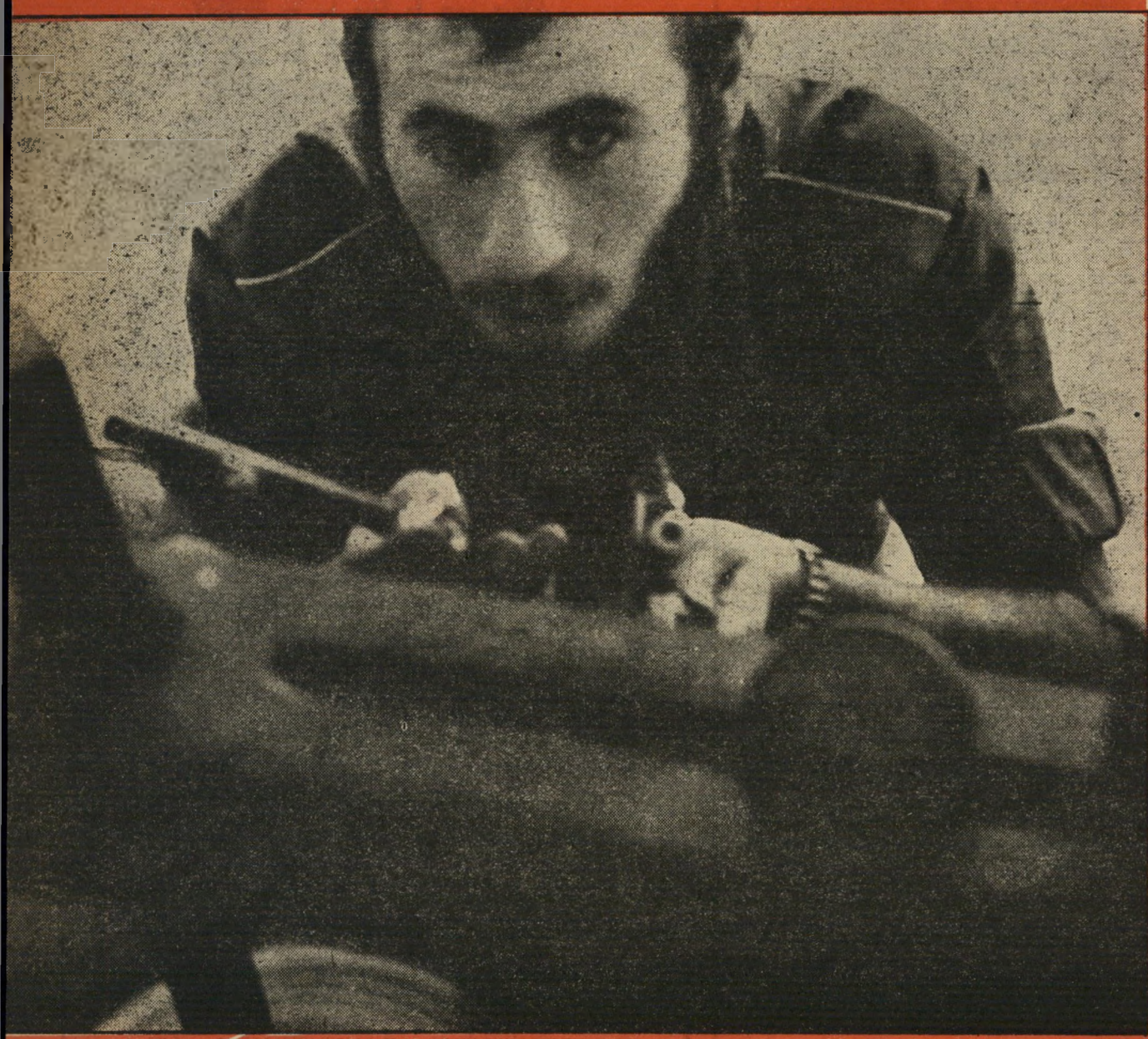

העולם הזה

הקומנדו

של קומנדיות

בחונכי
מיבצ
הרב
מנדלסון
הנאשם
בהסתרת
יוסל'ה

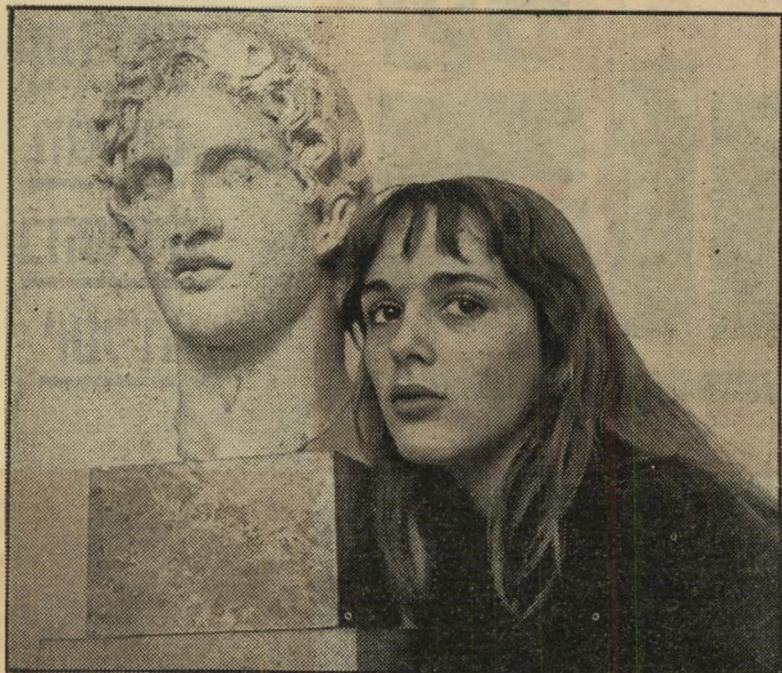
2.12.72

כנסת, כמו נשיא המדינה ומבקר המדינה. אולם גם ריפסין אינו מציע זאת. הוא משאיר את בחירת היועץ בידי הממשלה (אם כי הוא מציע שהמינוי יהיה טעון אישור ועדת הכנסת). היינו: בידי הרוב בממשלה. היינו: בידי מפא"י. היינו: בידי נערי-החצר של דויד בן-גוריון. מעולם לא נתמנה במדינה יועץ משפטי שלא מתוך שיקול פוליטי-מפלגתי. האזנר עצמו נתמנה על-ידי שר פרוגרסיבי, מפני שהיה עסקן פרוגרסיבי. הוא לא יכול היה להתמנות לולא ידעו עוזריו של בן-גוריון כי זהו איש שהם יכולים לסמוך עליו. מי שסבור כי גדעון האוזנר הוא טאון הדור — יפעל-נא למען בחירתו לשר-המשפטים. גם לא איכפת לנו אם בכלל יבוסל תואר „שר המשפטים“, ואת מקומו בממשלה יתפוס אדם הקרוי „היועץ המשפטי“, כמו „התובע הכללי“ בארצות-הברית ובברזיל. אך המצב המעשי הקיים, שהוא שריד מתקופת הדיקטטורה של השלטון הור, יש לבטלו. אמרנו זאת לפני עשר שנים — ואם יהיה צורך, נחזור על כך שוב ושוב.

★ ★ ★

לא רק בעיות ורעיונות מתחילים את

תפקידו של העולם הזה הוא לתאר מאורעות ולפרשם. לא פעם עליו לתאר מאורעות שמקורם בהעולם הזה עצמו — מאורעות שנוצרו בעבר הקרוב או הרחוק בי-עמודיו. כמה מאורעות כאלה אירעו השבוע — כמו בכל שבוע. בשחיין הודיע הא"ם כי ממשלת ישראל תרמה תרומה למען פליטי אלג'יריה המוסלמים, החוזרים למולדתם. זהו מעשה יפה — ואנו מברכים עליו בלב שלם. זהו גם מעשה נכון. היה זה העולם הזה (1285) שהעלה, לראשונה, את התביעה לנצל את פניית י"א אר"ם בעניין זה, כדי לעשות מחוזה של התפייסות כלפי לוחמיה-השיחורר האלג'יריים. לא יצרנו אשליה. לא אמרנו כי מעשה חד-פעמי כזה יסלק את מישקע המרידות של הצטבר במרוצת השנים, כתוצאה מפעולות ממשלת ישראל נגד מלחמת-השיחורר. אך שינויים היסטוריים הם תוצאה של הרבה הרבה מעשים קטנים — וזהו מעשה קטן לדוגמה. חבל רק שהממשלה לא מצאה עוז בנפשה לעשות מעשה נועז קצת יותר, והסתפקה בתרומת כמה אלפי דולרים. לכסף אין

יהודית מזרחי וידיד (בעת סיורה ביוון מטעם „העולם הזה“)

דרכם מעל צמודי העולם הזה — הרבה חל גם על דמויות ציבוריות רבות. ובכללן: היפות ביותר. זיוה רודן, החוזרת השבוע לעמודים אלה, החלה את הקאריירה שלה בשער העולם הזה לפני 11 שנה, כשעוד היתה זיוה בלכמן. אחריה באו יפהפיות רבות — ביניהן מלכות-היופי המצטיינות. בשבוע שי-עבר שמחנו על בחירת יהודית מזרחי, מלכת-המים הראשונה שלנו, למלכת-היופי. הקאריירה של יהודית החלה, כאשר החל לט העולם הזה בפנים הראשונה לערוך תחרות על התואר „מלכת המים“. מאחר שהיתה כחנה לשתף בה רק נערות בעלות רמה, הבולטת בשפת הים הודות ליופיהן ולאישיותן, יצאו חוליות העולם הזה ל"חופי הארץ כדי לחפש נערות מתאימות. באחד הימים ראה כתב העולם הזה נערה צעירה, בעלת ביקיני נועז ויופי קלאסי, בבריכת-השחייה בתל-אביב. הוא ניגש אליה, הציג לה להציג את מועמדותה. לתדהמתו הגמורה היא השיבה שהוא רק בת 14 וחצי, והציעה לו לפנות אל הוריה. כך עשה. היתה דרושה פעולת שיכנוע ניכרת, כדי שההורים השמחנים יתירו לבתם להשתתף בתחרות. היתה דרושה הבטחה שאם יבחר הקהל ביהודית, והיא תישלח למסע-של-רצון-טוב ברחבי אירופה, יוכל האב להת-לחט אליה. ואכן, הוא נכח בפנישותיה, בין השאר עם גיראר פליס ואלן דילון. מסתבר כי אופי ההורים לא השתנה מאז. הם נשארו שמרניים, דואגים לחינוך בתם. למרות שיהודית התבגרה מאז, תחלתה אליה אמה במסעה, בו תתחרה על תואר מלכת העולם.

ריח — וגם אין כתובת. אילו נשלחו, במי-קום הדולרים, כמה אלפי אוהלים מתוצרת ישראל, היה הדבר מועיל יותר. כל פליט היה יודע מגין באוהל — כי אפשר היה לרשום על כל אוהל את שם המדינה. לא במקרה הכתרונו את הצעתנו בכותרת „מה טובו אוהליך, יעקוב!“

★ ★ ★

ההיכוח על סמכויות היועץ המשפטי ל-ממשלה נזרע אף הוא בעמודי העולם הזה. במשך שנים היינו היחידים במדינה שתבעו להעביר את סמכויות היועץ לשר-המשפטים. היה דרוש זמן רב עד שרעיון זה נבט בי-מוחות המשפטים — ועתה הוא קוצר קציר סנסציוני.

נושא ההיכוח הוא פשוט בתכלית: האם מותר להשאיר בידי פקיד ממונה, שאינו כפוף לשום ביקורת דמוקרטית, סמכויות עצומות? ומאידך — האם יש טעם בקיים שר, הנבחר באופן דמוקרטי והכפוף ל-ביקורת הכנסת, מבלי שתהא בידו סמכות? תמנהי על כמה אנשי-ציבור חריפי-מח, בעלי כוונות טובות, שאינם רוצים לראות את הבעיה כך. הם שוגים באשליה. כך הגיש עתה חבר-הכנסת יעקוב ריפסין, איש מפ"ם, אחד המוחות הטובים ביותר בכנסת, הצעת-חוק שמגמתה לחוק עוד יותר את מעמד היועץ המשפטי. קו המחשבה שלו הוא כוללת: בידי היועץ סמכויות עצומות. הוא יכול לתבוע למשפט כל אזרח, ולהפסיק כל משפט נגד אזרח. סמכויות אלה יכולות לשמש נשק אדיר לרדיפת יריבים פוליטיים (ומי יודע זאת כמונו!). על כך אסור שהיועץ יהיה כפוף לשר פו-ליטי, והוא חייב להיות בלתי-תלוי לגמרי. זה רעיון יפה מאוד — אילו היה מצי-אותי. במלים אחרות: אילו יכול היה להיות בארץ יועץ משפטי בלתי-תלוי, שאינו מת-מנה מתוך שיקולים מפלגתיים. אילו היה היועץ המשפטי נבחר, לפחות, על-ידי ה-

דובק
פילטר

עקידים!
תלמידים!
ארשמו עוד היום לקורס החדש ל-
קצרות
עברית / או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב„אולפן גרג“ (GREGG).
המנהל: ת. ברקמא (קמטינסקי)
תל-אביב: רחוב גורדון 5.
חיפה: בבית-הספר „במעלה“,
רחוב שמריהו לוין 30.
ה צ ל ח ה מ ו כ כ ת

חליפות הריון
כיצור אחרת
תאם
ת"א שדר חסדיק 19
אלול 1312 62

„העולם הזה“, שבועון החדשות הישראלי, המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מכרקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, ת"א. פץ 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

לוי אשכול

5 יוני 5 יולי

נדאי לכם לבקר בביתן. תלויה מודל.

• תצוגת אפנה שתצדק
• העלית פרסים בסך כולל
של 1000 ל"ר

* „תלויה מודל” מזמינה אתכם
לבקר בביתן תצוגתה.

* חידושי אופנת קיץ 1962, שמלות
חליפות, מעילים ממבחר בדי העונה
ARNEL – DACRON – DESTRON
MAGIC CREPE – BATTISTE – CHIFFON
יודגמו בפניכם בתצוגת שקופיות מתמדת.

* כל מבקר בביתנו יקבל כרטיס
המקנה לו זכות להשתתף בהגרלת

המחאות קניה

לקניית מוצרי „תלויה מודל” בחנויות
אופנה מובחרות ברחבי הארץ.

קסמי קדס ורעננות קידמה

בתצוגת „תלויה מודל” יריד המזרח, ביתן 32

מכתבים

ככה, KAKA ?

אין לי כל אשליה בדבר הסיכויים הרי-אלים להנשמת הכתב הלטיני בעתיד היקרוב. אך הואיל ועוררתם בעייה זו ופתחתם בויכוח כנידון, רוצה אף אני להביא את נימוקי בער Ivrit Fonetit:

... "עברית מדעית", שהוצעה על-ידי ד"ר אבינור (העולם הזה 1283), יש לראות בה שיפור מה, כי צמצום מספר האותיות עד 38 מהווה הישג חשוב, אך מבחינת היעקביות אפשר לחלוק על שיטה זו, כי תוך קביעת כתב פונטי אפשר להסתפק ב-25 אותיות בלבד (22 לטיניות, 3 רוסיזם) בחוספת של שני סימנים. כלומר, אפשר להניע הן ליותר צימצום והן להקלה מכסי-מאלית.

כתוב פונטי זה מבוסס על שני עקרונות יסודיים:

(א) כל הגה — בין אות, בין תנועה — מסומן תמיד באותה אות, ורק באות אחת (פרט לדיפטונגים, ay, uy, oy). לפיכך, יש לכתוב *ayuy* במקום *ay, uy, oy* וכן.

(ב) כל אות מסמלת תמיד אך ורק אותו הגה (לא *yofi* אלא *jofi*).

באופן זה, בהתאמה לשפה המדוברת, אין הבדל בכתב בין "טביעה", "תביעה", בין "קול", "לכל", "שריקה", "סריקה" וכו'. אך אפשר להבחין במבטא בין "אוישר", "עושר", בין "אח", "אד", ולהדגיש בספציפיות של היע' והח' לפי המבטא הספרדי (עקב סימון מתאים).

כתוב פונטי זה אמנם לקוי מבחינה מר-עית דיקריות. גם בהצעת ד"ר אבינור, האות "י" מסמלת הו' מ' (טוב) והו' ת' (עצום). לעומת זאת, יתרונו של הכתיב הפונטי המוצע — בפשטותו היעקבית, ודור-מני שזהו העיקר.

איג' א. גורן, תל-אביב

זה זמן רב שלא היה ויכוח כה שטותי, ספשי ואווילי גם יחד כויכוח על המרת הכתיב הנוכחי בכתב הלטיני. תפחתי על המערכת שנתפסה לרוח חולפת זו ומקדישה לה מקום רב, שעה שאפשר היה לנצל את השפה לתמונה אנושית ונאה יותר של רבקה מיכאלי, במקום זו האיומה למראה (העולם הזה 1290), או של סלכת היופי הפריסאית מקרוב, או לפרסם עוד כתבה מעניינת.

מה יעשו המעדרים ברעיון שטות זה באותיות ח' — ע' על מנת שיבטאו בי צורה הנכונה, כפי שהן נשמעות מפי יוצאי ארצות-המזרח? לפי איזה סימן יבחינו בין כ' רפואה לרנושה? האמנם תיכתב "מוכ"י חים" בצורה המנוחית *mokhikhim* או הפלה "ככה" — *kaka*?

ואם להחליף את הכתב הנוכחי, האשורי, ללטיני — אז למה לא להחליפו בכתב העברי העתיק, הקדמון, שהלטינית היא אחד מנילגוליו המאוחרים?

משה חנוכה, ירושלים

קצת מזה וקצת מזה: תמונתה של רבקה מיכאלי בין מלכות יופי — ראה תמונה.

יופי וקופסות-שימורים

במשך חול המועד של פסח, קיימה החבר'ה להגנת הטבע, בשיתוף עם אכסניית הינוער בעין-גדי, סמינר להכרת הסביבה. במשך שבוע הסמינר למדנו הרבה על עברה ההיסטורי והפרהיסטורי של עין-גדי וסבי

מיכאלי בין המלכות

בתה, ועל העבודה הארכיאולוגית הנעשית במקום. הכרנו חלק גדול מהצימחיה ובעלי החיים האופייניים. ניצול הזמן היה מסרי-מאלי, הודות למסמכים שהשקיעו המדרי-כים, אנשי האכסנייה. כל המשתתפים היו מלאי התפעלות מן הסידורים המאלפים והמעניינים ומן ההדרכה הטובה. אבל פרט להערכה למדריכים, העושים את מלאכתם בהנאים קשים ביותר, הרי האכסנייה עצמה, הנאלצת לקיים את עצמה מבחינה כספית, נמצאת במצב קשה. ולמרות ערכה החינוכי הרב, אין היא מקבלת תמיכה ממשית. זהו מקום מבודד, שכביש הנישה אליו אינו כביש, הצריפים, ששימשו קודם את משק עין-גדי, הם ישנים ואינם מתאימים בשום אופן לאקלים במקום. האכסנייה מקייה מת מיטבה, למרות שאין אפילו מקרר. המוויאון גם הוא בצריף, המשמש גם אולם להרצאות. וחלק גדול מן המוצגים שצריכים להיות מוצגים בו, אין להם כנראה מקום. ישנה תוכנית להעביר את האכסנייה, כולל המוויאון, לניבעה צפונית יותר, לבנות מוויאון שתאים לסביבה ול-מוציגים. אבל תוכנית כזו דורשת סכום רב, ולעתעלה רק חלק ממנו ישנו. נוסף לתנאים האובייקטיביים, נוכחנו גם שלא כל המטיילים הרבים מתייחסים כראוי

הגלוח תענוג!

נסה 7 זהב
לעולם

לא תוחר עליו

Golden

תוכח שאין צורך לקנות סכיני גלוח מוברחים ומזויפים מארצות ערב

"טופז" מקום מרגוע לתושבי תל-אביב

גורדון, הוא גם המנהל של קפה המחניק והחם באויר קריר וצונן משיב נפש. המרפסת המשקיפה על פני שדות מוריקים משרה הרגשה שהנך במרחק רב מהעיר התומה והסואנת. השקט שבטבע משפיע לטובה ימרי גיע מאד. המטבח המשובח שבמסעדה "טופז" מהנה ומשביע והשרות אדיב ביותר.

נשאר לנו רק לברך את בעלי המקום: "עלו והצליחו".

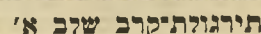
מנהל קפה ומסעדה "טופז", מר

לא תמיד אפשר לנסוע להנפש בבית הבראה. מחמת העסקים ה-מעכבים או מסיבות משפחתיות שונות אין כל אפשרות לבצע חופשת קיץ. ואם כבר יוצאים, הרי לרוב רק לעשרה ימים או לשבוע-עיים. וכאשר חוזרים העירה שוב חם, ושוב מחניק ואין אויר לנשימה. תל-אביב התברכה בימים אלה במקום נופש משלה: קפה ומסעדה "טופז" שנפתח בימים אלה ממול לכניסה ליריד המזרח, מאפשר לכל

מעלון!

בהגולות מפעל הביס

חתום ועבר

דויד גורד, ירושלים

שלושת המיאוסים, ראה תמונה.

גידוי אמריקה

חנה שמורק, ירושלים

הודאת בעל־דין

התאסף כולו, שחזר וזכר

מצפון ומזרח

1927 1/20 11/11/27

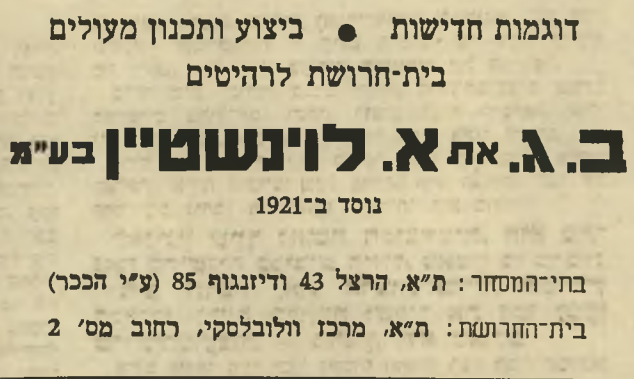
הכצעקתם ?

א. קראוס, נתניה

הנאה שלמה מכל סיגריה

שטוחות - קופסא צהובה
עגולות - קופסא כחולה
אריזה אמריקאית כפולה
20 סיגריות 37 אגורות

בְּקוֹרֵסִי קִיץ !

עברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית ועוד
כחות מיוחדות לתלמידי בתי"ס יסודיים ותיכונים
ת"א, נחלת בנימין 2, טל. 56347 — פתח תקוה, מונטיפיורי 4

הכלכלה

עשה בר' מנחם-מנדל קלמנוביץ' מפשמישל, חייט ותלמיד-חכם, שהיו לו שלושה בנים: אברמ'לה, שמר ליק ובר'לה.

ראו השלושה את השחיתות, הריקבון והדיכוי של מיטטר הצאר ניקולאי, ומרדו — איש-איש כדרכו. שלוש דרכים היו פתוחות לפניהם, וכל אחד הלך בדרך אחרת. אברמ'לה החליט לשחרר את רוסיה הגדולה מעול ה- שיעבוד והניצול. הוא הצטרף למחתרת הבולשביקית. שמוליק לא נמשך אל אידאולוגיות. הוא סמך רק על עצמו. לכן אמר שלום לאביו הזקן, נסע להמבורג ועלה שם על אנייה עמסת-מהגרים, שהביאה אותו לעולם החדש. בר'לה קרא את טולסטוי ואת הרצל. הרעיון הציוני נסך בו אמונה וגאווה. גם הוא אמר שלום לאביו הזקן — אך הוא נסע לרומה. מטראסט הפליג בספינה רועה אל אחת הפינות של הממלכה העות'מאנית. במזרח היה התיכון. **שלושה אחים — שלושה גורלות, שלושה עולמות.**

ברמ'לה היה בין לוחמי המהפכה, הצטרף לגזרדיה האדומה, השתתף במלחמת-האזרחים הגדולה עד לנצחון הסופי. אבראשה מנדלוביץ' קאלינין (כך נקרא עתה) עלה בסולם המפלגה, היה מזכיר הסובייט המחוזי, טוהר באחד הטיהורים, נשלח לסיביר וחזר. בנו, איוואן קאלינין, מנהל

נושא זה. נאמרו בו כמה דברים נוקבים, והרבה שטויות היוזמים דאגו, כמובן, שלא להזמין את אותם ההגידהדות המוכנים לנפץ את האלילים שאבר עליהם הכלח.

למעשה אין כל צורך בדר'שה, או ברבי שיה, ואפילו בחד'שה. המצב העובדתי ברור למדי, ולא דרוש אלא אומץ-הלב לנסח את המצב כהווייתו — למרות שהדבר יזיק לאיני מרסים מבוזרים ואידאולוגיות מיושנות.

★ ★ ★

איננו יכולים להיות בטוחים לגבי מצבו של טובאריץ' קאלינין. הוא מעורפל במקצת. החברה הסובייטית היא חברה מנוולטית סגורה. קשה מאד לעמוד על טיב התהליכים המתרחשים בה. אין קאלינין יכול לשוחח עמנו שיחה ישירה וכנה, לו גם רצה בכך. יתר-על-כן, לא קולנס ולא מנוף מוכנים לשיחה כזאת. כאמריקאי נאמן, סבור קולנס שחובתו היא לתרום את תרומתו למלחמה הקרה, ולממן תעמולה עולמית נגד האנטישמיות של ממשלת הסובייטים. ואילו מנוף, הנמצא בריב פוליטי מתמיד עם ארץ המועצות, מוכן תמיד לעזור לתעמולה זו, גם כשהיא צודקת, גם כשאנה צודקת. מה, בכל זאת, מרגיש קאלינין עצמו? אל נשכח: הוא היחיד מבין שלושת האחים שנשאר

שייך לאומה האמריקאית. הוא מזהה את עצמו, בזה ובקנאות, על כל דבר אמריקאי. ציונים ותיקים, הזוכרים את אירופה, יכולים לגחך למקרא פסוקים אלה. "כבר שמענו על זה", יגידו, "גם יהודי גרמניה חשבו פעם כך. עד שבא היטלר."

אולם יש הבדל מהותי בין האומה האמריקאית, לבין כל אומה מאומות אירופה הישנה. מי שאינו מבין זאת, או אינו רוצה להבין זאת, פשוט אינו בן-שיחה רציני. וזה ההבדל: האומות האירופיות הקלאסיות היתה מבוססת על שותפות של מוצא, של תרבות, של שטח, של לשון, ולרוב גם של דת. מכאן שהיהודים והצוענים, שמוצאם ותרבותם היו שונים, היו תמיד גוף זר. נסבלים במקרה הטוב ביותר, נשרפים במקרה הרע ביותר.

האומה האמריקאית המודרנית היא שותפת פוליטית — שותפות של נאמנות לארץ, לחוקה וללשון. בתוך שותפות זו יש עשרות קבוצות-מוצא שונות, שאיש אינו דורש מהן להיטמע, להתכחש למוצאן, למסורותיהן המיוחדות או לדתותיהן. יש "אמריקאים-מאה-אחוזים-לבנים-פרוסטנטניים" (היינו בעיקר אנגלו-סאקסונים), אמריקאים-אירים (כמו ה- נשיא הנוכחי), אמריקאים-איטלקים, אמריקאים-יהודים, אמריקאים-כושיים, ועוד ועוד ועוד.

בהדרגה יעבור הדגש מקבוצת-המוצא לקבוצת-דת, ש- היא אותה הגברת בשינוי האדור.

מי שמטיף בארצות-הברית לאיסכולנות כלפי קבוצת-מוצא אחרת, הריחו כונד בררץ החיים האמריקאית, חותרתחת עצם שלומה ושלמותה של האומה. ישנם כאלה. זהו מייעוט מבוטל, ויש להניח כי לעולם לא יהיה רוב.

★ ★ ★

לארווין קודינס יש בעיות של הפליה. לפי המח' קר האחרון, אין הוא יכול להתקבל כחבר ב-72 אחוזים מן המועדונים הקיימים בארצות-הברית. אין הוא יכול להשיג חדר בלפחות 22 אחוזים מבתי-המלון. אין הוא יכול לגור בשיכונים רבים, או לקבל עבודה במפעלים לא- מעטים. אולם גם קולנס עצמו לא יחלום להכניס כושי או איטלקי למועדונו שלו, שכולו יהודי.

החברה האמריקאית המלוראליסטית (היינו: הרב-צורתית) מעודדת את קולנס להתעניין בבני-מוצא בארצות-אחרות. כי כך עושים גם כל שאר האמריקאים — האירים, האיטלקים, הפולנים, הגרמנים, הסינים, השבדים, האנגלו- סאקסונים, ולאחרונה אף הכושים. הקמת מדינת-ישראל שימחה אותה, כי הדבר העלה את גאחתו והישחה את מעמ' דו לזה של שאר הקבוצות העדתיות.

לכן תורם קולנס ביד נדיבה למען המדינה. לפחות פעם אחת בחייו יבקר בה, ויצטלם בחברת נשיא המדינה. הוא ימנע בעד עתונו לפרסם מלה רעה על ישראל, ויכריח את נציגו בקונגרס לנאום למענה בחיכות המדיני.

אולם קולנס אינו ישראלי. הוא לא יחלום להשתקע בארץ, או לשלוח את בניו להשתקע כאן. אם תצטרף ישראל לגוש הקומוניסטי, הוא יחריג אותה. אם יכבוש הצבא הסובייטי את ישראל במלחמה הכאה, יפציץ אותה. אם תימנה ישראל על אויבות אמריקה במלחמה, יתגייס לצבא האמריקאי — אך יבקש מן הסתם, כי ישלחו אותו לחזית אחרת.

★ ★ ★

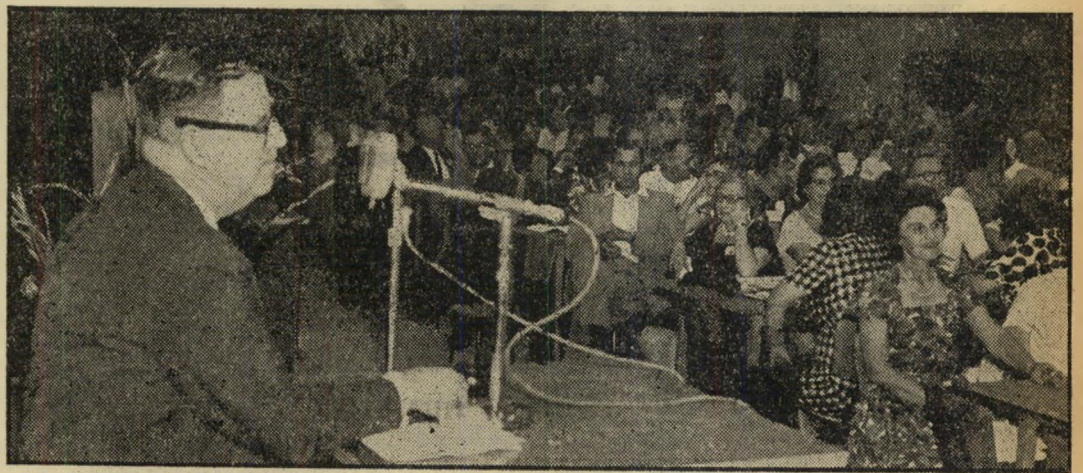
את המציאות. אולי נעים לעמוס מנוף להתעלם ממנה, ולהעמיד פנים כאילו קיימת "אומה יהודית", ש- ישראל היא מרכזה ואשר כל יהודי העולם נאמנים לה. זו אנדרה. זו אנדרה מסוכנת — כי היא יכולה להשכיח מלבו של עמוס מנוף את עובדות חייו. ישראל יכולה לקוות לעזרת יהודי העולם. לידידותם ולעלית אחדים מהם. אולם היא יכולה לסמוך רק על עצמה. רק בניה ישפכו למענה את דמם בעת צרה. רק בניה ישלמו לה מסים. רק בניה קושרים את גורלם בגורלה, לחיים או למוות.

זוהי האומה הישראלית, העברית, אשר עמוס מנוף שייך אליה — האומה היחידה שהוא חבר בה.

יש לעמוס זיקה טבעית לכל יהודי העולם, ולכל יהודי העולם יש זיקה טבעית לעמוס ולמדינתו. אך זיקה אינה יוצרת אומה. אומה היא הרבה יותר מזה.

קאלינין, קולנס ומנוף — זו מציאותם. משפחה אחת, מוצא אחד — אך שלוש אומות.

מי יתן ולא תחלש הזיקה ההדדית ביניהם, בין בניהם ובין בני-בניהם. מי יתן ולא ייאלצו לעולם להילחם זה בזה. מי יתן וירגישו בלבם תמיד סולידריות הדדית — כפי שמרגישים בניהם אנגלים, אוסטריים וניו-זילנדים. ומי יתן ולא נשגה באשליות.

אבן נואם באנגלית אוכספורדית בפני משתתפי דו-השיח: על מי אבר הכלח?

באירופה הישנה, מולדת האנטישמיות ההמונית. אין ספק ששרידי אנטישמיות זו עודם קיימים, אך איננו יודעים מה כוחם, ואם דבקו בענפים מסוימים של המימשל.

ברור שיש יסודות ברקב יהדות ברית-המועצות שאינם מאושרים במולדתם, ושהיו רוצים לבוא לישראל. אולי זה מיעוט קטן, אולי מיעוט גדול יותר. איננו יודעים. אולם לא בכך העיקר. העיקר הוא: מה סבור איוואן קאלינין, אורח סובייטי בעל הכרה, איש הצמרת ובנו של קומוניסט לוחם? אני מנחש שעמדתו היא כדלהלן:

קאלינין שייך לאומה הסובייטית. הוא מת- גאה בהישגיה בכיבוש החלל, מאמין כי ברבות הימים תדביר את ארצות-הברית במירוץ הכלכלי, ובעת מלחמה ישפוך את דמו למען ברית-המועצות — מרצון ולא מאונס.

אולם איוואן אינו יכול לשכוח (אפילו רצה בכך) שמוצאו יהודי. הדבר רשום בניירותיו. שכניו לדירה ועמיתיו בעבודה זוכרים זאת. על כן מרגיש איוואן זיקה סתומה לגורל היהודים באשר הם, והשם ישראל קרוב ללבו — למרות שהוא יודע כי "התחוגים השליטים" בישראל מנהלים מדיניות פסולה, אימפריאליסטית, מיליטאריסטית, וכזו.

הממשלה הסובייטית מכירה בזיקה זו — וחוששת מפניה. משום כך היא מרחיקה ידו- דים מעמדות שהן פגיעות לריגול, מנסה לבודד את השגרירות הישראלית ולחבל בכל מהע אחר. אך אין הדבר משנה את העובדות.

★ ★ ★

אין כל ניחוש לגבי מצבו ודעתו של מיסטר ארחין א.ס. קולנס. אין הוא חייב להסריח את עצמו לירושלים כדי שנעמוד על טיבם. הם ברורים לכל המעוניין באמת. ארווין קולנס הוא אמריקאי לכל דבר. הוא

עתה קבוצת-מפעלים גדולה באלמהאטה.

שמוליק שיגשג בעולם החדש. הוא פתח חנות קטנה בפילדלפיה, במדינת פנסילבאניה. בהדרגה התרחב העסק, עד שהפך לשרשרת אדירה של חנויות כל-יב. באמצע הדרך שינה את שמו לסם קולנס. בנו הבכור, ארחין ס. קולנס, עלה במלחמת-העולם לדרגת סרן בחיל-הנחתה, וכיום הוא נשיא חברת קולנס סטורט. סגן יושב-ראש המגבית היהודית המאוחדת בפנסילבאניה ואחד מעמודי-התווך של הקהילה. בר'לה הצטרף עם בואו ארצה, לתנועת הפועלים, עבד בפרדסי פתח-תקפה ובכביש צמח. יחד עם אליהו גולומב השתתף בעיצוב ארגון ההגנה, ואין איש מן החתיקים שאינו מכיר את דובי קלמנוביץ'. עם קום המדינה החליף את שמו, ולפי הצעתו של החבר בן-גוריון עצמו נטל את השם דוב מנוף. בשמו זה הוא מופיע תדיר במדור "הכלל והפרט" של היומונים — כי מר דוב מנוף, ממנהלי סוגל-בונה, נוסע תכופות בענייני משרדו לחו"ל. ואילו הדור הצעיר מכיר יותר את בנו המפורסם, אלי"מ עמוס ("מוסקה") מנוף, גיבור רפיה.

כל זה אנדרה, כמובן. אולם אנדרה מציאותית. משפחת מנחם-מנדל דומה לרכבות משפחות כאירופה המזרחית בראשית המאה.

מיליונים היגרו לארצות-הברית. מיליונים אחרים נשארו באירופה — שרדו בברית-המועצות, או הושמדו בפולין. ורק חלק קטן הגיעו לארץ-ישראל, הקימו את מדינת-ישראל.

★ ★ ★

איננו, קודינס ומנוף, — שלושה בני-דודים — מה הקשר ביניהם כיום? מה משותף להם ומה מפריד ביניהם? האם הם אומה אחת, או שלוש אומות? האם הם שייכים ליחידה אחת מבחינה מדינית, תרבותית, דתית? השווע התקיימה בארץ שגור-ראחה פסבדו-אינטלקטור אליה, שהתימרה להיות "דר'שיח" ישראל-אמריקאי על

הטענה המבעיתה ביותר בפי הניאנאצים היא זו: שהנאצים לא השמידו מעולם אלא קומץ קטן של יהודים. שישה מיליון קורבנות השואה נהרגו בידי היהודים עצמם. זהו סילוף שטני של אמת פשוטה: הנאצי צים העסיקו יהודים בהריגת יהודים. וקני הגטאות ערכו את רשימת המועמדים לגירוש, משטרת-הגטו היהודית ריכזה אותם למען הנאצים, במחנות-ההשמדה הופעלו מיתקני הגזים והכיבשנים עלידי הקומנדרו המיוחד היהודי, בעוד שמירת המישטר והסדר היתה בידי הקאפואי היהודיים. הודות לסידור זה, יכלו הנאצים לבצע את "הפתרון הסופי" של הבעיה היהודית בי כוחות קטנטנים.

ניתוק מגע. לפי דברי דוד בן-גוריון, אין גרמניה החדשה דומה לגרמניה הנאצית. אך ניהמה כי למדה ממנה כמה וכמה שיטות.

השבוע נמסר כי הגרמנים המציאו שוב המצאה מקורית: הם מבקשים למסור את הפתרון הסופי של בעיית הפיצויים ליהודים בידי היהודים עצמם.

לפי ההצעה, ישלמו הגרמנים לאוסף של עסקנים יהודיים — הקרוי בשם המצלצל "ועידת התביעות היהודיות" — סכום עגול עצום, לסידור סופי של כל תביעות היהודים כלפי גרמניה. הסכום המוצע — כי מיליארד דולר — נועד להסל סופית את תביעות היהודים בכל השטחים שנכבשו עלידי הנאצים.

העוקץ: עם תשלום זה מבקשים הגרמנים לנתק כל מגע נוסף עם היהודים. על הארגון היהודי יהיה לברר בעצמו את תביעות היהודים, לחלק ביניהם את הכסף כראות עיניו.

כסף וכבוד. אם תתקבל הצעה זו, יהפוך ארגון יהודי לקאפו כלכלי.

מריית כל היהודים, שלא יבואו על סיפוקם, תופנה כלפיו. הסיכסוכים הבלתי-נמנעים, טענות הקפוחה, חילוקי-הדעות הצפופים — כל אלה יהיו להבא בין יהודים ליהודים, לא בין גרמנים ויהודים. פקידים יהודיים יצטרכו לריב את ריבם של העושים קים הנאציים. הגרמנים יוכלו לעמוד מן הצד ולצחוק בנחת.

אופייני הדבר לרוח ישראל בשנת 1962 שהצעה זו פורסמה בה כבשורת-נצחון. משרד-האוצר, המקומה לשים את ידו על חלק ניכר מסכום זה, היה משפשף את ידיו — אלמלא היו ידיו שקועות בכיס האוהה.

כי לרבים בצמרת המדינה נדמה כי הכסף עונה על הכל — ואילו הכבוד שוב אינו עונה על מאומה.

יחסים מרחביים

מגן ישראל

בשביל האזרח הישראלי הממוצע, הניזון מקול ישראל ומתזהרוניו, "הרודן המצרי" הוא האויב מס' 1 של ישראל. מחשבותיו של הרודן מוקדשות, השכם והערב, למטרה אחת ויחידה: להשמיד את ישראל. על כן היתה זאת הפתעה כאשר נשמע השבוע קולו של מנהיג ערבי חשוב, ש" הטיח בפני גמאל עבד אל-נאצר את האישום ההפוך: הוא מגן על ישראל.

מי מריבה. האשמות מסוג זה אינן נדירות במלחמת-התחרות בין המנהיגים הערביים היריבים. הידועה היה במיהות ה" מאשים ובמקור ידיעותיו. אכראם חוראני, מנהיג מפלגת אל-בעת ("התחיה") הסורית, היה הכוח העיקרי ש" דחף לקראת איחוד סוריה ומצרים. על כן הפך סגנו של עבד אל-נאצר, דמות מרכזית במדינת-האיחוד. עד שהתנגש עם מגמות הדיקטטורה האישית של נשיא רצ"ם ורב עמו, היה מצוי בכל ענייני השלטון. סען חוראני השבוע: עבד אל-נאצר שיאף מזה שנים לחלוקה סדירה של מי הירדן בין ישראל והערבים. ב-1953 הודיע על הסכמתו לתוכנית-המים של ג'ונסון, ורק בלחץ ממשלות ערב האחרות נסוג מעמדה

* קאפו — קיצור של קאמפ'פולייזי, מיסטר-המתנה. **עובדה זו מוסמכת. זמן קצר לפני עסקי-הביש הידוע, הודיעו עתוני ישראל כי ממשלת קאהיר הודיעה במסיבת-עיתונאים על הסכמתה העקרונית לתוכנית.

הצדעה לאסיר

מצד אחד מפקידי המטה הארצי של המשטרה לעברו זליגמן (מימין) מחזיר הצדעה, נראה בתצלום כשהוא מוריד את זרועו שהורמה למצח.

זו. גם כיום מחבל עבד אל-נאצר בכל נסיון להקים חזית ערבית משותפת למלחמה יעילה בתוכנית-המים של ישראל.

גם טענה זו יש לה על מה לסמוך. כי בעוד שישראל תתחיל תוך שנתיים לשאוב את מי הירדן לגב, הודיע עבד אל-נאצר בנאומו האחרונים שיש לדחות את המלחמה בציונים עד אחרי מיגור הריאקציה הערבית והשגת איחוד עמי ערב — דחייה של שנים רבות.

קינאת כופרים. החיכוך הטיל אור על שאלה נשנה — האם מוטב, מבחינת האינטרס הישראלי, כי הערבים יריבו כי ניהם, או שישורו ביניהם השלום?

איחוד הערבים יחזק, בלי ספק, את הכוח הערבי, עשוי לטמון בחובו סכנה מוחשית למדינה. אך הריב ביניהם טומן בחובו סכנה אחרת — כל מנהיג מאשים את יריביו בהונחת שיתור פלסטיני מעול הציונים. ויכוח זה מכריח את כל המנהיגים להיות קיצוניים ככל האפשר, לכפור בכל הסדר של שלום.

בינתיים לא ענה נשיא רצ"ם לחוראני — ואי-תשובה זו היא סימן של כוח. נראה כי עבד אל-נאצר עדיין אינו סבור כי עליו להשתתף בהתחרות זו.

השכנים היהודיים

בעוד שנשיא רצ"ם התאפק מלהתיר את המתחות בין ארצו ובין ישראל (ראה ל" ע"ל), נטל את רשות הדיבור בחזית אחרת. בעתון לונדוני חשוב הכחיש אישית את ההאשמה כאילו הוא "אנטי-שמי".

הטענה כאילו הדיקטטור הקאהירי הוא שונאי-יהודים מושבע, הועלתה לא פעם על ידי מנגנון התעמולה הישראלי והציוני, ב" עיקר בארצות-הברית. אך קשה היה להור כי ידוע שעוד בימי מלחמת-הש"ה, כשכבר היה רב-סרן וראש מחתרת, קשר יחסי ידידות עם ירוחם כהן, שלישי של יגאל אלון, שניהל עמו משאומתן ממושך על פיגועי גופות מכיס פאלוג'ה. יחסי ידידות אלה נמשכו זמן מה גם אחרי שהקצין הצעיר כבר הגיע לשלטון בקאהיר. בספרו הפילוסופיה של המהפכה, מסתמך עבד אל-נאצר באחד המקומות על דברי ירוחם, ש" הוא כיום שגריר ישראל בגאנה.

נרות שבת. הטענה קיבלה מהלכים חדשים כאשר פורסם ספרו של רוברט סנט' ג'ון, הבוס, שהוא מעין ביוגרפיה של עבד אל-נאצר. סנט'ג'ון, חסיד מושבע של י" ראל, שכתב ביוגרפיה נלהבת על בן-גוריון, פירסם פרטים פיקנטיים של ילדותו של נשיא רצ"ם.

סיפר הסופר המזוקן, שאינו מוסמך ב" יותר: אביו של עבד אל-נאצר, שהיה מנהל סניף-דואר, גר תקופה ארוכה בשכונה יהודית, לרגל עבודתו. גמאל גדל בסביבה זו. הוא היה רגיל לשכנותם של יהודים משחר ימיו.

סנט'ג'ון אינו טוען כי גמאל שוא את שכניו, אך הוא מספר את הסיפור הבא: "כאשר ירד ליל שבת, והחל יומם הקדוש של היהודים, היו דיירי הבית מבקשים לעיתים קרובות את גמאל ואת (ידידו) מחמוד להדליק למענם את האור... מחמוד היה נענה לבקשתם, אך גמאל סירב בדרך כלל. "מדוע אינך עושה זאת למעננו? היה מחמוד שואל.

סנט'ג'ון אינו טוען כי גמאל שוא את שכניו, אך הוא מספר את הסיפור הבא: "כאשר ירד ליל שבת, והחל יומם הקדוש של היהודים, היו דיירי הבית מבקשים לעיתים קרובות את גמאל ואת (ידידו) מחמוד להדליק למענם את האור... מחמוד היה נענה לבקשתם, אך גמאל סירב בדרך כלל. "מדוע אינך עושה זאת למעננו? היה מחמוד שואל.

סנט'ג'ון אינו טוען כי גמאל שוא את שכניו, אך הוא מספר את הסיפור הבא: "כאשר ירד ליל שבת, והחל יומם הקדוש של היהודים, היו דיירי הבית מבקשים לעיתים קרובות את גמאל ואת (ידידו) מחמוד להדליק למענם את האור... מחמוד היה נענה לבקשתם, אך גמאל סירב בדרך כלל. "מדוע אינך עושה זאת למעננו? היה מחמוד שואל.

ציונות

דו-שיח בשמש

"להסיר אי-הבנות ולנפץ דמויות מסול-פות, שנצטיירו בעיני שני הצדדים" — כך הגדיר הרב ד"ר יואכים פרינץ, נשיא הקונגרס היהודי האמריקאי בן ה-60, את מטרת "דו-השיח" שנתקיים השבוע בירושל (המשך בעמוד 8)

משטרה

שוויון בני החוק

בוקר בוקר, בשעה שבע וחצי בדיוק, נכנסים כמה עשרות פקידים, במדי משטרה וללא מדים, לבניין המטה הארצי של משרת ישראל בתל-אביב. ביניהם בולט גבר ממושקף ומקורית, הצועד תמיד במרץ רב אל פתח הבניין, מחיך ללא הרף, מנופף לשלום לכל הבאים, כדרך שבעל-בית מבוך את אורחיו.

הוא יוצא מביתו שבשדרות רוטשילד, בדיקנות של שעות, כל בוקר ב-7.15. כי דרך כלל הוא נוטל מונית לנסיעה מיוחדת עד לבניין המטה הארצי, במרחק כמה מאות מטרים. לפעמים, כשאינו עייף ביותר, הוא צועד ברגל.

בבניין המטה יושב האיש באחירה השקטה והתרבותית של אולם הספרייה, קורא, משוחח עם העובדים והנכנסים, יורד למו"ן לסעוד את לבו, בשעה שלוש וחצי אחרי הצהריים, ולפעמים גם יותר מוקדם, הוא חוזר לביתו בתום יום עבודה.

איש זה הוא אסיר שנשפט בעון העלמת הכנסות וגניול ספרים כוזבים, ונזון על-כך לחודשים מאסר — עורך-הדין מקס זליגן מן. אחרי שח"כ חרות מנחם בגין התערב למענו אישית, השתמש שר המשפטים בסמך כותו לגבי השפוטים לתקופות מאסר קצרות, החרר לזליגמן לרצות את עונשו ב" עבודת-חזק. העבודה, לפי הסברו של דובר המשטרה: תרגום ספרות מקצועית בספריית המטה הארצי.

כתב העולם הזה, שביקר השבוע בספרייה כדי לעמוד על טיב עבודת-החזק של ה" אסיר זליגמן, מצא אותו שקוע בקריאת ה" ספר המרתק בלש התעופה.

שני סוגים. איש לא רצה ברעתו של זליגמן, שיש לו זכויות מתקופת המאבק. אולם צורה זו של ריצוי העונש העלתה בלב רבים דאגה סתומה: האם אין פירוש הדבר שאזרחי ישראל אינם שחים בעיני החוק? האם אין הדבר יוצר שני סוגי אזרחים: חסרי החסות, הנשלחים לבתי-הסוהר כפושעים (ואף מצליחים להתאבד שם — ראה להלן) — ואזרחים מיוחסים, שגם עם היותם שפוטים למאסר עלידי השופטים, אין מאסרם אלא פיקציה?

זליגמן שקוע בקריאת הספר "דו-השיח" של המשטרה

למאסר יומי — למחרת היום — זליגמן ליד שלט האומר "משטרת ישראל — המטה הארצי"

ריצוי העונש — זליגמן שקוע בקריאת הספר "דו-השיח" של המשטרה

בלש התעופה שעה שצילמו כתב העולם הזה.

במדינה

הרי נדהמו הישראלים — כולם ציונים טובים וכשרים — מדברי אמריקאי אחד, שביטא את דעת רוב חבריו. קבע סטאנלי לאיאל, סגן נשיא הקונגרס היהודי האמריקאי, בנאום שזיעזע את הישראלים:

„דושיה זה יבא נזק עצום, אם ישאר בלב הישראלים את הרשם כאילו יש סיכוי כלשהו שתבוא איפעם עליה יהודית מן הארצות-הברית... דור זה, והדור הבא, והדורות שיבואו אחריו, הם חלק בלתי נפרד מן הנסיון הגדול של הדמוקרטיה האמריקאית. אתם מביאים לנו נזק רב כי אשר מנהיגים ממריצים בנו לעלות לישראל לא כיהודים, אלא כקבוצה, כעם. מעשה זה מצדכם יוצר בכל רחבי אמריקה את הרשם שאנו, יהודי אמריקה, יש לנו נאמנות כפולה, מעין לאומיות כפולה. אין זה נכון. לאומיותנו היא אמריקאית, נאמנותנו היא לארצות-הברית. אין לנו שום כפילות של רגשות בשטח זה.

„הייתי רוצה שהדבר יהיה ברור כשמש. על כן אתן לכם דוגמה שאי אפשר שלא להבינה. הדבר הוא בגדר היפותזה, הוא רחוק מלהיות ודאי, אך הוא מעורר את המחשבה.

„ובכן: אם תגושש ישראל בעתיד, מסיבות של מדיניות הפנימית, את מחנה הדמוקרטיה המערבית ותצטרף לגוש הסובייטי בחלוקה העולמית הקיימת עתה — תרד אז תמיכת יהודי אמריקה בישראל עד כדי ולק זעיר מן התמיכה הניתנת כיום. ... אילו הייתם מבינים אותנו, הייתם יודעים כי אנו רואים באמריקה את ארצנו שלנו, ארץ שבה אנו מתגאים ללא גבול — כשם שאתם גאים בארצכם, ישראל. הטעם הטוב. אחרי הנאום גילה לאואל באוזני כתב ישראלי כי מחק קטע אחד מן נאומו. בקטע זה התכוון לומר שאם תפרוץ איפעם מלחמה בין ארצות-הברית וישראל, יילחמו יהודי אמריקה בשורות הצבא האמריקאי. זה נכון לגמרי, הוסיף לאואל, „אך חשבתי שאולי אין זה מן הטעם הטוב להגיד זאת, במעמד זה“.

בדלתיים סגורות

עוד לפני שנפתח הפה הראשון בדו"ח שיה, היה ברור לכל כי מטרתו האמיתית שונה מזו שהוצגהה רשמית: לבן-גוריון היתה זו הזדמנות יוצאת מן הכלל להפגין איבה לדרי' נחום גולדמן, ואילו לפרניץ היתה זו הזדמנות להעלות את קרנו של ארגונו הקטן על-ידי קבלת גושפנקא ישראליה רשמית.

שד נורא כריכה. פיקוק בכנות רצון גם של האמריקאים לגלות את ישראל היה עולה וגובר עוד יותר, אילו ידעו משתתפי דו"ח השיח והעיתונאים שביסו את המאורע, כי עוד לפני הפתיחה הוסר מסדוריומו נושא מכריע: שאלת הממשל הצבאי ומצב המיעוט הערבי בישראל.

הסביר סיד אפלבראם, מנהל המהלקה הז'אנל-סאכסית של מרכז ההסברה, כי אין זה רצוי לעורר את הנושא בפומבי. „מדוע? שאל שד פוליר, האיש החזק וקצרה-הרוח של הקונגרס, אשר הכין נאום דוהט על הנושא. הנימוק היה ידוע: „מבחינה בטחונית“.

שד לא שוכנע, אך פרינץ ורוב אנשיו הכריעו בצורה דמוקרטית-אמריקאית: הם היו רוב, והם קיבלו דברי הסבר. שד פוליר, פרקליט ותיק, הלוחם זה שנים על זכויותיהם של פורטוריקאים וכושנים בניו-יורק, לא נסוג, אם כי נאלץ להסתפק בפשרה: הובטח לו כי החיכוך על הנושא המעניין אותו יתקיים — אך בדלתיים סגורות.

ואמנם, כאשר נסגרו דלתות בנייני האו"ם הירושלמיים, נפתחו דלתות דירתו של תדי קולק. שם, על כוסיות ויסקי וקוניאק, נפגשו שוב מנהיגי הקונגרס ופקידים בכירי רים של משרד ראש-הממשלה ומשרד-החוץ. **אספירין לחוליה.** את ההתקפה האמריקאית העיקרית ניהל שד. הוא התקיף את תדי קולק ואת שמואל דיבון, מנהל המחלקה לעניינים ערביים של משרד-החוץ, חזר על אשר לא יכול היה לומר בנעילת דו"ח השיח הפתוח: „אם לא תשנו את יחסכם למיעוט הערבי, תעמוד עמדתכם המוסרית בסימן שאלה“.

טען תדי קולק: „עלינו להוריד את החום של השאלה עד למינימום, ולהחזיק אותה במינימום“.

שד: „השאלה היא לא כיצד להוריד את החום, אלא כיצד לרפא את החוליה! הוא סירב לקבל את כל גלולות האספירין ש-

(המשך מעמוד 7)
לים (ראה הנידון). 300 חברי האירגון, אחד מרבים המתחרים על חסרי יהודי אמריקה, ביקשו דו-לשוח עם עמיתים ישראלים. הן כל קיה כי שמש ההבנה והידידות תאיר את המיפגש.

משתתפי דו"ח השיח ישבו סביב שולחנות קטנים, לרגלי שורת דגלים ישראליים ואמריקאיים. הם ציפו לשני הפותחים: פרינץ, מי שהיה בעבר ראש הקהילה היהודית של ברלין בראשית ימי הנאצים, ואבא אבן.

אין לסמוך. שש הנקודות העיקריות בנאומו של פרינץ לא הפתיעו ביותר.

טען הרב הברלינאי-האמריקאי:

● צעירי היהודים באמריקה מזדהים פחות ופחות עם ישראל.

● בעוד עשר שנים לא יוכלו מנהיגי ישראל לסמוך על יהודי אמריקה במידה בה

ההלך, בבואך אל מרכז מפא"י, אמור לה כי ראית אותנו ממשיכים לשבת כאן, כפי שציוותה המפלגה!"

הם סומכים עליהם כיום. ● בארצות-הברית ישנה אנטי-שמיות, אך היא חלשה מדי מכדי שתבריק את הדי יהודים לישראל.

● הסכנה האמיתית הרובצת על יהדות אמריקה היא פנימית — התרוקנות מתוכן יהודי.

● הפרדת הדת מן המדינה היא לטובת היהודים, גם כשהם מהווים מיעוט (בארצות-הברית) וגם כשהם מהווים רוב (בישראל). ● יהודי אמריקה מאוכזבים מכך שכל ענייני היהדות בישראל מסורים למנהיגות הדתית, תחת שון תעסוק בענייניה שלה.

● „המליצות היו יפות“. כל זה לא היה מרעיש. ופחות מרעיש היה אבא אבן, שרה-חנינו, שהכין את נאומו עוד לפני שמעז את נאומו של פרינץ, לא היה על כן מסוגל להשיב לו. נאומו היה מגולגל, מצותח ורך כנאום עצמו — מחרות של מלים אנגליות נפלאות, במיבטא אוי-ספורדי מרהיב, שנאמרו בבטחון של תלמיד מצטיין, היוזע מראש כי יקבל ציון גבוה עבור חיבורו. היה זה החלק האמנותי של הערב.

דבריו של אבן לא יכלו להפתיע איש בישראל, כי הוא חזר כדרכו על דברים הנלמדים בכיתה א' בארץ. אולם תגובת המאזינים האמריקאיים היתה שונה לגמרי. השיב אחד האמריקאים, בנאומו: „הק שבתי בתדהמה לדברי אבא אבן. המליצות היו מנוסחות יפה, אך הן ביטאו הנחות יסוד אשר יהודי אמריקה לא יבינו ולא יקבלו אותן... למרות הכחשתו, ולמרות ריבוייה-מלל שלו טוען אבן כי היהדות זהה עם ישראל, שהיהדות זהה עם לאומיות. לא נקבל הנחה זו!“

„אנו אמריקאים! אם נדהמו האמריקאים מדברי הציונים השולטים בישראל,

תעשיית-היהלומים בעירות-הפיתוח בארץ, תחסל את כל פעולתה בשטח זה, כדי להתמסר לעסקים החדשים.

● חברי אצ"ל ולח"י לשעבר בשורות המדינה יקבלו תוספת ותק, כמו חברי ההגנה.

● משרד-הבטחון ייענה גירישה לפקח בצורה יעילה יותר על עיסקותיו. בין השאר, יבטל את המינהל למסור הזמנות ללא מיכרס.

● יתכן שתקום מועצה ציבורית עליונה לענייני הסברה, כדי ליעל את פעולות ההסברה ולמנוע כפילות, ישותפו במועצה זו באי-כוח של המוסדות העוסקים בהסברה, וכן מומחים לשטחי הפירסומות.

● במפא"י יועלו האשמות נגד יוסף אלמוגי, כאילו חיבל בכוונה בביטול שעות-ההיקף בחיפה, כדי להתנקט בלוי אשכנזי, שלא נתן לו את הסמכויות שרצה. הדעה היא, שמרד הפקידים בחושיסטאן לא היה אפשרי אילו הופעל נגדו מלוא הלחץ של חושי-אלמוגי.

● אזרחים ישראליים, שייתקעו בתוך-לארץ ללא כסף בכיסם, יזכו בעתיד לטיפול רשמי ושיטתי. יעובד נוהל מיוחד למטרה זו, שינחה את עובדי הנציגויות בחו"ל.

● רישום התלמידים באיזורי הפיתוח עשוי לעבור מידי משרד-החינוך ליד המועצה האזורית. דבר זה עשוי להביא למניעת תקלות רבות, אך מאידך ישעבד את הרישום למיקוח קואליציוני מקומי.

● אם אתה פקיד המדינה, ומקווה לקבל שיכון מוזל, אתה עלול להתאכזב. יתכן מאוד כי בעתיד ייקבע כלל שרק שמאי המדינה יכול לקבוע את מחיר השיכונים לפקיד המדינה, ושקביעתו תהיה סופית.

● משרד-הפנים ינקוט אמצעים לחיסול אידיהוויקס הבלתי-ספורים כברטסת רישום-התושבים. תעלה הצעה לאפשר לכל אזרח לשלוח בדואר תיקוני פרטים, יחד עם פנקס הזהות, אל משרד-הפנים, אשר יחזיר את הפנקס בדואר. כן עשוי המשרד להיעזר במוסדות ציבוריים אחרים, כגון

הדואר, חברת-החשמל, קופת-חולים והרשויות המקומיות, על מנת לקבל מהם אוטומאטית כל שינוי כתובת. הכוונה היא, בעיקר, ליעל את פיקס הבוחרים.

● בניין מפואר נוסף יוקם בירושלים. אחרי סיום דו"ח השיח הישראלי-אמריקאי, הבטיח ראש-הממשלה אישית להעניק לקונגרס היהודי

האמריקאי מיגוש יקר, ליד מלון המלך דויד, כדי להקים שם מרכז לאירגון זה, כהפגנה נוספת להתרחקותו של בן-גוריון מן ההסתדרות הציונית.

"אליצור"

מפעלי מרצפות

איזור התעשייה החדש (קרית אריה), פתח תקוה.
טלפון 911865

שמחים להודיע שבקרוב יתחילו
בייצור בלוקים בדרך היעילה
והחדשה ביותר באמצעות המכונות
המייצרות את התוצרת המגוונת
בשיטה המונית וחסכונית

★

מפעלי חרסינה בע"מ

רמת-השרון

אריה קיר מתוצרת מפעלי חרסינה בע"מ
טיבו משובח, ברקו נאה וצבעו מרהיב

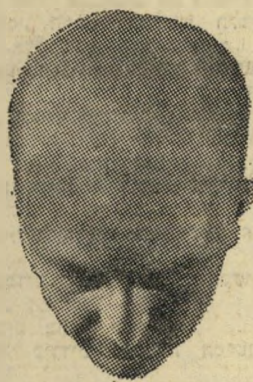
המנהל הכללי:

נ. בן-צור

המשרד:

תל-אביב, רח' לילינבלום 33 טל. 55711

רק עד סוף השבוע...

אם שערך נושר...
אם הנך חושש מקרחת

נסה את "אליקסיד" על חשבוני...

רק עד סוף השבוע תוכל לקנות אליקסיד לשיער
לנסיין ובאם תרצה להפסיק, תוכל להחזירו
ולקבל את מלוא כספך בחזרה
פנה עוד היום לבית מרקחת או לפרפומריה

"ברליץ" בית ספר בינלאומי לשפות

לימודים ונופש

"ברליץ" באירופה

פרטים והרשמה

פאטרא סוכנות נסיעות בע"מ

ח. פ. ח
שד פלסר 3
טל 66622/2973

המשרד הראשי, תל-אביב
רח' נחלת בנימין 63
טל 64509-64793

ירושלים
רח' יפו פנת רח' שטראוס
22186 טל

ההתאבדות. כעבור יום ניסה בשלישית —
והפעם הצליח. הוא התיר את התחבושת
מעל ראשו, תלה את עצמו בתא הכלא.
על אף היותו שם, תחת הסתכלות רפואית,
לא הרגיש איש במעשהו בזמן, ולא הושג
מה עליו שום שמירה שתמנע נסיון התאבד
דוה חדש.

ליל יסורים. המיקרה השני היה חמור
עוד יותר. הוא נגע לצעיר מקריית ביאליק,
שנורה עלידי המשטרה, כאשר זו ארבה
לו בחשיכה בציפייה שיתנפל על בזורה.
הבחור נפצע בכף רגלו הימנית, נמלט מה-
משטרה והגיע לביתו. שם סיפר לאמו כי
גורה בטעות עלידי אלמונים (העולם הזה
1292) וביקש ממנה מלקחיים להוציא את
הקליע מרגלו. האם שיכנעה אותו להיכנס
לבית החולים, וכך הגיע לידי המשטרה.
הטיפול בפצעו היה שיגרתי ובלתי מסובך.
לפני הגיתוח אמר לאחותו, כי כבר קיבל
לא מזמן זריקה נגד טטאנוס, ולכן לא
יתנה לו זריקה כזו. בגמר הטיפול הוכי-
נסה רגלו בגבס ולמחרת נלקח להוצאת
פקודת מעצר בבית המשפט. מאחר שהודה
מרצון במעשיו, לא היה למשטרה חיפה
מה לעשות עמו אלא להכניסו לגילמ, עד
להתחלת המשפט.

מה שקרה לאחר מכן מעורר שאלה חמ-
רה על סדר הפיקוח בבית הכלא. כי כבר
למחרת הרגיש הצעיר ברע. מצבו הלך
והחמיר, אך שום טיפול לא ניתן לו. ימים
אלה חתמו את גורלו. כאשר הועבר לבית
החולים רמב"ם, כעבור מספר ימים, יבר-
היה מאוחר מדי. הוא עבר ליל יסורים —
ועם שחר מה. על פי התיאור שנמסר לי-
עתונים, נעשה חתך בגרונו, כדי לאפשר
לו לנשום. הוא מת מהרעלת דם, נאמר.
אולם הסימנים המועטים שנמסרו העידו,
כי לא היה זה הרעלת דם, אלא כנראה
טטאנוס. מחלה זו מצטיינת בייסורים הנור-
אים בהם היא תוקפת את קורבנה. בשל-
בים האחרונים מתעצבת שרירי הגרון וה-
לסתות, והחולה מתקשה לנשום. על כן היה
צורך, כנראה, לפתוח פתח בחושת. אם אין
גורמים טיפול יעיל תוך שלושת או אר-
בעת הימים הראשונים, קובעים ספרי ה-
רפואה, "מגיע אחוז התמותה לכדי 80
אחוז ויותר."

קיים חשש רציני, כי הצעיר מקריית-
ביאליק נפל קורבן להזנחה, בהיותו בבית
הסוהר. על כן דורשים הוריו כי תיערך
חקירה משפטית ובסיבות מותו.

המשק

יהלומים אדומים

ביקורו של שגריר ברית המועצות ביש-
ראל, מיכאיל בודרוב, אצל שרת החוץ
גולדה מאיר, לא היה שיגרתי. אנחנו
מעוניינים בביקורה של משלחת יהלומנים
סובייטיים בישראל, הפתיע השגריר את
השרה. היא מיהרה להתלהב, הבטיחה ל-
שגריר אירוח מאורגן ורשמי למשלחת.
כאשר סיפרה על כך, כעבור פחות מ-
שבוע, בישיבת הממשלה, התנפל עליה
שר המסחר והתעשייה פנחס ספיר בבקש
רב: "מה פתאום להסכים לביקור כזה?"
הוא ראה בכך הודמנות לריגול תעשייתי,
הודיע שאינו מוכן לבנות במו ידיו מתחרה
לתעשיית היהלומים הישראלית.

גולדה לא יכלה לסגת. היהלומנים הרו-
סיים עמדו להגיע תוך פחות משבוע, ו-
ספיר התנגד בכל תוקף לקיים את הבטחי-
תיה של גולדה.

שני ראשי התאחדות התעשיינים היהלומנים
זומנו להתעצות אל שרת החוץ ואל שר
המסחר והתעשייה הנועם. לאחר דיון ממו-
שך הוחלט לא לדחות את המשלחת, לקבלה
כאורחת תעשיינים היהלומנים בלבד. אך ה-
החלטה העיקרית נגעה לתוכנית הסיוע.
במקום להראות להם את מפעלי היהלומנים
ולגלות ספח מן הידע הרב שנצטבר, הוחלט
להוביל אותם לסיוע ממושכים בנגב,
להראות להם את המפעל הציוני המתחדש.

לימודים תיאורטיים. מאחר שהיה
לומנים היו המארחים הרשמיים, הוטל על
מנהל התאחדות היהלומנים, חיים דניאלי,
להסביר לאנשיו את דרך הטיפול המקורית
במשלחת התעשייתית. דניאלי (54) שלא היה
מימיו ילדון מקצועי, הגיע להתאחדות
לאחר שעזב את קיבוץ תל-יצחק, רצה ל-
העביר את העניין בשקט ובהסכמה כללית.
אך בישיבת מרכז היהלומנים שדן בעניין,
נשמעו לפתע קולות מתנגדים להצעה ש-
הביא דניאלי: "רוסיה ארץ מספיק גדולה
שתצליח להשיג את כל הידע הגדול הזה
גם בלעדינו", התרגז אחד התעשיינים, אכל
אנחנו נפסיד מראש כל קשר עם התעשייה
(המשך בעמוד 12)

הוצעו לו, עמד על שלו זמן רב לאחר ש-
פרינץ ואחרים הנידו בראשיהם לדברי קולק
ודיבון.

דת

איזה חוק קובע?

כל המשפט עמד ונפל עם עדות אחת:
עדותו של נהג מושב קוממיות לשעבר,
יצחק קוגלר. הוא העיד, כי במוצאי ט"ו
בשבט 1960 הסיע את הרב בנימין מנדלסון
ואת דודן של יוסל'ה, שלום שטארקס מ-
קוממיות. לישיבת הזון איש בבני-ברק.

שם, העיד, נערכה אסיפת גדולי התורה.
באסיפה זו, בה נכח גם הוא, הוחלט שיש
להציל ילדים משמו, אפילו עלידי חטיפה.
אחר כך הכניס שטארקס ילד עטוף בשמי-
כה לתוך הווליס, שחזר לקוממיות. ילד
זה, לדברי קוגלר, היה יוסל'ה שחמכר.
לאחר מכן ראו אותו פעמיים משחק עם
ילדי זלמן קוט, תושב קוממיות.

תפקידה הראשון של ההגנה היה להזים
עדות זו. לרשותו של עורך הדין שמואל
תמיר עמדו אמצעים רבים. שהרי לא רק
הרב מנדלסון ושלושה ממושבי הכפר היו
נאשמים. תנועה שלמה היתה מעורבת. ו-
היא גייסה את אנשיה, מיסמכיה והשפעתה
להתגונן בבית המשפט המחוזי בירושלים.
עדין תל תמיר לא הסתפק בהזמת פר-
סים שחר עדותו של קוגלר. הם ציירו
תמונה שונה לחלוטין, לכל אחד מהם היה
אליבי מושלם, שחיפה גם על הרב, והוכיח
כי באותו ערב של ט"ו בשבט, לא עזב
איש מהם את המושב.

"אני אחראי!" הרב לא עלה לדוכן
העדים, הסתפק בהקראת הצהרה ממקום
ישיבתו. בצורה זו מגע מהתביעה אפשרות
להקרו חקירת שתי-וערב, אולם להצהרה
מסוג זה, בדרך כלל, מישקל קטן יותר
בעיני השופטים מאשר לעדות של ממש.

בדיבור קפדני, כשהוא מתאמץ להתגבר
על מיבטאו האשכנזי, וכשמדי פעם ניגרות
דמעות מעיניו, קרא: "כל אותו סיפור אינו
אלא עלילה גוראה. ואז לי ששמעתי יוצאת
מפיו של יהודי, לאחר שנשבץ באלוקים!"

לעומת זאת היה מוכן להודות במלוא
אחריותו על פרשת החטיפה השניה, בה
הואשם. "ידעתי שהילד (ישראל ויניק) הובא
לקוממיות, כדי להצילו מצורוני המיסיון...
טיפלתי בו ועשיתי כל מה שביכולתי כדי
שחם ושולום לא תיגול הנפש הזאת מ-
ישראל לנוכרים... לא בשגגה, אלא בכונה
מלאה ובלב שלם עשיתי והתכונתי לעשות."

המדינה והדת. לפי קצב ניהול ה-
משפט, לא יאחר פסק הדין לצאת לאור.
אולם גם לאחר שנושא בית המשפט המח-
זי, בנימין הלוי, ושני חבריו המלומדים,
השופט משה כהן ואביונעם עדן, יקבעו אם
לדעתם אשמים ארבעת אנשי קוממיות ב-
חטיפות או לא, עוד תעסיק הצהרתו של
הרב מנדלסון את תושבי המדינה.

כי בהצהרה זו קבע: "אני מקהה ש-
המצוה שעשיתי אינה בניגוד לחוקי מדינת
ישראל. אבל אם מצוה קדושה זו היא
בניגוד לשלשן חוק המדינה, ואם לפיו
אסור לרב בישראל להציל ילד, העומד בפני
סכנת הסגרה אל צפורני המיסיון — כי
אז, בשימחה בלבי, אני מוכן לקבל עלי
כל יסורים על שקימתי את מיצחת התורה,
שקיבלנו מסיני."

כי זוהי הבעיה העקרונית שמאחורי פר-
שת יוסל'ה שחמכר וכל פרשות החטיפות:
באיון מידה חייב ציבור זה או אחר מתו-
בי המדינה לציית לחוקיה, גם אם חוקי
תורתו ומסורתו מורים לו אחרת?

בתי סוהר

מה קורה בכלא?

שני אורחים עברו השבוע, במהירות מה-
מת, מן הכרוניקה המשטרית לעולם ה-
אמת. האחד בכלא רמלה, השני לאהר
מעצר קצר בכלא גילמי.

כאשר הובא משה עטייה לפני שופט ה-
שלום באשקלון על חיתוך ורידי ילדיו
הישינים (העולם הזה 1292), היה ראשו חבוש
בתחבושת לבנה גדולה. כי בלילה הקודם,
בשומעו שאחד מבניו מת בבית החולים,
הסית את ראשו בקיר של תא המעצר,
ניסה להתאבד. הוא נלקח לבית החולים
המקומי, ניצל ממוות.

עוד בערב המעשה, בהיותו משוכנע כי
הצליח לרצוח את בניו, ניסה להתאבד
עלידי בליעת אקונומיקה וחיתוך ורידיו
בסכין גילוח. הוא נכשל בנסיון זה.
כאשר הובא לכלא רמלה, להמתין לעריכת
משפטו, ידעו סוהריו על שני נסיונות

בעוד המשפט סוער, בילה ראש מערכת „העולם הזה” שלושה ימים ולילות בכפי בתוככי קוממיות

בחור ישיבה טיפוסי, עם זקן ומעיל שחור. הוצאתי את פינקס החיל שלי ואמרתי לו: גם בחורי ישיבה מתגייסים. המדבר היה אברך-משי למהדרין: זקן שחור, מיאות עבות מסולסלות, שיער ראשו מגולח. אך במקום הקספן השחור המבריק לבש בגדי-עבודה מסורבלים. הוא אינו תושב קוממיות, אלא נמצא שם כחייל הנחל.

לא קל היה לארגן יחידה כזו. ראשי הישיבות ראו בצה"ל מוקד של שחיתות ציונית, ובתוקף מיקוח קואליציוני אף הבטיחו שיחרור כל בתוריישיבה משירות חובה בצבא. והנה התארגנה קבוצה של בחוריישיבה, שמרצונה הטוב — ומלוחה ברכת הרבי מחיוניץ — התגייסה לצבא.

הסביר אברהם פוקסמן, ממארגני הגרעין: „למדתי בישיבה. אבל לא חשבתי להמשיך כל חיי בישיבה. חשבתי על חתונה, על הקמת בית. לא רציתי להסתפק בהקצבה של 120 לירות מהכולל. חשבתי לגמור את לימודי ולמצוא עבודה. אבל עבודה אי אפשר לקבל בלי פנקס יוצא-צבא. לא רציתי לרמות ולהביא תעודה תורתו אמונתו, כאילו אני ממשיך ללמוד בישיבה. אז בא הרעיון לארגן גרעין חרדי מחמיר-במצותה.”

פוקסמן שיכנע את הרבי מחיוניץ, שכר גיפ ויצא עם מספר חברים לתור את הישיבות הגדולות למצוא מתנדבים. הצבא הסכים להקים את יחידת הנח"ל הראשונה של בחורי ישיבה. הם יצאו לסידרת אימונים במושב עמיעון בנגב. הכל התנהל על טהרת הכשרות. כאשר שלח המטה חיילת שתשלם להם את משכורתם, סירבו לקבל כסף מידי אשה. כיום הם יושבים בקוממיות, עובדים במלטשתיהלומים שהקים חתנו של הרבי מחיוניץ. מדי בוקר, לפני התחלת העבודה, הם מייחדים שעה ללימוד תורה. אחריהעבודה: עוד שעה וחצי של תורה. אין הם יכולים לנסוע הביתה בלי תעודת-חופשה צבאית.

„אז אפשר לומר שאתם הקומנדו של הקדוש-ברוך-הוא, לא רק אנחנו. כל איש ואיש בקוממיות אפשר לקרוא לו כך,” השיב אחד הצעירים.

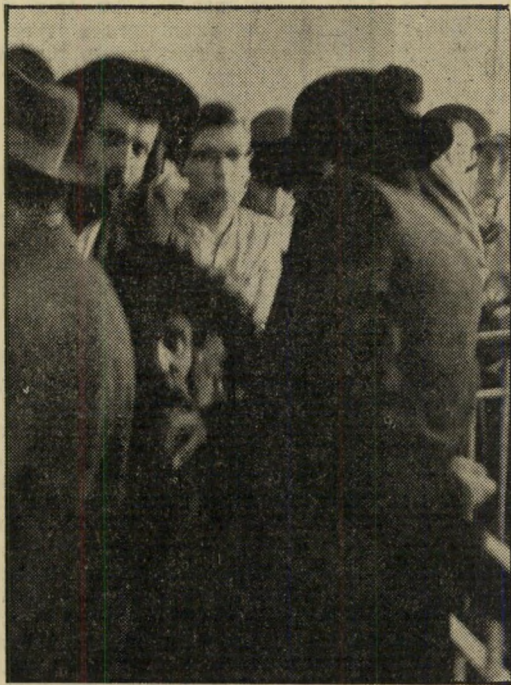
★ ★ ★

„אין שידוך?”

ד פיקה בדלת חדרו העירה אותי. „סלח לי שאני מפריע לך,” אמר הגבר הצעיר שנכנס. הוא היה לביש בגדי שבת, זקנו היה מסורק ועל ראשו נח כובע שחור. זכרתי אותו מביקורי אצל „הקומנדו של הקדוש-ברוך-הוא”. ניכר היה עליו שהוא מבקש לשוחח ביתר חופשית מאשר יכול היה בחברת הקבוצה כולה.

„אל תחשוב שהיה קל להגיע למצב הזה,” פתח, „שאנחנו ברוך השם כבר מסודרים ומצפים ביום ראשון לבוא המחזור השלישי לגרעין שלנו. עברו עלינו ימים קשים מאוד. קשיי אימונים מפרכים? או הסתגלות לעבודה גופנית, אחרי 18 שנות לימוד תורה?”

„ממובן, גם זה היה קשה. אבל זה לא היה הכי קשה. הכביד הרבה יותר יחסם של הרבנים אלינו. אנחנו היינו בוגדים בעיניהם. הכשרנו את השרץ. היינו בחוריישיבה יראי-שמים, שלמדו על ברכי רבנים אלה — והנה כאילו עברנו למחנה האויב. הם סירבו לשלוח לנו שוחט, סירבו לספק לנו כל שירות רוחני שהוא. פשוט הטילו עלינו חרם. אם שמת לב, כל חברי הנח"ל כאן רחוקים. מדוע? כי הרבנים אסרו כל שידוך אתנו. הבחורות שלנו מתחנכות על העקרונ שטוב להתחתן רק עם בחוריישיבה. ברגע

המנהיג הרב מנדלסון, בבית-המשפט בירושלים, לפניו הוא עומד לדין על חלקו בפרשות חטיפתם של יוס"ה שוחמכר וישראל וינק, והסתרתם.

הדתיים בסביבה. „ואיפה כתוב שאסור לאשכנזים ללמוד עם מארוקאים, תימנים וכורדים?” שאלתי בתמהון. „לא כתוב בשום מקום,” הודה רפי, „רק שההורים של קוממיות אינם רוצים שהם ילמדו בעברית אלא באידיש.”

מאת שלום כהן

כפי שהסביר לי אחד המתיישבים מאוחר יותר: „אנחנו כאן בגלות. לא הגיע עוד הזמן להשתמש בלשון הקודש, אלא לצרכי לימוד הקודש.”

★ ★ ★

דא מקבלים כסף מאשה

פ עם נסעתי באוטובוס, התחיל ויכוח. יוסלה שמסלה. אחד הנוסעים אמר לי: „במקום להתפלל כל היום בישיבה — לך לצבא! מה הוא יודע? ראה לפניו

קוממיות: מושב עובדים של אגודת ישראל בקירבת כביש אשקלון-פלוגות, 5 ק"מ מזרחית לנגבה. נוסד ב-1950 בקירבת הכפר חתא, עליידי אנשי גח"ל משוחררי צה"ל. שטח מעובד: 3000 דונם. בין חתא וכרתיה, הכפר הסמוך, פרצה חטיבת גבעתי באחד ממבצעי המפוארים את קווי המצרים במלחמת הקוממיות.

כך כתוב במדריכים ובספריהישובים של המדינה. אבל אילו חובר ערך מושב על מושב זה, על פי הרוח של יוני 1962, היה מופיע משהו כזה:

קוממיות: המושב הדתי בו הסתירו את יוס"ה שוח"מכר אחרי שנחטף מהוריו, ובו החזיקו גם את ישראל וינק, אחרי שהוצא מבית-היתומים דיסקין בירושלים. את קוממיות הראשונה הכרתי עוד מימי הכיבוש. אל קוממיות השניה יצאתי כאדם היוצא לארץ לא-נודעת. כאילו התכונתני לבקר אצל שבט זולו, ולא במושב עובדים.

★ ★ ★

אין עד מי לשמור

נ ציג החוק בחש את הסוכר בתוך כוס התה שלו. נסים בן-סימון, השוטר התורן בקוממיות, הכיר את חבריו לחרד. כבר יצא לו לשמור יותר מפעם אחת בכפר. מאז החלו מגיעים הנה מכתבי-איום מאנשים שאימו לנקום ברב המקומי את ניקמת יוס"ה החטוף. אבל עכשיו נמצא הרב מנדלסון בירושלים, לצרכי משפט, ולשוטר בן-סימון אין על מי לשמור במיוחד.

הצעיר הממושקף שישב לידו הציע לי כוס תה. „שמי רפאל ברנר,” הציג את עצמו בעברית צברית רוטטה, „אתה יכול לקרוא לי רפי.”

רפי הוא יליד ירושלים, המכהן כמורה בבית-הספר חזון יחזקאל הסמוך של אגודת ישראל. יחד עם השוטר ועוד שני מורים ירושלמיים הוא מתגורר בבית העזוב, בכניסה ל-קוממיות. מדי יום ששי בצהריים הוא נוסע הביתה, כדי לשוב ביום ראשון. מנהל בית-הספר אינו אחר מאשר דייד נחמן בלאו, מורהו של ישראל וינק לשעבר — האיש הידוע כיום בארץ כחוטפו של וינק.

כאן, בבית זה, אכלה את שלושת הימים הבאים.

★ ★ ★

„יהודי, דבר אידיש!”

ה עפרון נע בשקידה איטית. „5” רשמה היד הילדית תחת על גבי המחברת, ואחר שובישוב את הספרה 5, בשורה ארוכה. המורה, רפי, התכונן במלאכת תלמידו הקטן. „זה בסדר,” אמר, „אבל כתוב יותר צפוף!” מוטל הקטן, בעל הראש הבלונדי המגולח והפיאות החלקות הארוכות, נשען אל הקיר. הילד בן השבע-וחצי היה רחוק מאוד ממצאות החרד העלוב.

והלא, מרחק כמה מאות מטרים בלבד, מתנוסס בתפארת מוסד חינוכי שלם. „חזון יחזקאל שייך לאגודת ישראל”, פנתה לרפי, „מדוע אין ילדי קוממיות לומדים בו?” המורה הסביר: בבוקר לומדים הילדים תלמוד תורה בחדר. רק אחרי הצהריים לומדים הם לימודי-חול אצל מורים מתנדבים.

„מדוע בכל זאת אינם לומדים בחזון יחזקאל?” הקשיתי. „כי הם אשכנזים,” השיב המורה.

„והילדים האחרים הלומדים בחזון יחזקאל?” הם מארוקאים, תימנים, כורדים מארבעת המושבים

בשרות פעיל שלושה מאנשי גרעין הנח"ל הראשון שהוקם עליידי בחורי ישיבה. הגרעין, שסיים את אימוניו הצבאיים, עובר את תקופת השירות שלו בקוממיות. הקמת הגרעין היתה למורת רוחם של הרבנים.

גדודי הנוער הם ילדים אלה, הלומדים בשיעורי אחרי-הצהריים. על אף שבקירבת מקום נמצא בית-ספר דתי משוכלל, מעדיפים אבות קוממיות לשלוח את ילדיהם ללמוד בחדרים עלובים, כי אינם רוצים שבניהם ילמדו בעברית.

בו הוסתרו יוסליה וויניק

ציפיתי לשמוע מפיו עברית קשה של אוקראיני. הוא דיבר עברית של בן-הארץ. רק במאמץ הצלחתי לזהותו כאותו בחור נמרץ, שרכב על אופניו בשעות הבוקר. היה זה צבי אייזן, מורה בבית-הספר חזון יחזקאל, חסיד גור שקודם לכן היה איש קיבוץ יגור.

הוא חיכה לי בצאתי מן התפילה. "שמת בחדאי לב לפטוק בתפילה, האומר: יהוה עוד לעמו יתן, יהוה יברך את עמו בשלום", פתח. ומוה הקיש, כי אין דבר יקר יותר מאשר השלום בתוך העם. הוא הפליג בהרצאה מרתקת על כיבוש ירושלים בידי הרומאים ועל דיכוי מרד בר-כוכבא. "לולא הפירוד שהיה בעם, לא היו הרומאים מנצחים".

ומן העבר הגיע להחיה: "אתה עתונאי. אתה נימנה על מעצבי דעת-הקהל. מוטלת עליך החובה לעשות למען השכנת שלום בקרב העם. כי בלי שלום פנימי, לא תעמוד המדינה הזאת. אם לא יתאחה הקרע הזה, יוכלו ההיסטוריונים של מחר לכתוב, כי שנה זו היתה שנת-המיפנה שהובילה לחורבן מדינת ישראל. כי בשנה זו נורע זרע הפירוד — זרע החורבן!" זרע פרשת יוסליה שוחמכר.

★ ★ ★

דרוזי לשבת

מ' שקרא את מגדלה מוכר ספרים, ימצא במקום מכרים ותיקים. רחובות המושב הם רחובות העיירה שלו, וחברי המושב, הטובלים מדי בוקר במיקחה הרעוע, אינם נבדלים במאומה מן היהודים שכה היטיב לתאר. ישנו דוויד, המחלק את הבוטנים אחרי גמר לימוד הגמרא בליל שבת בבית-הכנסת, וכולם מחייכים כשהם מדברים אליו. ומעל לכל: ישנו הרבי הדגול, האיש שביתו גדול מכל בית אחר במושב ושכולם באים אליו בעת מריבה או שמחה. בימים אלה הוא עסוק במשפטו בירושלים, ואין איש בקומה מיות שאינו נאנח: "אך, כשהרבי פה, זה הרבה יותר...". יש גם הלא-יהודי העובד בשבת. עד שבאתי לקוממיות חשבתי על נכבד זה כעל "הגוי לשבת". אבל סאבר פורנו מדינית אל-כרמל מתנגד לתואר זה. וזאת ידעתי מילדות: הערבים התנגדו למלה "גוי", בראותם בה גנאי. על כן אקרא לסאבר, בן ה-24, "הדרוזי לשבת". מוטל עליו תפקיד אחד בלבד: לחלוב את הפרות בשבת. הוא עושה זאת יחד עם שני עוזריו הצעירים, אף הם בני דליית אל-כרמל, תמורת 60 אגורות לחליבה. בכפר כ-120 פרות, ואין כמעט רפת שאין בה מכונת חליבה חשמלית.

שעה שהכפר שרוי כולו באפילה של ערב-שבת, עוברים

מישחק

מוטל פרייליך, משתעשע עם הפרדה בחצר משק אביו. שום דבר אינו מבדילו בכך מבן-מושב אחר, פרט לפאותיו ולציציות הסלית הקטנה.

שיצאנו — כבר לא היינו טובים לשידוך. רק אחד מאתנו התארס. המפקד שלנו, שבא למסיבת האירוסין כאן, אמר עליו: "הוא משול לנחשון בן-עמינדב. הוא הצליח ראשון להבקיע חומת ההתנגדות הזאת. ובאמת, הצליח יפה. לא סתם שידוך, אלא עם בת הרב מקלאוזבורג, מנתניה. אבל היה קשה מאוד להגיע למצב הזה. כי עוד בהיותנו בעמיעוץ הוציאו עלינו שאנחנו כבר התקלקלנו ובגדנו. כשהיה אחד מאתנו נוסע לחופשה בבני-ברק, למשל, היו הילדים רצים אחריו וקוראים: 'בוגד! בוגד!'".

"אחר-כך התחילו לרנן שראו בחורים משלנו הולכים לקולנוע. ואפילו אמרו שראו אותם עם בחורות, לא-עלינו. זה דבר חמור מאוד. זה יכול היה להרוס את שמנו, חס' ושלום. ערכנו בירור, והגענו למסקנה שלא כל הבחורים התאימו לנו ושמרו על רמה נאותה. הוצאנו אותם מהגרעין. אבל גם אז לא התבטל החרם עלינו. היינו במצב איום. עד שכבר חשבנו לעבור לאיזו יחידה רגילה, לנח"ל מוצנח וגמרנו. בדיוק ערב הבחירות, באו אלינו שליחים מפועלי אגודת ישראל והציעו לנו לעבור למושב שלהם. שם כבר יטפלו בנו ויתייחסו אלינו כהלכה. השמועה הגיעה גם למרכז אגודת ישראל. מיד שלחו לנו שליחים, שאמרו שאם נעבור לפועלי אגודת-ישראל זאת תהיה פגיעה קשה בתנועתנו, ושהם מוכנים לעשות הכל להציל לחתנו. ואז הציעו לנו לעבור לקוממיות, המושב היחיד של אגודת ישראל".

★ ★ ★

הקוזאק מיגור

פעם הראשונה בחיי ישבתי בבית-כנסת אשכנזי. מסודרים. התפילה התנהלה בהם במסיגרת ברורה וממושקעת. ואילו כאן! נדמה לי שנקלעתי לתוך שבט פראי. קריאות של כאב ואכסטיזה פילחו את האוויר. כל אחד עשה משהו אחר. לא יכולתי בשום אופן לדעת באיזה חלק מן התפילה הם אוזנים — ואם אמנם אוזנים הם כולם באותו חלק. על הסיוד היה כתוב "נוסח ספרד", אך מיבטא המתפללים והחזן היה קשה עד שלא ניתן להבינו.

עד שפנח החזן בשיר לכה דודי לקראת כלה. בניגוד לתפילה הספרדית שהכרתי, המתובלת מזמורים ושירים רבים, היה זה השיר הראשון ששמעתי בתפילה זו של ערב-שבת. המתפללים האינדיבידואליסטים הפכו כהרף-עין למקהלה אדירה. מגנינה יפה להפליא מילאה את חלל בית-הכנסת הצנוע. תפסתי את עצמי מתנדנד עם המגנינה, כאילו הייתי חסיד בן-חסיד מוויטבסק. שכני יליכו לעברי. קוזאק אחר, בעל זקן גינאי לוהט וכובע פרוחה שחור, שמעיל שחור מבריק ירד עד לקרסוליו, לחש לי: "עלה בי רעיון. ארצה לשוחח אתך עליו גאחרי התפילה".

תפילה

חבר מושב בתוך בית הכנסת, עטוף סלית ותפילין. חברי המושב מתפללים שלוש פעמים ביום, שומרים מצוות קשות כמו שנת שמיטה.

פורנו וחבריו מרפת לרפת, מדליקים את האור, חולבים את הפרות ולוקחים את החלב למחלבה. הם אינם עושים זאת בשכר, כי אסור ליהודי להעסיק אדם בשבת. נמצא סידור, לפיו קונה פורנו את הפרות בערב שבת, מוכר אותן במוצאי-שבת. התמורה: מחיר החלב שהוא חולב. כיצד הגיע לקוממיות? "זה היה לפני תשע שנים. בא יהודי לכפר שלנו ושאל אם יש נער שיועד לחלוב. קיבלתי את העבודה ואני מרוצה מאד ממנה. הם מכבדים את הדת שלי ואני מכבד את הדת שלהם. לפעמים, כשמתהפכת פתיליה אצל מישהו באמצע הלילה ואסור לו לגעת באש, הוא רץ להעיר אותי. אני לא אומר שום דבר והולך לכבות את הדליקה".

פורנו מעבד על חשבונו 40 דונם ירקות שהשכיר לו המושב. אבל אין המושב מרשה לו לעבד את חלקו בשבתות, שהרי אפילו הוא חייב לכבד את היום השביעי.

★ ★ ★

לסכול וגם ללחום

קנו הלבן בלט למרחקים, בין שורות שיחי הכותנה הירוקים. הוא כבר ותיק בארץ — 24 שנה. גר לפי מקצועו. לפני שש שנים בא להשתקע בקוממיות. עוד מימיו הראשונים בארץ נמשך אל עבודת האדמה. אך לא מצא כפר בו יכול היה גם להגשים את האידיאל החליצני שלו וגם לקיים את מצוות דתו. קיבוצי הפועל המזרחי? מושבי פועלי אגודת-ישראל? לא מספיק אדוקים בשבילי! כן, הוא יודע שיוסליה היה כאן במושב. בשעת מעשה לא ידע. אבל אחר-כך, כשהעניין התפרסם בעתונים, "אני מוכן להודות שהעניין הזה לא בסדר, שלא החזירו את הילד לאמו. גם כאן תמצא הרבה שיגורו לך זאת. אבל פרשת ישראל ויניק? הרי פשוט העלילו עלינו עלילה. לקחו רב ועושים ממנו — מה, פושע? ולא רק רב — אלא ציבור שלם."

"אנחנו כאן בגלות. כשם שבחוק-לארץ ידעו היהודים שעליהם לסביל עלילות-דם של הנוצרים, כך אנחנו כאן רואים שעלינו לסבול עלילות-דם של החופשיים. ידענו לעמוד בכך אלפים שנה בחוק-לארץ — נעמוד בכך גם כאן. אמונתנו מחייבת אותנו לכך. כי לא רק לעולם הזה אנו דואגים. חרדים אנו הרבה יותר לחלקנו בעולם הבא. למענו אנו מוכנים לסבול, וגם ללחום."

זאת הסיבה מדוע אין תושבי קוממיות איכרים ככל האיכרים. דבקתם הקיצונית בצידקתם ובצידקת אמונתם מפיתה בהם רוח-הקרבנה קנאית, עד שכל אחד מהם רואה את עצמו כנושא-הדגל של הדת, וכל אחד מהם מוכן להיפקד כחייל בחיל הקומנדו של הקושיב-ברוך-הוא. יתכן שבזה הוא מקשה על עצמו את חיי העולם הזה — אבל זהו, לגבי, המפתח לחיי העולם הבא.

נציג החוק

השומר נסים בן-סימון, תושב קריית-גת, בא מהווי שונה לגמרי: רבאט שבמרוקו. עליו לשמור על שלום הרב מנדלטון.

(המשך מעמוד 9)

הענקית שתקום כעת בברית המועצות! "זה בושא ותרפה", הודיע אחר, "אם כל מה שנראה להם יהיו הנגב, המשרדים ובתי השימוש במפעלים!"

אך רוב רובם של התעשיינים קיבל את גישת ספירדניאלי, הסתמך על דוגמה דומה של יהלומני בלגיה, שהשתמשו מלהראות למשלחת מרוסיה את סודות המקצוע.

בינתיים, כנראה, נודע דבר הגישה החדשה לסיביריטים. המשלחת לא הגיעה במועד לשדה התעופה בלוד, מבלי שנמרסרה הודעה מוקדמת על השנוי. גם כאשר הגיעה השבוע המשלחת, באיחור של חודש ימים, חלו בה שינויים רציניים. במקום משלחת של למעלה מחצי תריסר מומחי יהלומים רוסיים, שהתכוננו לשבת בארץ זמן מה, בבתי חרושת שונים, להשתלם ב אחד מענפי תעשיית היהלומים, באה רק משלחת מצומצמת של שלושה טכנאים, שינסו, כנראה, להעריך מבט בידע הישראלי בין סבילה באילת לשתיית תה בבניין ה קרמלין של ההסתדרות.

הכנסת

שיעור באהבה

"תמיד שאפתי להגיע לכנסת", התחזקה השבוע העתונאית סילבי קשת.

היא הגיעה — אך לא בגודל טבעי (1.60 מטר) כי אם ארוזה בתוך חיקו הכשר של ח"כ מפד"ל אהרן יעקב גרינברג. "ידד שאין להטיל ספק במהימנותו אמר לי שי שמע שידור בקול ישראל איך לרכוש פיר לגשים", התרעם, תוך כדי ויכוח על תקציב משרד ראש הממשלה.

כאשר ביקש הח"כ שומרי המצוות לגעת מקרוב יותר באהבה האסורה, הודיעו לו מקול ישראל, כי הסרט עליו הוקלט ה שידור, נמחק. הוא ביקש עתה לדעת, אם לשם כך מוציאים כסף של הציבור.

חץ בקשת. השידור שגירה את חמתו של גרינברג (62) היה חלק מסדרה של סילבי קשת בתוכנית האשה, על תולדות החיזור מתקופת היחנים ועד פרנסואו סאגאן.

לא היתה זו הרצאה בכובד ראש, בנוסח "כיצד לרכוש פילגשים ולהצלח בחדר ה מיטות", כי אם שיחה קלילה ואלגנטית, מקושטת בהומור. בקולה האינטימי קבלה סילבי: "אנו נוהגות להיאנח על כל רומן של המאה ה־19 שאנו קוראות, ולומר ש פסה תקופת האבירות והרומנטיקה. גברים שוב אינם מתאבדים, או לפחות מתרוששים, בגללנו. נשים אינן מתות מאהבה נכזבת או געגועים. כפפות שוב אינן מוש חות בפני גברים כאתגר לדירקרב על פגיעה — ולו גם הקטנה ביותר — בכבודה של גברת. טרובאדורים אינם שרים מתחת ל חלונותינו, ואבירים אינם יוצאים למלחמה ומתים כששמונו על שפתותיהם. בסיכום: החיים שלנו הם משעממים, נטולי רומנטיקה."

סילבי, שהחרות וירוקת עין, ("אני אי הבת שציצו לי על האינטלקט, ולא על המחשוף") לא סמכה דחקא על נסיונה ה אישי המוגבל, אלא הלכה למקורות. כאחד המקורות הקלאסיים נראה לה, כמובן, ה משרד הרומאי אובידיוס, מחבר אמנות האהבה.

מה שהח"כ רצה לשמוע ביתר פירוט היו עצותיו האלמותיות של הרומאי המנוח — חציו של קופידון, כפי שנוירו מן הקשת. פירשה סילבי, ברוח אובידיוס:

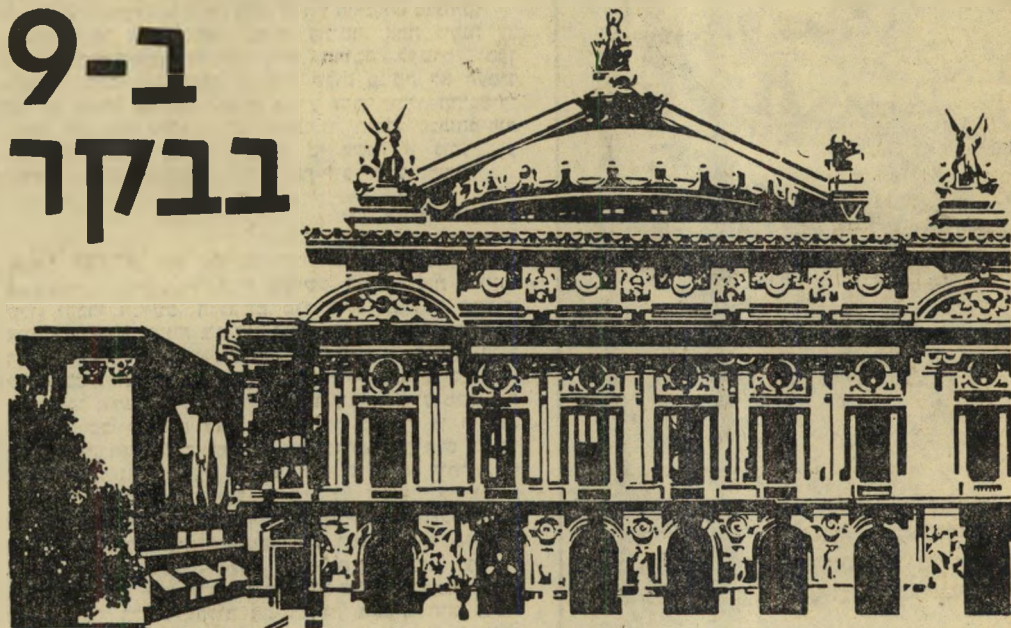
הספורט העיוני. "... על המאהב להתמיד עם הבעל, משום שזה יפלט לו את הנתיב ללבה ולחדר מישכבה של אשתו. הזמן הטוב ביותר לחזור בלהט אחר אשה המתנגדת לחיזורך, הוא כאשר היא נוכחת באינאמנותו של הבעל. היא תעניק אז את הסדיה למחור, מתוך נקמה. על המחור להעביר תחילה את שיפחתה של האשה לצידו, כדי שזו תוכל להסית אותה להיות בלתי נאמנה לבעלה.

"אהבה, עליה כותב אובידיוס, איננה התשוקה הבווערת, או אהבת נעורים, או אהבה בגישואין. זוהי רדיפה אחר אשת הרע, הנעשית כספורט, אולם ללא חוקים ספורטיביים. זהו ספורט בלתי מוסרי, עליו, ולעולם לא יותר מאשר ספורט.

"רוב העצות באמנות האהבה הן אקטור אליות עד היום, והן מצוטטות עד היום

* נשואין בגיל 18, עם מפקד מחלקה בגדודה, שהסתיימו השבוע, לאחר 13 שנים.

טוס TWA לפריס ההמראה ב-9 בבקר

דרך אתונה ורומא לניו יורק וצ'יקגו

פנה לסוכן הנסיעות שלך או
טלפן ט.ו.א. תל-אביב, טל. 67364

אם גומי אז גומי על קפיצים
גומפי

טוב יותר - בריא יותר מכל מזרון גומי אחר

גומפי

גאה להציג המזרון
לרגל חג העשור
של קיומו.

המזרון הממוג את כל
המעלות של מזרונות
קפיץ משובחים
ושל מזרונות
קפץ/גומי
גם יחד.

גומפי-זה יופי

כל מבקר בביתן מפי ביריד המזרח
(ביתן 32) מקבל חינם תלוש להגדלת
פרסים יקרי ערך
את מפי לראות
ובפרס לזכותו!

המנוי —

קיבלת
חשבונך,
נא פרע
אותו בהקדם.

להרחקת שיער

בזאת
1/3
בחרי

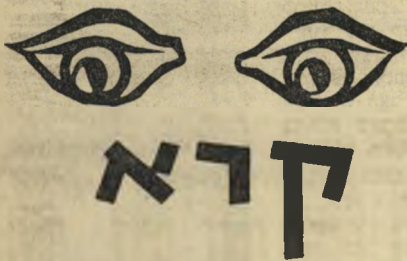

דיוסקרטון
הקרם
הנפלא

מילי, עדיין לפני ריח נעים

הוצאת קליפס/הוצאת כיכר

אם יש לך

קרא

מכירת ספרים בת שלומים
ללא רבית, בכל חנויות הספרים
המובחרות בארץ, באמצעות
"מפעלי תרבות ואמנות בע"מ".
ארלוזורוב 126, תל-אביב

7.50	ל"י לחודש
6.00	ל"י לחודש
10.00	ל"י לחודש
5.00	ל"י לחודש
8.00	ל"י לחודש
6.00	ל"י לחודש
6.00	ל"י לחודש
10.00	ל"י לחודש

הקונה מקבל את כל הספרים לאחר החתימה.

דרוש פרספקט בכל חנויות הספרים המובחרות בארץ.

"מפעלי תרבות ואמנות בע"מ"
הם הסוכנים הבלעדיים למכירת
ספרים בתשלומים ביריד המזרח.

שורק-אביטל

יעוץ קוסמי חינם

ינתן לכל אשה על ידי מד-
ריכה מוסמכת של "אלפא"
חב' לקוסמטיקה. המדריכה
המוסמכת של "אלפא" תע-
מוד לרשות הגברות הנכב-
דות ליעוץ קוסמטי חינם
בחדש יוני 1962, כדלקמן:

חיפה

בימים א' — פרפומריה אוני-
ברסל, רח' הרצל 3.

מגדל אשקלון

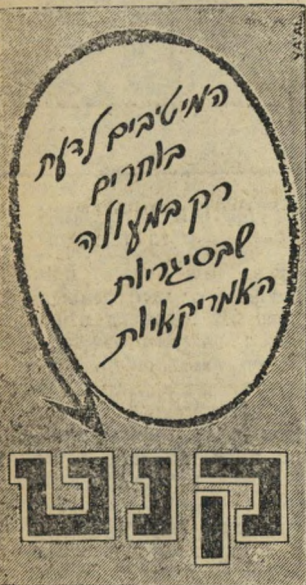
ביום ב', 25.6, בפרפומריה
מרקוביץ, רח' הרצל.

ירושלים

בימי ג' בפרפומריה "אסתר",
רח' בני-יהודה 2.

תל-אביב

בימי ה' בפרפומריה "סיגל",
רח' אבן-גבירול 144.

בשעה שתיים-עשרה ושלושים אחר הצהר, כמה שעות לאחר שהמחפר הפסיק את פעולתו והמצילים המשיכו את העבודה באיתנים מחשש פגיעה בקבור, הגיע אחד הפועלים לבלוקים האחרונים ותחב ידו על מנת לגרש בחלל שביניהם. לפתע הרגיש יד ה' לוחצת את ידו. "אני חי! תמשיכו!" קרא הקול מבטן האדמה.

חי מתוך הבור. הפועל הוכה בהלם של אושר. "הוא חי, חברה!" קרא לסובבים אותו, שהחלו עובדים בקצב שנעונו. כעבור כמה דקות כבר נחשפה מחצית גופו של ליאון. ממש על סף איבוד הכרתו, מחוסר אוויר לנשימה. בשעה אחת הוצא המת-חי מן הבור, לקול תשואותיהם של הנוכחים, החווים בפלא האדם שהיה קבור 15 שעות בבטן האדמה ויצא שלם.

על מיטת בית-החולים בילינסון, אליו הובא ליאון, כשהוא סובל משריטות קלות בלבד, החליט כי לא יחזור לכריית הבור. רות, אך לא מפקד המקרה, חלילה, "הסיבה פשוטה יותר", הסביר, "בנתיב מתקנים בשנה הבאה רשת תעלות-כיווץ, ופשוט לא יצטרכו יותר בורות ספיגה."

עחונות

סלדת בית-המשפט

הפרשה החלה ליד תא טלפון ציבורי, שברחוב אלנבי בתל-אביב. רחל קהלני (21), סייעה את שיחתה עם אחד מידידיה, קבעה עמו לצאת לקולנוע. כשיצאה מהתא, נתן קלה בצעיר שהמתין לתורו. היא לא הכירה אותו, אך איכשהו נקשרה ביניהם שיחה. "שמי יורם אילן", הציג עצמו בפניה. הוא סיפר לה כי הוא עובד כמכונאי קולנוע, הציג לה לצאת יחד לבלות. "אולם קודם עלי להחליף חולצה אצל חברי, לא רחוק מכאן", אמר לרחל, שהסכימה לבלוי.

בושם להרמת החזה. הידיד אליו הביא אילן את ידידתו החדשה, היה מנוח קומורוב, בנו של גרשון קומורוב, בעל השבועונים קולנוע ועולם האשה. מנוח, המועסק כצלם בשבועונים אביו, מתגורר לבדו בדירה קטנה, מעוטרת צילומי דוג מניות ומלכות יופי.

יורם הציג את רחל בפני ידידו, הגדיר אותה כ"בחורתו לחיים". הוא הסביר לה את עיסוקו של מנוח, סיפר לה כי הוא צלם-עיתונאי, רחל בחנה את התמונות מסביב בהתפעלות, שאלה את מנוח אם יוכל לצלם אף אותה.

"בדאי", השיב מנוח בהתלהבות. הוא הבטיח לרחל כי תמונתה אף תופיע על שער אחד מעיתוני אביו. הכל תלוי, כמובן, באיזון מידה תאוצה לשתף עמו פעולה. רחל, שאושפזה זמן מה במוסד לחולי נפש בשל הפרעות נפשיות, היתה מלאה התפעלות מפגישה עם איש כה גדול. היא היתה נכונה לכל. לפי הוראתו של מנוח התפשטה, הניחה לו למדוד את ממדי גופה. אולם משהתכווץ מנוח למדוד את היקף ירכיה, הרגישה פתאום כי הצלם איבד את חוש המידה, החל לגלות עניין בחלקים אינטימיים בגופה. היא נרתעה ממנו, ביקש שה יפסיק. "מה יש", הרגיע אותה מנוח, "זה שייך למקצוע". לאחר מכן נטל בקבוק בושם לאחר-הגילוח החל מעסה את חזה העירום, בטענה כי בידו נוול מיוחד, המגביר את החזה.

אחרי-כך העמידה מול מצלמה ללא סרט, עשה עצמו מצלם. הוא נפרד ממנה בהבטחה להפגיש להמשיך העבודה בסוף השבוע. **תלונה ומשפט.** ייתכן כי רחל ה' תמימה היתה ממשוכה לבקר בביתו של מנוח, אלמלא סיפרה את המקרה לאחד מידידיה. הלה הבין כי המעשים שנעשו בידידתו מהווים עבירה פלילית.

הוא פנה למנוח, ביקש להחזיר לו את סרט המצלמה. משסרב, ליווה את רחל לתחנת המשטרה, שם הגישה תלונה נגד הצלם הנלהב (העולם הזה 1236, 1235).

השבוע נסתיים משפטו של מנוח. מתוך חמישה פרטי האשום שהוגשו נגדו — שניים על מעשה מגונה בתרמית, שניים על מעשה מגונה בנערה בידעו שהיא שו"ס ואחד על מעשה מגונה ללא כוה, שלא בהסכמה — הורשע בשניים בלבד, שניהם על מעשה מגונה בתרמית.

"אין צורך להרחיב את הדיבור על סלידת בית-המשפט ממעשהו של הנאשם", כתב השופט צוריאל גרשוני בגזר-דין, בו הטיל על הנאשם 1200 לירות קנס ושישה חודשי מאסר-על-תנאי. "שומה על בתי-המשפט ללמד צעירים מסוגו של ה' נאשם כי בנות ישראל אינן הפקר וכי אסור להם לנצל בחורה חלשה בשכלה כדי לספק את תאוותם."

בספרינימוסין, ספריימין ולעיתים אף במו"ד פירוסום. אובייקט מרחיב את הדיבור על ההגינה הנשית: על האשה ללמוד לחיות מבלי לחשוף שניים שהשחירו... על גבר לשאוף ליופי מרושל כלשהו, אך אל לו לתת לרשלנות להשתלט על ציפורני ידיו, למשל. כאשר הוא מתנשק, אל לו לשרוט את לחי פילגשו בלחיו הבלתי-מגולחות. עליו גם להיזהר שלא לפרוע את תסרוקתה... אשה בעלת חזה גדול מתבי קשת לכרוך אותו בתחבושות לוחצות... **אין סבלנות לגבר.** סילבי, ששידוריה בלטו בשנינותם בים הפיסטופטים והמתח-כחים המשעממים של התוכנית לאשה, הופתעה מתשומת-הלב הפרלמנטרית. "תנו דעתו של חבר-הכנסת הנכבד", חייכה, "אין כל סכנה שישראלים יעשו כמו הרומאים. אין להם סבלנות."

אסונות

כה לחי'

בורות סופגים באדמה חולית יש לבנות בשיטת הרגל. כלומר, הנחת בלוק אחר בלוק. זאת יודע כל פועל מתחיל במקצוע. לכן, כאשר ירד ליאון זייצמן (36) באותו בוקר על מנת להשלים את שתי השורות האחרונות בבור הספיגה שבסכנון משכנות בנתיב, היה ברור לו — על סמך נסיונו — כי עליו לעבוד בשיטה זו.

הוא קיבל את הבלוקים שהורדו לו מי שפת הבור והחל בעבודתו. לפתע שמע

מתדוננת קהדני

זה שייך למקצוע

רעש. קיר הבור בגובה של שבעה מטרים החל מתמוטט עליו. "זורק לי חבלי!" הס' פיק לצעוק באימה, אך עולמו חשך — הבלוקים והחול כיסוהו.

אחד התעלה, אחד נקבר. כשהתהרגל למצבו החדש, הבחין כי הוא לחוץ בין שברי הבלוקים, מבלי יכולת להזיז את גופו. קטע קיר שמאחוריו נשאר שלם, כנע את המשך המפולת, איפשר לו לנשום את האוויר שנותר בחללים שבין הבלוקים.

הפועל שלמעלה הוכה בהלם, התעלה על שפת הבור. בתחתית הבור החל ליאון עושה את חשבון-הנפש, מתוך ביטחון מוחלט שבה קיצו.

בינתיים חשו למקום אנשים רבים, הע' בירו את הפועל המתעלה לבית-החולים והחלו במרוץ-זמן שנעוני לחשיפת הקבור. בשעה ארבע, בעוד העבודה נמשכת, אפסו התקוות לחלץ את ליאון בעזרו בחיים. נהג משאית, שקיבל בלוקים, נשלח להודיע לאשתו את דבר האסון.

האשה הגיעה למקום מיד עם הודעה לה דבר האסון. בצעקות-שכול פרצה לה דרך בין המתקללים, הוחזרה לביתה על-ידי המשטרה כשהיא מעולפת.

רק אחרי שמונה שעות הגיע מחפרי-החל חופר כדי לחלץ את הגויה.

אשקלון

רוח רעה באה!

בשכונת שמשון באשקלון לא מתקרבים לבית מספר 135/10. כאשר מוכרחים לעבור לידו מעיפים מבט על הבניין המפויח ויורקים לכל עבר. כשעזיזה שמעון, דיירת הבית, מוכרחה לעלות לדירתה, היא ממלמלת השבעה „נגד הגיינים“. בנה, בן ה-21, אינו עולה הביתה דרך המדרגות. הוא הציב סולם מאחורי הבניין, נכנס דרך החלון. השכנים אינם מעיזים להיכנס הביתה לבדם אחרי החשיכה. רוחה של דרה יוסף, בת ה-31, שנשרפה לפני שבוע בדירתה, בקומה השניה של הבית, מרחפת על כל השכונה. בחוצות אשקלון קוראת כרוזה ענקית של הרבנות הראשית לעצרת תשובה ותפילה:

שורף אשתו אפרים יוסף מי אכל דגים?

„מעשים איומים ומזעזעים נעשו בעירנו — קול דמי אם אומללה ודמי ילדים פצועים זועק מאזמת הקודש של ארצנו. בלב קרוע אנו חנו קוראים בזה לכל תושבי העיר: הירגו מאש התאווה והקנאה ושנאת חינוס! בעיר העתיקה פוגשים אנשים זה את זה בברכת: „ברוך מחיה המתים“. חושבים מיואשים מאימים על העובדות הסוציאליות המטפלת בהם: „אני אעשה לך עזמי מה שעשו עטייה ואפרים יוסף!“ אנשים הרוצים לנסוע לאשקלון דוחים את נסיעתם ואת אלה המעזים לנסוע, מזוירים לכל יושטו ברחובות בלילה. רוח רעה מרחפת על עיר הקייט הדרומית, הרוח הרעה של הרצח המשפחתי. היא חורה לאשקלון עם משה עטייה. מוכר הקפה שניסה לרצוח את בנו ה-17 פצועים (העולם היה 1292) העביר צמרמורת אפילו בגומם של הקשוחים בין תושבי אשקלון, וקנה אחיזה בלב אחרים מהם. במשך השבוע שחלף בין נסיון הרצח של עטייה ועד להתאבדותו בכלא רמלה, ניסו איבועה אנשים להתאבד באשקלון. אחד מהם, אפרים יוסף, החליט לרצוח את אשתו, דווקא שידחה. תושבי שכונת שמשון יוצאי ארצות המזרח, שעברו לשיכון

החדש רק לפני שלוש שנים מהליפטים קטנים של מעברת מגדל אשקלון, הכירו רק גילגול אחד בחייו של אפרים יוסף (42). הם הכירו את אפרים השיכור והצועק, המאיים והמגרש, מחוסר העבודה והמיקרה הסוציאלית. אך אפרים לא היה תמיד כזה. כשעלה מעיראק, לאחר קום המדינה, היה אפרים פועל-בניין, עבד שנים אחדות בכיר בוי סיד בבניינים החדשים של אשקלון. בעבודה זו נפגעו עיניו והוא הפך מחוסר עבודה. כפועל בניין שילם אפרים כל השנים את התחבובותיו לקרן הביטוח לפועלי בניין. הוא נפגע בעבודה ולכן היה זכאי לתמיכה מהקרן. אך האיש הפשוט לא הבין שהתמיכה מגיעה לו בזכות ולא ביחס. סירב להיות ממה שראה כגידבת-יד. אנשי הסתדרות פועלי הבניין ניצלו את העניין. הם הציגו לו לקבל סכום חד פעמי, להפוך לעצמאי. אפרים, שלא הבין שהסכום אותו יקבל לא יספיק להבטחת קיומו, הסכים ולקח את הסכום המוצע. תוך זמן קצר בוזבז הסכום ואפרים, כי מקרה סוציאלי, זכה רק בעבודות-רחק. היספף לא השביע את המשפחה בת שמונה הנפשות. האב שם עינו בכוס והאם חלתה במחלת עצבים.

„כמו האיש ממוגדל“. חיי המשפחה השבורה הפכו לסיוט. שתייה, מחלות ורעב לחו בצעקות איומות, מכות ואיומי-אלימות. שלושה חודשים לפני מועד הרצח, ניגשה נעמי, בתו הבכירה בת ה-18 של אפרים, למשטרה, התלוננה כי אביה מאיים לרצוח את אמה. השוטף לקח את הנערה בניידת לביתה, אך כשלא מצא את האב בבית, הסתלק. אפרים חזר בחצות ברוח פייסנית והמקרה נשכח.

שבוע ימים לפני הרצח רב עם אשתו, רדף אחריה עם סכין שלופה. האשה ברחה לחצר, הרימה אבן וזרקה בו. „היא הרגה אותי!“ צחח הבעל. איש לא ניגש להושיט לו עזרה. בעצמו עטף את מצחו במטפחת. ביום ראשון בערב, לאחר שנודע על נסיון הרצח של עטייה, שלח אפרים את בתו בת ה-11, חיה, למכולת. כשחזרה, חסרו מהצופף עשר אגורות: „אני אעשה לכם כמו האיש במיגדל“, איים עליה האב, „אבל הוא לא עשה את זה טוב ואני אעשה את זה טוב!“ הבת ברחה מהבית. למחרת בבוקר שוב שלח האב את הבת למכולת: „הביאי לי פח נפט!“ הורה לה. במקום ללכת לבית-הספר, הלכה חיה ל־מכולת. כשחזרה, שלח אותה האב לשחק בחצר. בבית נשארו שלושה: האב, האם ששכבה חלשה במיטה, לאחר שסרכה לאכול במשך שבוע ימים את האוכל הדל שהיה בבית, התעקשה לדרוש רק בשר עוף; והבת הקטנה, רימון, בת ה-5.

על מה שקרה בדירה, באותה שעת בוקר, סיפרה רימון הקטנה לשכנתם עזיזה: „אבא התחיל להרביץ לאמא, אבל אמא אפילו לא בכתה, כי לא היה לה כוח. אחרי כן אבא לקח אותה ושם אותה על הרצפה ושם עליה כל מיני בגדים. אחר כך הוא לקח נספך עליה ואמר לי לצאת החוצה.“

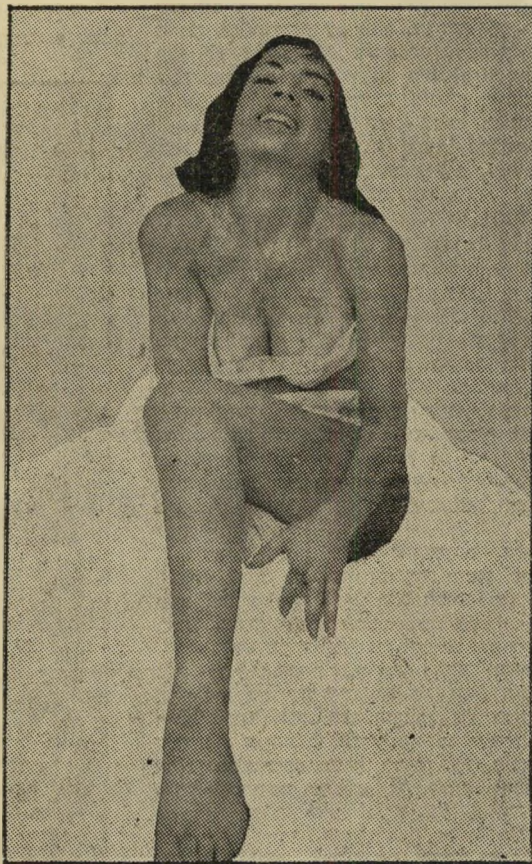
בנה הגדול ובתה בת ה-15 של עזיזה שמעון קול בכי מחדר המדרגות. הם יצאו החוצה וראו את רימון הקטנה מתיפחת ליד חור המנעול. ממנו הסתלסל עשן דק. הבן הגדול התנפל על הדלת, שבר אותה בכחפו. אפרים יצא מולו חרוך כולו, מש־תעל ומנסה לרדת במדרגות. הוא מעד, נפל ונשאר שוכב בתחתית. הבן והבת מיהרו פנימה, ראו ערימת בגדים עשנה במרכז החדר. הבת נחפזה למטבח, נטלה דלי מים ושפכה על הערימה הדולקת. זרם המים הסיס את הבגדים ונגד עיניהם הנבעות נתגלו פניה החרוכים של דרה יוסף.

מחאה אינפנטילית. למחרת הרצח־בשריפה טיפלו עשרות תושבים לבית־המשפט. בכל העיר נפוצה השמועה שמו־כיר בית־המשפט תלה את עצמו. המזכיר עצמו ענה לכל השואלים והרגיע אותם. אך היה יסוד לשמועה. אחד מפקידי בית־המשפט, חולה עצבים, ניסה להתאבד. כעבור יום ניסתה אשה נוספת לאבד עצמה לדעת בשתיית חומר חיסוי חריף. תושבי העיר ניתקפו בהלה, מיהרו לחטוף כל בור־קר את העתון, לחפש בידיים רועדות: מה קרה הלילה באשקלון?

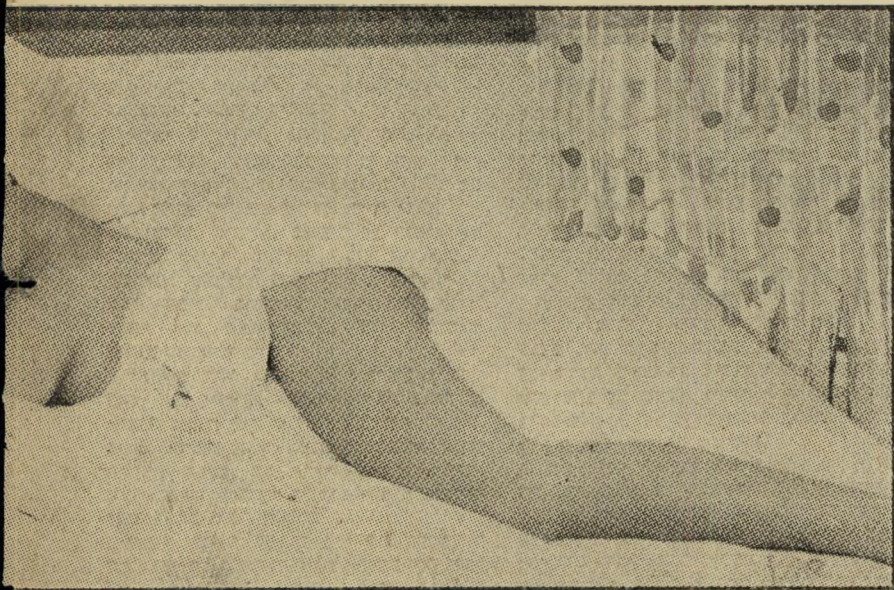
מה קרה באמת באשקלון? הסבירו פסיכולוגים את תופעת הו־זאת־ב־דויות והרצח בשרשרת: „הרצון להרוג טבוע עמוק בתת־הכרתו של האדם. הוא נשאר כשריו מן התקופה בה היה האדם (המשך בעמוד 22)

זיוה שפיר כפי שהופיעה בסידרת תמונות העירום שלה, אשר התפרסמה לפני ארבע שנים בכתב העת האמריקאי הנפוץ סקאמפ. תמונות אלה של זיוה בהעלם הוה עוררו בזמן סערה בכל רחבי הארץ.

פצצה בירחון אמריקאי — סנסציה בשבועון

מתי צולמה תמונה זו?

זו היא השאלה שהתשובה עליה תוכיח את זיוה הצטלמה לאחרונה בפעם נוספת כשהיא עירומה לחלוטין. תמונה זו, והתמונה למעלה, שייכות

לכאורה לסידרת תמונות נאית כתרוקת אשר לפני שנים מספר, ב

עכשיו תמונות מחודש יוני תמונה מהסידרה שצו

זיוה

זיוה

ב קול רעש גדול התפוצצו פצצה נוספת בסידרת הניסויים של כוכבות הקולנוע — אותה פצצה עצמה שפתחו זיוה רודן מתפשטת שוב. הכל התחיל שעה שירחון גברי בשם מן (גברים), שעמודיו מכ במחמדי הנערות שאין להם הקדיש שלושה עמודים שלמים ממאמר המערכת לקאריירה ההול זיוה רודן. בחלק מהתמונות של כתבה הופיעה זיוה בלבושה. והשני — בלי בושה. יתכן שעצם העובדה היתה ע רעש. שכן גופה החשוף של תגלית חדשה לקוראי העתונות הברית ובישראל. אלא שכמו הנוצרים באמריקה, הגיע גם כת

לישראל ודחקא בדרך הישרה ביותר — זיוה עצמה שלחה אותו. וכאן החלה ה' התרגשות.

שכן עדיין זכורה היתה לכולם פרשת תמונות העירום הראשונות של זיוה, ש' הסעירו את הארץ לפני ארבע שנים. אז שככה הסערה אחרי שזיוה הסבירה את ה' פרשה. היא טענה אז שהצילומים נעשו בחקופה הראשונה שלה בהוליווד, כאמצעי הכרחי לפירסום ולחדירה לעולם הסרטים, ושלבד זאת אלה הן תמונות עירום אמנויותיות מובהקות, שאין להתבייש בהן. הכל ייחסו זאת לשגיאות הילדות של כוכבנית מתחילה.

והנה לפתע, כשזיוה נמצאת בשיאו של מסע פירסום לסרטה האחרון, סאמאר, כשהיא זוכה לפירסומת רבתי גם ללא תמורת עירום, מופיעות תמונות עירום חדשות שלה.

★ ★ ★ אין חדש תחת המצלמה

אין פלא, איפוא, שאחד משבועוני הבידור קפץ מיד על המציאה, פירסם חלק מהתמונות החדשות בצירוף כותרות מגנות.

"זיוה חוזרת לעירום!" אמרה כותרת אחת, כשלצידה מופיעה הפרשנות: "לא הכל שפיר עם רודן".

"מסתבר שחלק מעבודתה של זיוה הינה הופעה בתצלומי עירום נוספים, שפורסמו בעתון האמריקאי מו", כתב עולם הקולנוע, "העתון יצא לאור בחודש מאי זה ועל כן קשה יהיה לזיוה לטעון כי אלה תצלומים ישנים".

לרגע אחד היה זה גילוי מדהים. אף כי זכותה של זיוה להצטלם ככל העולה על

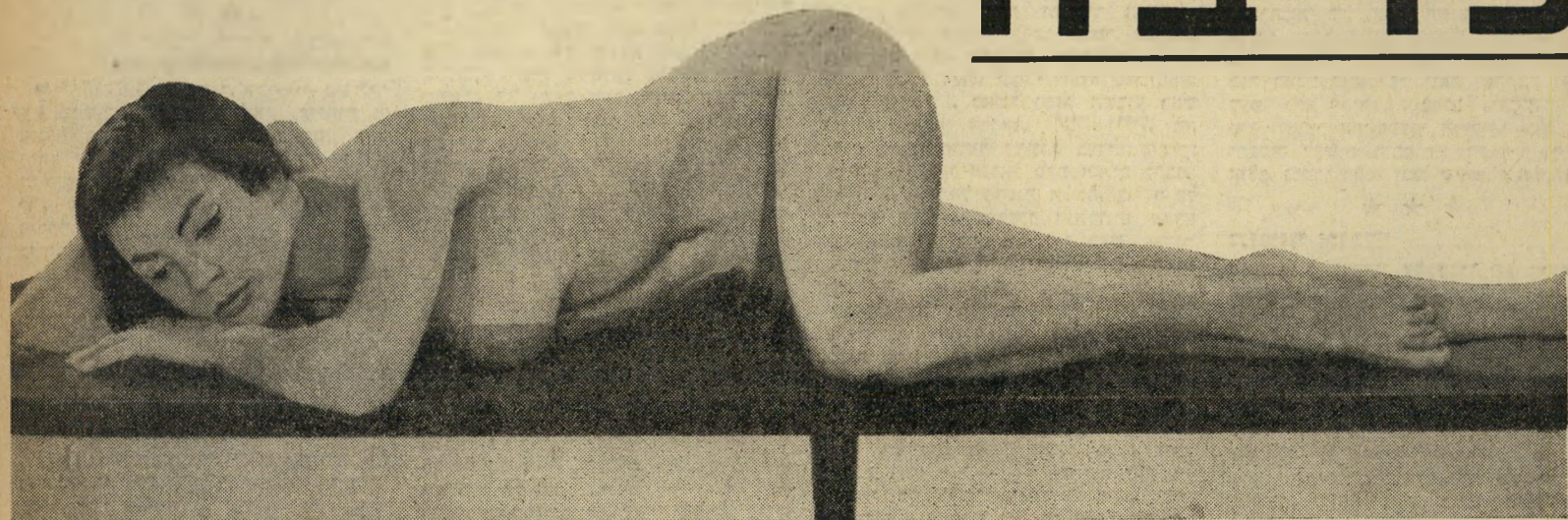

זיוה, כפי שהופיעה בגליון האחרון של הירחון מן השנה. לפי התמונה מסתבר שאין זו סידרה חדשה, אלא לפני ארבע שנים — הכסא בתמונה מוכיח זאת.

ה לא

ה כזיבה

הוכחה א': התסרוקת תמונה שפורסמה עתה לראשונה בכתב העת האמריקאי מו, מוכיחה כי היא לקוחה ללא ספק מהסידרה אשר צולמה לפני ארבע שנים. ההוכחה: התסרוקת המיוחדת של זיוה רודן בתמונה הישנה (למטה).

לאחרונה
ס האנא
שראלית
בסידרה:

אמריקאי
ים כולם
מכש, צוד חלק
ודית של
את ה'
לו בחלק

לרת ללא
זיוה אינו
בארצות
הדברים
העת מו

טראלי - אולם זיוה רודן לא התערטלה פעם נוספת - למרות אבול

נות הגדול פי כמה מתוך זה הדרוש לו, מתוך הנחה מוקדמת שכל שירבה לצלם, כן תגדל כמות התמונות הטובות שברשותו.

★ ★ ★

ערך העירום עזה

כן, כנראה, קרה גם עם אותו צלם שצילם את זיוה לפני ארבע שנים. זיוה ביקרה באולפן, צולמה שם מספר רב של תמונות עירום בתנוחות שונות. הסר בות מבין אותן תמונות נבחרו אז לפירסום, נמכרו לכתב-העת סקאמפ. יתר ה' תמונות נשארו בארכיונו של הצלם וספק אם היו זוכות איפעם לפירסום.

אולם רצה המזל וזיוה רודן עלתה ל' אחרונה שוב לחדשות בעקב שעורייית הגירוש של ג'ורג' מונטגומרי ודינה שור. בעקבות מאורע זה, שזכה לפירסום גדול בכל עתוני הרכילות של ארצות הברית, עלה ערך תמונותיה של זיוה, וב' יחוד אותן תמונות שלא היו תמונות פירסומיות שיגרניות הנמצאות בידי כל ה' עתונים.

נראה שאיתו צלם שצילם בזמנו את תמונות העירום של זיוה נזכר במציאה שבמחסנו, מכר את התמונות לכתב-עת אחר, המפרסם בעיקר תמונות עירום. ל' פירסום כזה אין צורך לקבל את הסכמתה (המשך בעמוד 16)

רוחה, לבושה או עירומה, ולפרסם את עצמה בכל צורה הנראית לה, נראו צילומי העירום החדשים כמשהו שקשה לתת לו הסבר הגיוני. אם היה אפשר להסביר את צילומי העירום הראשונים, לפני ארבע שנים, בכוח הפירסום, הרי כרגע אין עוד לזיוה כל צורך בפירסום כזה. מאז היא קיבלה תפקידים הולכים וגדלים, זכתה לאחרונה לתפקיד ראשי, ונהנתה מפרסומת רחבה כאשר טענו העתונים כאילו היא ה' גורם לגירושם בין כוכבי הוליווד ג'ורג' מונטגומרי ודינה שור.

מה, איפוא, אירע כאן?

עיון קצר בתמונות החדשות מוכיח, כי הפעם לא היתה זו זיוה שנוקקה לעזרת העתון, אלא העתון הוא שנוקק לעזרת ה' פרסום של זיוה. התברר למעלה מכל ספק, כי רוב רובן של תמונות העירום שפורסמו החדש אינן אלא אותן תמונות העירום ש' פורסמו לפני ארבע שנים בכתב עת אמריקאי דומה, בשם סקאמפ.

אחת התמונות מופיעה בשני הפירסומים גם יחד, ואילו בתמונות האחרות נמצאים סימני היכר המעידים שכל התמונות, ה' חדשות והישנות, צולמו עלידי אותו צלם באותו פרק זמן.

כאשר מצלם צלם באולפנו אובייקט מסוים, הוא מנסה מספר אינסופי של תנוות וקומפוזיציות. הוא מצלם מספר תמו

נות חדשה של זיוה, אולם תסרוקתה של זיוה בה, עיטרה את ראשה של הכוכבת הישראלית הצעירה אשית צעדיה בבירת הסרטים האמריקאית, בהוליווד.

השולחן

עליו יושבת זיוה, בתמונה החדשה, הוא אותו שולחן עליו היא שוכבת בתמונה הישנה (למעלה).

של זיוה, שכן התמונות הן רכוש של הצלם.

כך, מתוך לקט של תמונות מתוך סרטים בהם הופיעה, הופיעו גם תמונות העירום הישנות של זיוה כשהן מלוות בתמונות נוספות שצולמו באותה סידרה ולא פורסמו. אולם מעניינת לא פחות מהתמונות היא הכתבה המאלפת המלווה אותה. כותב המזרח, "הרודן המפורסם ביותר במאה הנוכחית, עד לאחרונה היה פסל צרפתי, ששמו מא יית קצת אחרת. שמו היה רודין וגולת זכותו הגדולה לנצחיות היה פסל של גבר גדול וערום, היושב שקוע במחשבות עגומות על גורל העולם והידוע בשם ההוגה.

אבל השנים האחרונות ראו אותו מותגר ומוכנע, כשהוא ניצול רק במוזיאונים נידחים בודדים, ביד פרוספור ישראלי למת מסיקה בשם רודין, אשר (בעזרתה של אשתו האהובה ממוצא לטיני, כפי שאומרים) יצר את העירום הנשי המחיטב והעסיסי, המוצג בעמודים אלה והידוע בעולם כזיוה. הרודן האפיל בהרבה על הרודין בפר פולריות עולמית, הודות לעובדה שהאחרון מציע רק מעט יותר מאשר מבט מאובן, בעוד שהראשון מספק סיבות טובות להביט עליה, כמובן. זכותה הנוכחית לפרסום באה כתוצאה מההתפתחות הידועה לשימשה של הפירוד גירג' מונטגומרי — דינה שור. זיוה היא "האשה האחרת" במקרה זה. אבל כאן אנו טועים מסיפורנו.

הרודן היותר פופולרי שוקל אמנם שני טון טובים פחות ממאתרה המאובן, אולם ליטרת בשר אלה שובצו בצורה כה מענינת בתוך הדגם של 35-20.

המידות מעוררות השריקה, מושלמות, שלא כמקובל אצל שחקניות יפות, עליזות נתונים מרשימים לא פחות בשטחי הדומה וההשכלה. אלה כוללים שלוש שנות לימוד באוניברסיטה בהיסטוריה ובאמנויות, את היכולת לשוחח בצורה שוטפת בחצי תריסר שפות מודרניות, והחברות רבת ערך בחיאת רון הבלט הישראלי, ובתוארונן הבימה.

★ ★ ★

חובה להיות מרתקת!

זיוה חנה, בקיצור, ובדימוי פיסולי, ממשיך העתון האמריקאי, "אישיות מ" עוגלת היטב ולא סתם דיוקן זהה. אילו הייתה יוצאת חלוציהם של האדונים גילברט וסולוביאן ולא של הוגו רודן, אפשר היה ללא ספק להחיל עליה את אימרתם המפורסמת: "פרדוקס, פרדוקס, פרדוקס מקורי ביותר".

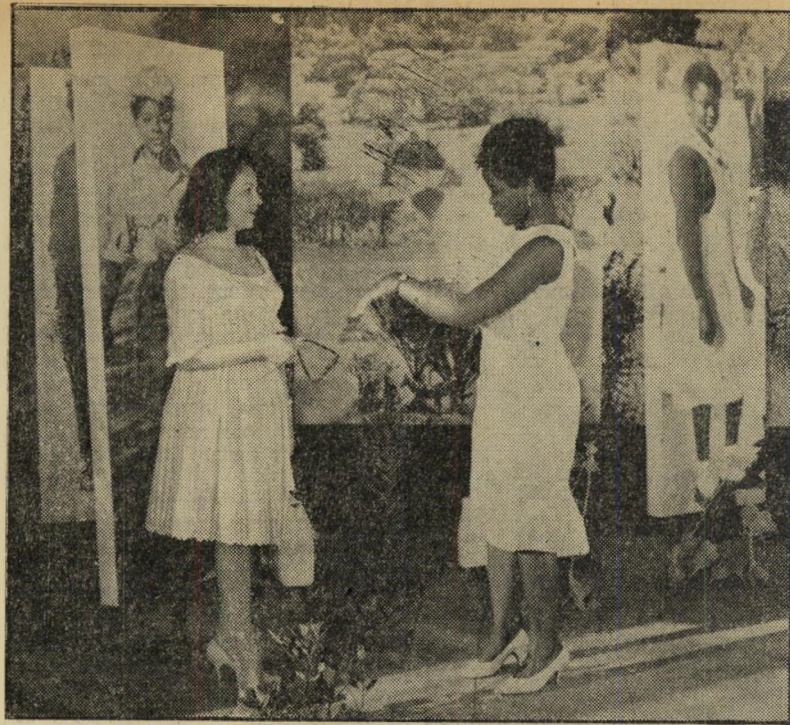
כיוון שלזיוה יש קריירה מספיק מבולבלת כדי לגרום לפותר תשבצים מקצועי לצחצח בקול מלים של בית-מרקחה, וביוגרפיה כה ססגונית שהורת החסידות של אייזנשטיין נראית לעומתה כסיפורת לשעת הנפש, כאן מתאר העתון באריכות את פרטי הקריירה של זיוה ודרכה בהוליווד, עד לגירושי מונטגומרי-שור.

לאור האירועים האחרונים, מתקבל הרושם שאין צידוק רב להאשמות שהוטחו כלפי נערה נחמדה וכשרונית זו, כאילו היא הורסת משפחות. אולם האשמות אלה הושמעו מאז שהיא הגיעה לראשונה, ומן הסתם הן יוסיפו להשמע בפי נשים קנאיות ובצעלים חלשי אופי, עד אשר היא תאבד את יופיה וקסמה.

"אין זאת חמדתה מעלת-החום בלבד, הן מהנפת את המין הגברי, יש מסביבה הילה של הדוות חיים, הסרת כל מעצורים ושובה לב. לאחרונה, למשל, כאשר עבדה בסרט, דרשה ממנה אחת הסניציות לרוץ בביקיני דרך מים שהגיעו עד הברכיים. היא רצה, מעדה והשתטחה על הקרקעית. כאשר התרוממה מלטה מים, והחלק העליון של הביקיני היה חסר. הצלמים הנוקשים פערו את עיניהם בתדהמה לנוכח הקסמים החשירי, פים, בעוד אחרים הסמיקו עד לשרשי חום. זיוה תרה בשלוות נפש בתוך המים הצליר לים, עד שמצאה את הבגד, קראה לנערת המלחמה שלה לתקן את הלולאה, לבשה אותו, ואז היא רצה את יתרת הסניציה כאילו כלום לא קרה.

השקפתה על החיים והאהבה היא ש"איש צריכה להיות מרתק בעיני גבר — בשביל זה היא קיימת", והיא עצמה הינה עליונה וחסרת מעצורים, כמו ארוחת-הבוקר ההביבה עליה (שמפניה ותפוזים).

גישה רעונה זו, בתוספת גופה היפה, בתוספת שכלה המאומן היטב, בתוספת כושר המשחק שלה, בתוספת כשרון הרי קוד — נו, יכולים אתם להבין מדוע נמסים הגברים, מדוע מעלות השמים עשן, מדוע זיוה זיוה היא קריאת הקרב לחובבי יוסי באשר הם."

גילה אלמגור ואפריקאית ב"יריד המזרח"

כל אחת בתורה

אנשים

טלפון ושעשועים

גם כאשר אינו מתגרה באופן טוטאלי באנשי חירות, לא מוותר ראש הממשלה על עקיצות. בשעה ש"כ חירות, יוסף שופמן, נימק הסתייגות להצעת תקציב משרד ראש הממשלה, לאחר שהסתייגות דומה נומקה עלידי ח"כ מפ"ם חנן רון ב"ן, התקף ח"כ חירות את רודין ב"ן גוריון אישית בנקודות אחדות. ראש ה"ממשלה לא נשאר חייב וקרא לעבר הח"כ המתקף: "חנן רובין היה הרבה יותר משעשע ממך!" מיד התרומם ממקומו ח"כ חירות מנחם כהן, קרא לעבר יושב הראש: "האם היה זה ביטוי פרלמנטרי?" "אין דבר", הרגיע אותו איש סיעתו, שופמן, "הוא משעשע את כולנו פעמים כה רבות, עד שמותר לנו לשעשע אותו פעם אחת!"... התלהבות ראשונים הפגינה רעיית הנשיא, רחל ינאית ב"ן צבי, כשביקרה לאחרונה בנמל אשדוד. התלהבותה הגיעה לשיא כה גדול עד ש"מהירה לטלפון הקרוב הזמינה שיחת חוץ דחופה לבית הנשיא, קראה לבעלה לטלפון, הצהירה בפניו חגיגית: "אני נמצאת בנמל אשדוד והנני מוקסמת מהרוח היהודית ו"מכוחה הבונה"... מה רמתם של מורי ישראל! תשובה עניינית נתן לכך ראש הסתדרות המורים המפא"י "שלום ליון, כשסרב להיענות לבקשת נציג מק"י ולקבוע את האות יוד כסימן רשימתם: "אראפשר לקבוע את האות י", כי לרשימה אחרת כבר נקבעה האות ו' והמורים עלולים להתבלבל!"... כשאחלו לו הצלחה בתפקיד החדש כפרקליט מחוז תל-אביב, נוכח צבי ברייני, במשפטו הראשון עוד מימי הבריטים. ברייני הגן אז על זוג צעירים, שנאשמו בהדפסת כרזי ההגנה. כשהובאו השניים בפני שופט השלום הבריטי, ביקש ברייני להעביר את הדיון לבית-המשפט

המחוזי, שם שפטו גם שופטים יהודים. כאשר הגיע העניין לבית-המשפט המחוזי, הופתע ברייני למצוא את אותו שופט בריטי עצמו, ממנו ביקש את ההעברה: "לא הצלחת", חייך הלה, "בינתיים עליתי בדרגה!"... כמינהגו בכל ארץ בה שהה בביקורו באירופה, מיהר מזכיר ה"מפלגה הליברלית, יצחק ארצי, להתקשר גם באוסטריה עם אנשי המפלגה הליברלית במקום, לקבוע פגישה. רק מסיבה מקרית בבית השגריר הישראלי מצעה ממנו פגישה בלתי נעימה. במקרה נודע לו שם, שהאדמת הליברלית מכסה את כתפיהם של פעילי הניאופאשיסטים בארץ זו... כאשר נשאל השבוע ראש מינהל מקרקעי ישראל, יוסף וייץ, מה גודל השטח הישיר למינהל בערים, השיב: "מינהל מקרקעי ישראל טרם הצליח לקבוע זאת!"... החל מחצות הלילה, במשך כל השבוע האחרון, צילצלו הטלפונים כמעט בלי הפסק בדירתו של סגן ראש עיריית תל-אביב, אברהם בוויאר. אם כי רוב המצללים לא שכחו להזכיר לסגן את ישיבות בפתח הערוכות יריד המזרח במוצאי-השבת (העולם הזה 1292) רצו כולם לדעת בראש וראשונה מפיו של ראש מח' לקת המים, מתי יורמו מים בבריהם... נדחתו בת שנתיים וחצי של אליעזר ליכנה גורמת נחת לסבה. "מה אומר אב"רם שפירא?" שואל הסב. "אתם נוצר אתם? אתם? — — —" מציצת הפעוטה. "תעשי בן-גוריון!" מבקש ליכנה. הנכדה מתכופפת ליד הקיר ועומדת על ראשה... גם במשרתו החדשה כאחד ממנהלי חברת השקעות של בנק דיסקונט לא שבע המפקח הכללי לשעבר של המשרתה, יחזקאל סהר, רוב נחת. השבוע התפטר ממשרתו וחזר לעסקי המשפחה.

★ ★ ★

שוטרים וגנבים

חברי הקורטוריון של מוזיאון תל-אביב התלבטו רבות בשאלה כיצד לערוך מסיבת פרידה למנהל היוצא של המוזיאון, משה

קניוק, מבלי להזמין אליה את המנהל החדש, ד"ר חיים גמזו, בשל טיב היחסים השורר בין השניים. הפתרון נמצא בעי כוב המסיבה עד יציאת גמזו לחו"ל. חברי הקורטוריון, שהירבו לריב עם קניוק ב"תקופת כהונתו, הרבו לפזר לו שבחים במסיבה, כמחאה כבוד אף צרפו את קניוק לקורטוריון... באותה הזדמנות סיפר קניוק, שיום ניהל את הקונצרטים הקאמריים במוזיאון, על קונצרט אחד, ש"נערך בתקופת הקרבות שקדמה להקמת המדינה. חילופי היריות נערכו אז בקרבת המוזיאון, בעת שבתוכו נערך קונצרט. "טלפן אלי יהודה נריב, מזכיר העיר," סיפר קניוק, "ואמר: 'למען השם, אל תתן לאנשים לצאת' או הקהל שמע בפעם נוספת את אותו הקונצרט, עד שאפשר היה לצאת החוצה"... מעריצה נוספת רכשה גילה אלמגור ביריד המזרח כא"שר התחילה לשוחח עם אפריקאית חגיגית. "את שקנית", התפעלה הנערה, "גם אני רוצה להיות שחקנית". "הדבר אינו קשה", הבטיחה גילה לצעירה, "כל מה שאת צרי כה בכדי לשחק — זהו כישרון!"... בהצגת החיסול של תל-אביב הקטנה במועדון החמאס, השתתפו גם מהברי התוכנית באורח פעיל בהצגה. כך, למשל, הופיע באחת הסצנות חיים חפר, לבוש ריב"ש קה, כששרלח אחד משתלשל ריק. "שלום אדון טרומפלדור!" בירך אותו אורי זוהר. "החיים בתל-אביב משעממים", השיב חיים, "אני חוזר לתל-חי!"... לפני כתיבת פזמון על החי בהיהמשפט בישראל רצה עמוס אטינגר להתרשם אישית מהחי זה, ב"קש מכתב מעריב, יגאל לב, להודיע אותו במקום. יגאל הכניס אותו לאלום ה"משפטים, הושיב אותו על הספסל מאחוריו. על ספסל זה ישבה, מלבד אטינגר, כל החשודים בהמשטה ביקשה להוציא גנבים פקודת מעצר. כאשר הסתיימו כל הבקשות והשופט יצא, קמו כל יושבי הספסל וה"שוטרים כיתונו אותם לאחד הצדדים. עמוס, שחש עצמו חף מפשע, פנה לכיוון ההפוך. "הי, לאן אתה הולך?" צערה אותו ידו הגברתנית של אחד השוטרים. "אני לא מהם", נבהל עמוס והצביע על יגאל לב, "אני באתי איתו, תשאלו אותו". השוטר פנה במבט שואל אל יגאל, שהתמם ועשה עצמו כלא מכיר את עמוס. "יאללה", הפי טיק השוטר את העצור הרקוק, "בוא אתי ונפסיק לעשות חוכמות!" רק על סף הי אולם, נכמרו רחמי יגאל ששיחרר את חברו.

★ ★ ★

הזוהר אנגלי

הסיכסוך הטראגי על קברו של הקומיקן האירי, ישראלי שומכר, חוסל השבוע. אלמנתו הסכימה להסיר מעל המצבה את המלה "שומכר", בה ניסתה לרמוז כי שומכר בן ה-53, שנטפר כתוצאה ממחלת כליות אשר איבנה באיחור, נפל קורבן לשותפי ולרופאיו... כאשר תקפהו ידידיו של דודי מנוס, על כי חיבר שיר-הלל לבן-גוריון, נסתבר כי רביעיית מועדון התיאטרון שינתה מלה אחת בטקסט המקורי, ובזאת נתנה לשיר אופי אחר לגמרי. במקור נאמר: "הזקן כן כן / הזקן מירושלים / מעיגב השקיק לגבול. / לא היה שם כלום / לא היה, היו רק מים / ונכשו שם יש תנמול". רמז זה לפעולת-גוקים חוקן עלידי הבמאי והזמר רים כלהלן: "לא היה שם או"ם / לא היה, היו רק מים"... בהצגתו החדשה שר המזקן ישראלי לתוך מיקרופון החבו בכיס חולצתו, המשר את קולו באופן אלחטי לרמקול. משום-מה השמיע הרמקול הפרעות רבות, בדומה להפרעות האטמוספיריות ברדיו. אחרי אותה ההצגה ניגש אליו אריק לביא, שראה בעייה דומה בארצות-הברית, הסביר לו את ה"סיבה: בגדיו של ישראלי מכוסים חלקיקי מתכת, המפריעים לשידור. מייד הסיר ישראלי את כל הקישוטים, חיסל את ההפרעות... לא רק דן בראמון גילה שאין קל מאשר להצטלם עם כוכבת קולנוע (העולם הזה 1290). בכתבה מצולמת גדו לה, מתארים כתבי השבועון האמריקאי ה"מצויר לייק וצלמו את קשיי הפירסומה של הכוכבות בפסטיבל קאן השנה. אחת ה"תמונות המרכזיות בכתבה: תמונות של דן בראמון בסירת המירון עם כוכבנית מתחילה בביקיני... כל מכריה וידידה של גילדה דימיניק (לשעבר: דורו), הומונו השבוע למסיבה שנערכה בביתה של גילדה, לרגל מאורע חגיגי, שצוין על-ידיה בהזמנה כשפה האנגלית: "אתם מוזמנים לחגוג את מלאת שמונה שנים לבוא לישראל ואת יום הולדתי ה-21. צר לי שבני בן ה-18 ייעדר מהמסיבה."

פסוקי השבוע

- הפרופסור ארנסט סימון, בודהישי הישראלי-אמריקאי: "בן-גוריון רוצה שישראל תהיה אור לגויים. בינתיים אין ישראל אפילו אור לישראלים."
- הפרופסור שמואל חוגו ברגמן, על משפט אייכמן: "זרם עמלק ניצח בעמנו. ניתנה לנו הזדמנות להפסיק את ריקוד המח, ולא ניצלנו אותו."
- שלמה גינוסר: "אסור להגדיר את ישראל כמיקלט. מי רוצה לחיות במיקלט, במקום בדידות?"
- ח"כ מפא"י אברהם הרצפלד: "אם בן-גוריון ישלח אותי להתיישב בות, אלך לכל מקום — אפילו לירח!"
- ח"כ מפ"ם חנן רובין: "חסכון זה שהממשלה מכנה אותו, חסכון חובה, ספק אם זה חסכון. נשאתי רק החובה."
- נשיא הקונגרס היהודי האמריקאי ד"ר יואכים פרינץ: "יש בארצות-הברית 5.5 מיליון יהודים. היו יכולים להיות הרבה יותר — לולא הטלביזיה."

— האדמי חובט באוויר —
לא לשמוע טובות...

— רץ בגן העצמאות —
לא לדבר...

וכדי להתמודד פעם נוספת על תואר אלוף אירופה יהיה עליו לנצח קודם כעשרים מתאגרפים אחרים הטוענים לכתר. נוסף ל- כך לא יוכל עוד לדרוש את השכר שהוא מקבל עבור קרב איגרוף אחד שלו — כ- עשרת אלפים דולר.

ברי טובות, בבקשה. מה הם ה- סיכויים של כל אחד מהם?

חאלימי יופיע בקרב קהל, שרובו ככולו אוהד אותו ורוצה בנצחונו. אולם זהו יתרון קל ערך. שכן בשעת הקרב עצמו אין המתאגרפים שומעים כלל את קריאות העידוד, ואין להן השפעה על יכולתם וכשרם. גורם פסיכולוגי נוסף לזכותו של חאלימי, הוא אמונתו שלא רק כוחו בלבד יושיעו בוירה, אלא גם אלוהים. ככל שמתקרב מועד הקרב הוא נעשה דתי ומאמין יותר. בשבת האחרונה נסע להתפלל בבית הכנסת במלון אנדיה, תרם סכום כסף לברכת "מי שברך". ערב הקרב הוא עומד להתפלל תפילי ליה מיוחדת בבית הכנסת הגדול.

רולו, לעומתו, חדור בטחון עצמי רב בכוחו וביציבותו. ב-20 שנותיו בוירה, לא נפל רולו, ולו גם פעם אחת אל הקרשים. הוא נמצא בכוסר פנטסטי, מכוחו ניתכות בריצפות מהירה, כאילו היה מכונה. כמיהו כחאלימי, שניהם יודעים כבושרם הטכני, ברוח הלחימה שלהם ובמכותיהם העזות, ביחוד לאזור הבטן.

מתנות ברי נשים. מאז הגיע ליש- ראל הספיק חאלימי להקיא מנת דגים ש- קיבל, מכין לעצמו מאז, בחדרו שבמלון שרתון, סלט ענקי. הוא רכש ערימה של חולצות תימניות רקומות, כמה צלחות בצל- אל ומתנות אחרות, בשחי של אלף ל"י, ל- ידידיו בצרפת. בנערות, המנסות לחפש את קירבתו, אין הוא מגלה עניין. עליו ועל רולו חל איסור מגע עם נשים 70 יום לפני הקרב על האליפות, כדי שהמרץ המצ- טבר בהם יוצא בשעת הקרב.

זוהי גם הסיבה שמאו הגיעו לישראל אין רולו וחאלימי נפגשים זה עם זה, משוח- חים או מבליים יחד. כשהופגשו לצורך צי- לום, מיהרו להפנות את גבם זה לזה, מבלי להחליף מלה. הם גרים מרוחקים זה מזה, ושומעים רק רעות איש על רעהו. כי כאשר עומדים לעלות על הוירה ולהקדיש את כל הכוחות כדי להלום ביריב ולהכריעו בקרב גורלי — לא כדאי להיות ידידו של היריב, או להרגיש כלפיו רגש כלשהו מלבד שינ- אה.

איגרוף

ושנאת לרעך כמוהו?

שבוע לפני תחילת הקרב על אליפות אי- רופה באיגרוף במשקל תרנגול, יכלו חובבי האיגרוף הנלהבים לחזות מקרוב בשני המתחרים, להעריך את סיכוייהם לזכות ב- תואר.

פיירו רולו, האלוף הנוכחי בן ה-35, גראה אדיש לתוצאות הקרב וחדור בטחון עצמי רב. מלבד טיולי שחרית קצרים ברו- בות תל-אביב, לגימת כמויות גדולות של מיץ תפוזים, ואימון אינטנסיבי במשך שעה ביום עם יריב האימונים האנגלי שלו, לא עשה רולו דבר. עד ליום התחרות הוא צריך להוסיף כמה מאות גרמים למשקלו, על מנת להגיע למשקל המינימום של 53 קילו ו-524 גרם, הנדרש ממתאגרפי משקל תרנגול.

אלפונס חאלימי, הטוען לכתר בן ה-31, צריך להוריד כקילוגרם ממשקלו לאותה ה- מטרה עצמה. לעומת רולו, שאינו מתאמן בבוקר בטענה שאוירה הלח של תל-אביב מדיק לריאותיו, עוסק חאלימי מדי בוקר, בגן העצמאות, באימון גופני נמרץ, שאינו כולל איגרוף. הוא מתרגל כל שריר בגופו, מבצע תרגילים הנראים לעיתים כלהטוטי קירקס, אחרי הצהריים הוא עולה שוב לוי- רה, לאימונים עם יריב האימונים הצרפתי שלו.

הקרב הקובע. חאלימי עצבני וקצר רוח, גוער לעיתים קרובות ביריבו ובחב- ריו. בעוד שבאימוני הוירה אין פיירו רולו מגלה את מלוא כוחו, מתאמן חאלימי במ- לוא המרץ, חובט ביריב האימונים בחמת זעם.

השנוי שבהתנהגות שני היריבים אינו גובע רק מאופיים השונה. כי לגבי חאלימי יש משמעות רבה לתוצאות קרב האליפות. אמר הוא לאמרנו, ג'ק סולומנס: "לקחתי כבר הרבה אלפיות בחיי, אם איכפת לי הקרב הזה, הרי זה רק בגלל היהודים ש- יש כאן".

אולם לא זה הנימוק הקובע. חאלימי לא התמודד אף פעם על תואר אלוף אירופה. בעלייתו המסחררת דילג על שלב זה, קפץ ישר לתחרות על תואר אלוף העולם במש- קל תרנגול, בו החזיק בשנים 1957-59 ובי- 1960. אם יפסיד חאלימי את הקרב נגד רולו, הוא ירד בכמה דרגות בבת אחת.

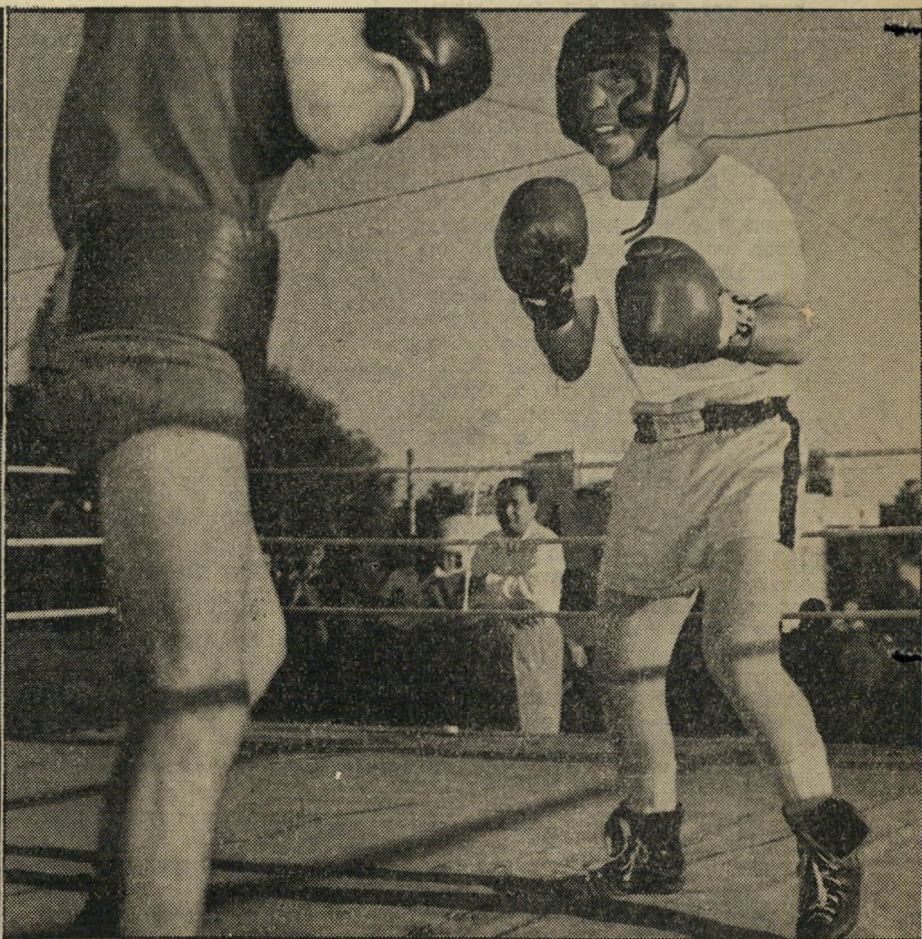
— רולו חובט בשק —
לא לראות...

— קופץ על הבר —
לא להתיד...

— ומתאמן בוירה —
כדי לנצח

— ומתאמן בוירה —
לשנא

ג'יין פונדה וזורנר הרביי ב"מעון הפגישות"
היצאניות עסקו באמנות

נוס אותו, נקלע למקום בחיפושיו אחר
אהובתו לשעבר, משרורת, פסלת ופילוסוף
פית מתחילה (קפוצ'ין).

שלושה כבית תשוקות. הבוקר ה'
ישר מנסה להחזיר את אהובתו למוטב,
להוציאה מבית-הבושת, מתפלא להתקל ב'
התנגדותם של בעלי המקום, שבראשם עי'
מד מוצג מוזיאוני הוליבודי, כמו ברברה
(סליחה, טעות במספר) סטנביק.
למרות נושאו המסעיר והמבטיח, מתנהל
הסרט כולו על מים שלחים, ששום גלי
התרגשות אינם מצליחים להסעירם. הכל
נעשה לאט ובנחת, כשבין לקוח לקוח
עוסקות היצאניות באמנות.
במלודרמה המגוחכת הזו של אדוארד
(כפירי אריות) דימיטריק יש רק מעלה אחת
— הופעתה של ג'יין פונדה, בתו של ה'
שחקן הוותיק הנרי פונדה, בתפקיד נצרת
הטרמפ, ההופכת ליצאנית, מזרימה מעט
רענונות למדבר השממון.

בעזרת השם

בשורה משמחת הובאה השבוע לידעתם
של קוראי ספרות הסטאלגים בישראל. מר'
דעות מאירות ציניים בישרו להם, כי ב'
שלושה בתי קולנוע בשלושת הערים ה'
גדולות יוצג בעת ובעונה אחת הסרט
סטאלג 13.

סטאלג 13 היה הראשון בין ספרי ה'
סטאלג בישראל, נכתב למעשה עלידי צעיר
ישראלי בשם אליהו קידר. כיצד הגיעה
איפוא, היצירה, רחית הסאדזים המיני אל
הבד?

קוראי הסטאלגים עלולים להתאכזב לכ'
שיראו את הסרט. זהו סרט מלחמתי רגיל
בשם הפקוד המשווין בהשתתפות השחק'
נים החאדרי קל וטינה לואי. הוא מבטיח
אמנם להראות: "גיהנום על גלגלים —
בחורים עם דם — בספור המועזע על
מלחמת השריון", אך כל קשר בינו לבין
הסטאלגים הוא מקרי בתחלת.
נראה שמפיקי הסרטים החליטו להשתמש
בפופולריות של ספרות הסטאלגים, להר'
ביק את שמותיהם מעוררי האסוציאציות
על סרטיהם.

תדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי'
הארץ, אשר העולם הזה ממליץ לראותם:
● **זר דופק בדלת** (גת, תל-אביב)
— מה עושה אשה המגלה באהובה את
רוצה בעלה? סרט דני אירוטי. משחק
מצויין.

● **מה יפים הנעורים** (אסתר, תל-
אביב) — הופעה מלהיבה של גירלדין פיג'
בסרט המבוסס על מחזהו של טנסי ויל'
יאמס אודות תעלולי כוכבת נימפומנית ו'
בוס פוליטי. פול נימאן.

● **הבורה שכונת** (בן-יהודה, תל-
אביב) — האנשים שמאחורי סיגנון הפלמ"ח
בסרטו של זאב חבצלת המנות. יוסף צור,
יוסף בנאי וגדעון זינגר.

● **מינייה** (אורה, חיפה) — יחסם של
שני אנשי צה"ל אל בדואית פצועה וילדיה,
על רקע מבצע סיני. דינה דורון.

● **יוהאנה של המלאכים** (ארנון,
ירושלים) — יחסי אלוהים, אדם ושטן ב'
סרט פולני פילוסופי, בו מנסה כומר להציל
עדת נזירות מטירוף מיני. צילומים נפלאים.

קולנוע

סרטים

גולם הופך בן-אדם

האזרח הגנוב (ארמון-דוד, תל-אביב;
צרפת) הוא שיעור בתורת היחסיות. הערך
היחסי הפעם הוא המלחמה. זוהי בדיוק
אותה מלחמת עולם שניה, שמאות סרטים
הוקדשו למאורעותיה, וזוהי, השפעותיה
על אנשים וגורלות. והנה בא רומן קטן ו'
עדין זה ומציג את המלחמה כגורם של
אושר. והכחנה אינה לסיפוק החיילים ב'
שעות הרג או נצחון, כי אם לאושרו של
אזרח קטן בתחום הצר של חיי משפחה,
החולף ברגע בו מגיע השלום.
זהו סיפורו של איכר שתיין (בורוביל),
המוחזק בגדר הטמבל של הכפר, גבר פוחח
והולל, בור וחסר-נימוסים. יום אחד מוטלת
עליו המשימה להעביר טלולו, עיר שהיתה
בתחילת המלחמה בשטח משטר וישי, אשה
פאריסאית עם שני ילדיה. האשה (מישל
מורגן) היא אשתו של מנתח צרפתי מפור'
סם, שנשלח למחנה ריכוז נאצי.

נכר ואשה. בורוביל מבצע את המשי'
מה, מביא את האשה למקום מבטחים. אולם
אין הוא יכול לחזור לכפרו. מראה האשה
העדינה וחסרת האינים מעורר את האביר
שבו, והוא נשאר לידה, כדי לעזור לה
להתאקלם במקום החדש.

השבוע הופך לחודש, החודש לשנה. הגבר
המחוספס מפרנס את משפחתו החדשה,
משחק עם הילדים, מבדר את האשה. מנר'
תקים מכל העולם, כשחברתם היחידה היא
משפחת פליטים יהודיים הגרה בשכונת.
המלחמה אינה אלא צרור ידיעות ברדיו.
בורוביל מתאהב במורגן. היא אינה מבינה
זאת, אינה מאמינה שיצור כמותו מסוגל
לאהוב כגבר. רק כאשר הוא מתפרץ ב'
קנאה למראה יחסה לשבוי אמריקאי המוח'
בא לילה אחד בדירתם, היא מבינה את ה'
איש.

האזרח נמשך כל זמן המלחמה. אולם
מה יקרה כאשר מגיע השלום? התחזור ה'
אשה אל הבעל? או שמא תהיה נאמנה
להרפתקת המלחמה שלה?

בורוביל ומורגן מבצעים את תפקידיהם
בקסם רב, אולם אינם מתעלים לדרגת מש'
חקם הרגילה. הסיבה פשוטה: עלילת הסרט
היא עלילה של התפתחויות היצוניות בל'
בד, נוגעת רק בקצה המולג בהתפתחות
הפנימית.

יצאניות, הביתה!

מעון הפגישות (מגרב, תל-אביב;
ארצות-הברית) אינו אלא בית-בושת מהודר
בניו-אורליאנס של שנות השלושים. אלא
שלמרות שהדבר ברור לכל, נוהר הסרט
שלא להזכיר את הכינוי המפורש, מסתה
אותו במידת האפשר כמועדון סולידי ו'
אינטימי.

למקום כזה מגיע בוקר יהודי מטקסס,
בשם דוב לינקהורן (לורנס הרביי), ששמו,
התנהגותו וידענותו בתנ"ך מעידים על
יהדותו, אלא שהסרט נוהר מלהזכיר את ה'
שם המפורש. הקאובי היהודי, הנוהר שלא
לגעת בצעירה מסעירה גם כשזו מנסה לא'

הנאה שלמה...

...אחרי ההצגה —

בבית הקפה

או עם ארוחה טובה

שתה את האציל במשקאות

תירוש תפוחים תסיס:

פרי-ו

סיידר

תוצרת

נאות

היודע לחיות שותה סיידר נאות

למרפסת ולבן

דהיטי פרימה

אכתדוק פרותי

מה פתאום לילי שמי רותי ומוטב לי
למות מאשר להיקרא בשמה של הקנאית
הזאת. אני מתכה להתנצלות.

★ ★ ★
מכתבים במשקפי-שמש
אני לא מבינה — אם אני כל כך לא
אהודה עליך, אתה שונא אותי אפילו, אז
מה, לעזאזל, אתה מבקש את עזרתך? רק
כדי להוכיח לך, (1293/7), את גדלות לבי,
אפרסם את המקרה האבוד שלך.

★ ★ ★
ובכן, ביום הששי (זה שאחרי החג השני
של פסח) נסעה בסביבות השעה שתיים-עשרה
בצהריים, באוטובוס קו 5 בתל-אביב נערה
לבושה חולצה וחצאית לבנות, בעלת שיער
שחור, מסורק במגדל גבוה, ועיניים שחור
רות, שישבה בספסל האחרון — מול הא
הכרטיסן — ושותחה עם חברה שעמדה.
לפי דבריה (צר לי אם האנטי לשיחה
שלא היתה מיועדת לי, אך למעשה קשה לך
שלא לשמוע שיחות באוטובוס תל-אביבי,
ומה עוד כשאתה מתעניין באחד או אחת
המשוחחיים), ובכן — לפי דבריה היא אחת
או לומדת מקצוע זה, כנראה בבית-חולים
גדול בסביבות תל-אביב.

★ ★ ★
בין השאר התלוננה על שמעסיקים אותה
במשמרת-לילה יותר מאשר את חברותיה
למחלקה. תוך כדי שיחה החליפה מבטים
עם זוג משקפי-שמש, שהיו מורכבות על
מכנסיה-חקי וחולצה
תכלת משובצת, שנשען על החלון האחורי
של האוטובוס — ממש מולה. אם יש בה
די רוח ספורטיבית כדי להתקשר עם בעל
משקפי-שמש — עליה לפנות אליך.
רצוי שתצדף את תמונתה, כדי לאפשר
לי לראות אם זוהי זו. זה אמצעי זהירות
מפני מותחנים למיניהם, עליהם נימנתי גם
אני פעם, אם גם לא באמצעות מדורך.
וזהו, לצערי, חבר קיבוץ בנגב.

★ ★ ★
תלמידה תל-אביבית גילתה, סוף-סוף, מדוע
שדד רובין הוד את כספם של העשירים
בלנד.
לעניים פשוט לא היה.

★ ★ ★
עדיין מחפשת

בכל שבוע ישנה כבר אחת הדוגמנות
פייס בצורה מפחידה את המדור. זו התל-
אביבית (1293/8) — בת כמה את?
שוב אני כאן, רותי, כן, שוב...
העולם ניראה גדול כל-כך, ועם זאת
מצומק וריק כל כך עד לאימה...
דומה כי לעולם לא אהדל מחיפוש...
ללא יודעת אני שלא משום שאני
יכולה להאמין כי אין אבד... ובכל
זאת... כן, רותי, אני עדיין מחפשת...
את האמונה, שדומה כי אבדה זה מכבר...
את האהבה לטוב, משום שהוא טוב...
את אהבת האדם על שום היותו אדם. יציר
כפיו של אל כל יכול... את הכוח המניע
אותנו... את הדבר הגורם לליבותינו לר-
טוט באושר, למראה פרח בלב המדבר...
ועוד בלה-בלה-בלה.

★ ★ ★
כמו תל-אביבי

רוצה להתכתב עם נער ערבי? נסי, אי-
פוא, לעשות זאת עם (1293/9) הטוען כמו
כל בני בילו התל-אביביים, שאם תכתבי לו
תקבלי ממנו פרוט שלם על אישיותו. הוא
מכפרי-סיף, בן 20 אביבים, הוא אומר, בוגר
תיכון, ותחביבו הוא קריאת ספרים. אם את
לומדת בתיכון, ובגיל 18-20, הוא ישמח.

★ ★ ★
מונולוג בדיוגוף

Ye — e — es? תסלחי לי רגע אחד,
אני רואה שאת הולכת לבד. בשעה כזאת,
אפשר להצטרף? אני מקצה שלא איכפת לך
שאני הולך על ירך, אל תלכי כל-כך מהר.
דרך אגב, תסלחי לי, החולצה שלך יוצאת
קצת החוצה מאחורנית. לא שזה איכפת לך,
אבל זה לא יפה. זה מקלקל את הגוף היפה
שלך, בחיי. מעשגת? תגידי משהו. למה את
לא עונה? דוגמנית או משהו כזה? נידמה
לי שראיתי אותך באיזה מקום. אין לך.
במיקרה חברה שקוראים לה שוש? יש לך
שפתים כאלה יפות, לא יכול להיות שאת
אילמה. זה חבל באמת, בחיי. תעני, נו.
את גם חרשת? עם עיניים יפות כאלה!
יחסיכלי אלי, רגע, לא אעשה לך כלום. תגי-
די מילה אחת רק, ואני הולך. טיפוס, את!
עשיתי לך משהו? למה את לא עונה לי?
ניראת קצת כועסת. אם זה בגללי, או אני
כבר מסתלק, אז איך אני אדע, אם את לא
עונה, האז חכי רגע, מה את ממהלת?
תגידי מילה אחת, ננו! זה לא הרבה! מה
את בורחת? זוגה?

פעם, חצי שנה לפני שהתגייס לצבא,
התחשק לו להתכתב עם נערה שקטה, בלי
חבר. אבל הוא היה חסר-אמונה. הוא דרש
תמונה כבר במכתב הראשון, וציין בסוגר
ריים — "לא הכרחי".

בהזדמנות אחרת אספר לכם סיפור על
בחורה אחת אומללה, שהיתה צריכה לקרוא
ולענות על כל מיני מכתבים מהסוג הזה,
ובקצב של מאות בשבוע, אם היא לא
תמות עד אז.

★ ★ ★
שירה עברית צעירה

קונים?
הגנו שלוש בנות / בנות 16½ שנות /
שלהכיר בנים רוצות / ובעזרתם חברה
לבנות / 18-18½ יהיה גילם / ותל-אביב
מקום מגורם / נקחה שההיענות תהיה רבה
/ כן שנוכל להקים חברה.
המשוררת: (1293/5).

★ ★ ★
עוד בחור נחמד, המתעלל בצורה הבאה
בנערותיו החדשות. הוא שואל בקול רב
רושם: "אני יכול לפגוש אותך בכניסה של
דן, בשמונה וחצי?"

היא מגמגמת בהתרגשות שזה מקום
נחמד, ואז היא שומעת ממנו: "בטח, זה
קרוב נורא לקולנוע פאריס".

★ ★ ★
לא איכפת לו

משהו סימפאטי, הוא (1293/6) תושב אי-
ת, עוסק בדייג, משתעמם בעונת-הדייגין,
לתפוש בת שאינה צריכה לענות אלא על
דרישות מינימאליות של חן. הגיל לא
חשוב, כי גם לו לא איכפת שהוא בן 22.

★ ★ ★
לניסים באל, מרחוב ראשונים 3, אור-
יהודה:

נערות השבוע

הפעם יש הרבה ברשת הגרביים. מכל הסוגים. צרפתיות וגרמניות — קיקי, דניס, הלן,
פולט, קארוליין, מארי-לואיז, אייקי, מוניק. הן בנות עשרים-מינוס, וקצת גם פלוס, ונערות
להקת-הקרקס, השווה עתה במגרשי יריד המזרח. הן רוקדות טוויסט וקאן-קאן על הקרח,
וכפי שאפשר לראות — הן אינן טובלות במיוחד במינוס-פלוס. תשמעו סיפור:
"עוד מגיל ארבע נמשכתי אל הקרח. הורי התנגדו בהתחלה, אבל לא היתה להם ברירה.
וקנו לי סקטיים. למדתי באלט קלאסי והופעתי באופרה הממלכתית ובסרטי-פרסומת חשובים.

בזמני הפנוי הייתי מזכירה. לפני ארבע שנים הצטרפתי ללהקת-הקרקס, ומאז טובבתי את
כל העולם כמעט. פעם, באחד המספרים, עפתי לתוך הקהל וכמעט נהרגתי, אבל למחרת
הופעתי, והקהל לא האמין. הקרח הוא החיים שלי. לעולם לא אנטוש אותו.
זוהי הביוגרפיה המסעירה והאישית מאוד של קיקי, דניס, הלן, פולט, קארוליין, מארי-
לואיז, אייקי ומוניק. אפשר למצוא אותן בביקני, בכל יום, על שפת-הים בהרצליה או בתל-
אביב. הן נענות בשימחה לכל פנייה בצרפתית או בגרמנית. זה ילך גם בעברית, נידמה לי.
אם אתם דווקא מעוניינים, השלוש בתמונה הן אייקי, מפאריס, קיקי, מפאריס והלן מברלין.

תשמחי ודאי לשמוע כי את — כן, את —
הצלחת בשידוך. כאות תודה על נישואי,
באמצעות מדורך, שולח אני לך בגלי צה"ל
את השיר "אהובי חזור אלי", מפי דוריס
דיי, ללא כוונות. פשוט חשבתי שאת אניתי
טעם, וזו הזמרת היחידה שידועת לשייר.
אנו — אסתי ואני — מודים לך מקרב לב.
וכן התיווג שבדורך. ויתכן שהיתה כאן יד
הגורל.

★ ★ ★
סרבתי להאמין שאני באמת מעוללת דב-
ריס כאלה. אחרי כל טיטמותי האנטי-משפח-
תיות, במאבקי על חופש הפרט, אודה ואת
זוה שמכתבם של אורי ואורה מרמזת-אביב
היה עבורי חוויה מזעזעת. עד אנה ירדת,
רותי?

ואם כבר זו אשמתי, מדוע לא הוזמנתי
לחתונה? זה יפה?

★ ★ ★
רווקה כביום היוולדה

"לאחר מריבה קצרה ומסכמת ביום שישי
האחרון, לחצנו אני והחבר שלי ידיים, בת-
נועה של "היה שלום, היי שלום", ובהבעה
של גמירת נצח.

זהו. "הוא הלך, ואני עליתי במדרגות,
רווקה כביום היוולדי". כך התחילה הטר-
גדיה של החיילת (1293/1) בת ה-20.

★ ★ ★
בוקר יום המחר היה נהדר. חברה שלי
באה לקרוא לי במכונית של האת שלה. הי-
אביב קרא לנו, ונסענו ונסענו. במוצאי-
שבת נשארתי בבית, אבל לא הרגשתי גל-
מודה במיוחד. היה מאוד נעים, חמים ואי-
סימי לשותת תה עם ההורים, לשוחח עם
אבא על הקוממונים העולמי, לעזור לאח
לפתור בעייה בגיאומטריה, ולסרוג עשרה
סטימטר. אבל פתאום זה נמאס לי ויצאתי
החוצה.

★ ★ ★
התחשק לי פתאום להפסיק להיות פש-
גנית, כמעט כתבתי ריקנתי, ולצאת עם
בחורים יפים לשם ריקודים ונשיקות בחדר
המדרגות. זה בא לי פתאום נורא, ולא היה
מנוסח טוב, אבל הבנתי שיש לי חשק פת-
אומי להתבגר. נהדר לדעת בדיוק מה אני
רוצה, וזו הרגשה חביבה להרגיש שהדמות
האידיאלית משתנה מן הקצה אל הקצה...
לא נעים לי להגיד, אבל כולם אומרים
לה שהיא יפה. היא עצמה חושבת שהיא רק
נחמדה. מי שיכתוב לה, צריך להיות מבר-
גר ומשכיל, ההופעה החיצונית לא משנה
לה, כי היא מתכוונת בעיקר להתכתבות
ממש, העומדת על פסים אמפלוניים.
אמור את האמת: אתה באמת מתכוון לע-
נות לה?

★ ★ ★
הגיע הזמן לכתוב משהו לבבי לנערות
ממושקפות.
אל יאוש. אני מכירה מישהו שיצא רק
עם מרכיבות משקפיים. לאחר ה-Drink
הראשון הוא נושף על הזוגיות שלהן, עד
שהן מתערפלות.
כן הוא חוסך כסף למשקה נוסף.

★ ★ ★
דלי של חמצן

אש, יא רותי, מה שלומך? כאילו ש-
באמת איכפת לך. טוב, נניח (1293/2)
לגמור:

★ ★ ★
בארץ הייתי רגיל לקרוא את העולם הזה
באופן קבוע למחצה. למען האמת, תמיד
דילגתי על המדור של רותי. גם עתה כש-
אני נמצא בארצות-הברית, איני מאמין בכל
מאת האחוזים. בשנתיים האחרונות הפכה
קריאת העיתונים הישראליים למין מסורת
בין החברים הישראליים כאן. כמעט כל אחד
מאיתנו מקבל עיתון זה או אחר. לאחר
קריאת העיתונים אנו מחליפים אותם כך
שבצת השלמת הסיכוב, הרי שכולנו מעוד-
כנים בכל הנעשה בארץ.

★ ★ ★
לאחר סיום הבחינות (לפני שבוע) הגיעו
לידי כמה גליונות העולם הזה שלא יכולתי
לקרוא בשבועות שקדמו לבחינות. משום
מה, כאשר אני קורא את העיתונים, איני
מזלג על אף שורה. הנה גם המדור של
רותי, למרות שאיני מחסידי. אין זה משנה
את העובדה שראיתי בגליון העולם הזה
(1289) תמונתה של נערה נאה ומסכנה.
מדוע מסכנה? כפי הנראה, כאשר חצתה את

האשכנזים חלק מדיירי הבית שליד קולנוע צפון בתל-אביב, שהשתמשו בזכות שמקנה להם התאגדותם באגודה שיתופית כדי למנוע מכירת דיירים מעדות המזרח לבית. מימין נראה שלמה סלונים מסקי, בעל בית-חרושת

איון בנייה

שתי משפחות תימניות היו כבר יותר מדי בשביל הדיירים המיוחסים. אולם התימנים בבר שהגורל הכין להם הפתעות מרות שבעתים. כמו להכניס נדבון אורחים מידע המורח לבית ברחוב דהיהאז 7, כאילו כמעט בכל פעם שהתפתחה דירה בבניין, היו הקופצים עליה בני העדה התימנית דווקא. כדי שלא יאשימו אותם באפליה גזעית, הגו עסקי הציבור שבחבורת הדיירים רצו יון גואל. הם בחרו באהרון כהן לתפקיד יושב-ראש ועד האגודה השיתופית, תפקיד שהוא ייצוגי בלבד.

באותה תקופה רכשו עוד שתי משפחות דיור בבניין. האחת הייתה משפחת שוחט העיראקית, והשנייה משפחת מהלל התימנית. כאשר הגישו בקשות להתקבל לאגודה, דחה אותן הוועד ברוב קולות, הוציא בבית המשפט צו-הגנה, שימנעו משתי משפחות אלה את הכניסה לדירות שרכשו במיטב כספן.

רק אחרי שאהרון כהן איים כי יתן פרס סום פומבי לפרשה, ביטל הוועד את צו ההגנה והמשפחות נכנסו לדירותיהן. אולם הותיקים לא היו מוכנים להשלים עם אתגר הגורל. "היו לנו עוד צרות אתם!" הכריז משה בן-יהודה, פקיד משרד החקלאות בהתאפקות. בעל בית-החרושת לאיטריה, סלר גימסקי, היה פחות מנומס: "תסתלקו מפה! עזבו את הבית!" קרא לעברן של המשפחות הבלתי רצויות.

יחסם של השכנים הותיקים פגע קשות בשתי המשפחות המזרחיות. הן החליטו למכור את הדירות, לעבור למקום אחר. היה זה שוב אהרון כהן שעצר בעדם: "אתם נלחמתם בשביל הארץ הזאת בדיוק כמוהם! תלחמו גם עכשיו ותשארו!" שוחט, שהוא "רק עיראקי" התקבל לבסוף לאגודה. ואילו מהלל התימני לא התקבל, מקבל זה ארבע שנים מכתבים מעורך-הדין של האגודה, התובע ממנו לעזוב את דירתו תוך 14 יום.

★ ★ ★

השכנים שמרו בתורתם

הברי הוועד מסבירים כי לא קיבלו את מהלל לאגודה, משום שלא הגיש בקשה פורמלית. אולם טרם הספיקו הדיירים האשכנזים המכובדים של הבית המירוס ברחוב דהיהאז, להתאושש מכניסתן של שתי המשפחות ה"עצמוניות" לבנין, וסערת חדשה עמדה בפתח ולתותיהם.

הפעם הייתה זו חזירה מחתרנית. דייר תימני פלש לדירה שרכש, בשעה שתיים אחר הצות בלילה-זו, למרות שהדיירים

השאר, הציג אותם בעל הדירה בפני משה בן-יהודה, חבר ועד האגודה, פקיד בכיר במשרד החקלאות, שלא התנגד למסירת הדירה למועמדים הצעירים.

העיסקה בוצעה, אולם עוד לפני שהוגז כהן הספיק לעבור לדירה החדשה, הופיע בעל הדירה הקודם בביתם, הודיע להם: "לא רוצים לקבל אתכם לבית." כאשר ביקש שני השכנים הסבר לסירוב, השיב האיש: "זה מפני שאתם תימנים."

אהרון כהן לא היה מוכן להשלים עם אפליה עדתית כה מעליבה. כמו הצעיר הכושי צימון בשמש, החליט לעמוד על זכותו לבחור לו את מקום מגוריו כרצונו. הוא פנה אל הוועד, איים כי יעורר שעורריה ציבורית אם לא יתן לו להכנס לדירה.

חברי הוועד הודיעו לו, שאם ברצונו להיכנס לדירה, עליו להביא המלצות ממקום עבודתו וממקום עבודת אשתו, ורק אחר-כך יודיעו לו על החלטתם. כהן הביא את המלצות המבוקשות. למרות זאת דחה הוועד את בקשתו להכנס לדירה שרכש. הסיכוי אחר-כך חברי הוועד: "גודע לנו שהוא טיפוס שלילי."

אהרון כהן ראה בכך עלבון אישי צורב. הוא החל להתרוצץ במשרדי ממשלה שונים. לבסוף, למרות התנגדות הנמרצת של שלמה סלונים מסקי, בעל בית-החרושת לאיטריה, בשכונת-התקווה, שהיה ראש המתנגדים לחדירת התימנים לבית, הצליח להבקיע את חומת הדעות הקדומות של הדיירים האשכנזיים. נכנס לדירה.

אלא שמאל לא יכול היה לשכוח לשכניו את כלפיו, והפרשה הותירה משקע מרירות בלב הזוג הצעיר.

★ ★ ★

האשה במחתרת

אפשר היה להניח, אולי, שפרשת אהרון כהן היא מקרה בודד, או שנגרמה כתוצאה מאי-הבנה, אולם לא עבר זמן והמצאות טפחה על פני הנחה אופטימית זו.

שנה אחת בלבד אחרי שכהן נכנס לבניין, רכש אדם בשם מרדכי טוכפלד, פקיד משרד הבטחון ממוצא רומני, דירה באותו בית. לפני שנשגשג עם חברי הוועד, שהיו צריכים לאשר את כניסתו לאגודה, יעץ לו ידיד, שהכיר את העניינים בבית: "אל תציג את אשתך בפני חברי הוועד, ישנה סכנה שלא יאשרו אותך." כי אשתו של מרדכי טוכפלד היא תימניה.

טוכפלד שמע בעצת הידיד. רק אחרי שני כנס לדירה גודע לאנשי הבית כי עוד תימניה נמצאת בקרבם.

המצא שיכון מתאים לעובדי מלשנות היילומים. הבית הארון, בעל שלוש הכניסות, הכיל 23 דירות, שדיריהם היו חברים באגודה.

מבחינת החוק זו היא אגודה שהתארגנה במסגרת החוק הקואופרטיבי. כל הדירות שייכות באופן רשמי לאגודה כולה, ולפי החוק רק היא רשאית להחכיר אותן לדיירים חדשים, הבאים במקום דיירים שעזבו. צורת התארגנות זו, הפוטרת את הדיירים מתשלום מס שבת מקרקעים בשעת קניית הדירה או מכירתה, מקנה לוועד הנבחר של האגודה את הזכות לאשר או לפסול באופן החלטתי את המועמד החדש לרכישת הדירה, בלא שיצטרך בכלל לנמק את החלטתו.

ברור שאגודה כזו אינה אלא פיקציה. שכן הדייר החדש רוכש דירה כזו כמו כל דירה אחרת, תיב לשלם את מחירה המלא לדייר היוצא. אולם באופן רשמי אין הוא משלם עבור הדירה, אלא עבור הזכות להיות חבר באגודה השיתופית. במשך השנים שחלפו מיום הקמת הבית, התחלפו בו דיירים רבים, בקצב של שמונה משפחות לשנה. אולם גרעין ההתיקים, שישאר לדור בבית מאז הקמתו, החזיק את השלטון במשך כל השנים בממלכת הבית המשותף.

קבע החודש חוקר מיוחד מטעם רשם האגודות השיתופיות, המפקח בין השאר גם על פעולות האגודות השיתופיות לשיכון: "יש כאן מקרה ברור של אפליה גזעית. חברי האגודה האשכנזיים, וביניהם חברי הוועד, פחדו שהם עלולים במשך הזמן להיטמע בין יוצאי עדות אחרות, ולכן לא היו מעוניינים בקבלת חברים חדשים, שמוצאם מהעדה התימנית."

★ ★ ★

לא רוצים תימנים

והי לשון הרע היבשה. מאחוריה מסתתרת דראמה אנושית מסעירה, המספרת את המתיחות הבינעדתית השוררת בישראל, שהגיעה לדיי ביטוי קיצוני גם בין אורחים ותיקים ומכובדים בשכונה צפון תל-אביבית שלווה.

הכל התחיל שעה שהמדינה כולה הייתה שטופה בגלי הפטריוטיזם, שגאה לאחר מבצע סיני, לפני שש שנים. אסתר ואהרון כהן, זוג צעירים ממוצא תימני, שנישאו זה עתה, החליטו לרכוש דירה בצפון תל-אביב. אהרון, שעלה מתימן לפני 20 שנה, היה עד אז אורג בבית-החרושת אהא, ותושב כפר-אחא.

הם קראו מודעה בעתון, לפיה הוצעה דירה למכירה, ברחוב דהיהאז 7, הם ביקרו בה והסכימו עם בעליה על רכישתה. בין

אסתר כהן, צעירה ילידת הארץ ממוצא תימני, העובדת כפקידה במשרד מס'הכנסה בתל-אביב, ישיבה נדהמת ב' קולנוע מוגרבי. על הבד הוקרנה דראמה מסעירה. היה זה בסרט האמריקאי צימון בשמש.

סופר בו על משפחה כושית, אשר השיקעה את כל דמי הביטוח אותם קיבלה אחרי שאבי המשפחה נהרג בתאונת עבודה, כדי לקנות בית חדש ומרווח, עליו חלמו במשך דורות. אלא שלרוע המזל נרכש הבית באזור מהודר, בו אין לכושים דריסת בית. אנשי הרובע הלבנים החליטו למנוע בכל מחיר את חדירת הצבעוניים לאזורם, שלחו את נציגם לשכנע את המשפחה היכושית למכור את הבית תמורת רוח הגון.

הקהל באולם היה נרגש. דוגמה כה בורט של הפליה גזעית במדינה שהיא סמל הדמוקרטיה המערבית, דיברה אל לב כולם. כל צופה הודה עם מאבקה של המשפחה הכושית.

"דבר כזה לא יכול לקרות אצלנו", אמרו הצופים בלבם. אלא שלאסתר כהן נראה היה כאילו עלילת הסרט אינה מתרחשת אישם בשיקאגו, אצל משפחה כושית אלא מוגנית. נדמה היה לה כי היא רואה על הבד את עלילת משפחתה שלה, המתרחשת בשכונת מגורים נאה בצפונה של העיר העברית הראשונה — תל-אביב.

★ ★ ★

הכסף לא קונה

האירע בשכונת רסון בתל-אביב, ב' ברחוב דהיהאז 7, מול קולנוע צפון. קבוצה של דיירים "לבנים" ממשפחות אשכנזיות התארגנה כדי למנוע בכל מחיר חדירת "שחורים" מבני עדות המזרח לבית מגוריהם.

אין זה מקרה יוצא דופן. אורחים רבים מבני עדות המזרח נתקלים ביחס של סטייגות ודחיה כאשר הם באים לגור באזורי מגורים אשכנזיים מובהקים. אלא שבירב המקרים אין הדיירים יכולים לעשות דבר כדי למנוע כניסת הדיירים הבלתי-רצויים להם. יחסם השלילי יכול להתבטא בחוסר יחסי שכנות תקינים, או בסכסוכים תמידיים, אולם לא יותר מזה.

אלא שבידי דיירי האשכנזים של הבית ברחוב דהיהאז 7 בתל-אביב היה נשק חוקי, בעזרתו יכלו למנוע כניסת דיירים שאינם לפי רוחם לבנינם — כי בית זה אינו בית משותף רגיל, כרוב הבתים בערי הארץ. זהו בית שדיירי מאוגדים באגודה שיתופית לשיכון.

האגודה, המכונה בשם מעונות היילומים א' — אגודה שיתופית לשיכון בתל-אביב בע"מ, הוקמה בשנת 1946, על מנת ל-

שני, עשה עבודה יסודית. הוא כינס את דיירי הבית לשבע ישיבות, קרא מיסמכים, גבה ערובות, עיין בספרים ולבסוף הכין דו"ח מדהים ומעוצב:

"לא שוכנעתי מעוותם של חברי ועד ההנהלה שיש להם איזה שהוא חסד בנוגע למהמנותם ויושרם של המועמדים. חברי הועד טענו רק שישנם יחסי כוחות באגודה, שאי אפשר להפר איתם. כל אזור היה מתרשם שם תיכף מעדות כזו, שמוצאם העדתי של המועמדים הוא הגורם לאי קבלתם.

"אילו הבית היה רשום לפי חוק בתי משותפים, האם יכול משהו לבוא ולטעון שפלוני ראוי לרכוש דירה בבית כזה ורשאלמוני לא?... במציאות הישראלית, הקולטת עליה מגלויית שונות ומשתלשלת למגזר עדות יוצאות ארצות שונות, אין אפשרות אחרת מאשר להשתדל לגור בכפר פה אחת עם אנשים... שנמכסו ראשון נראים לא רצויים בתוך אותה מסגרת.מסקנתי הסיפית בנקודה זו היא, שבמקרה הנדון כן היתה משהו מה אפליה גזעית."

המליץ מחבר הדו"ח בפני רשם האגודות השיתופיות, בין השאר:

"לאחר שהדיירים החדשים יגישו בקשות להתקבל כחברים באגודה, עליה לדון כי בקשות אלה רק לגופו של עניין, מבלי לתת שום יסוד לאיזו שהיא טעות בנוגע לאפשרות ליהיה גזעית..."

אם לא תבוצע המלצה זו תוך 30 יום מיום הגשת הדו"ח, יש לפרק את האגודה."

★ ★ ★

דו"ח אהבים

לא התנגדנו לדיירים החדשים בגלל היותם תימנים, טענו אנשי ועד ה' אגודה בפני כתב העולם הזה, כשהתבקשו להגיב על הדו"ח. "אנחנו דוקא אוהבים תימנים", אמר הדייר זילביגר, "אבל התימנים האלה הם בעלי עבר מפוקפק ושלילי. התימנים האלה קיבלו בטחון עצמי מופרז בעקבות ההצהרות של בן-גוריון על שר תימני, הסיף דייר אחר.

שלמה סלונמיסקי חשף את מספר מחנה הריכוז המקועקע על זרועו, טען כי יש לו חברים תימנים רבים, "כמה מהם לחמו אתי בקרב הפרטיזנים."

הסבר מיוחד למסקנותיו של המבקר מ' טעם רשם האגודות השיתופיות היה לדייר משה בן-יהודה: "שונשי עצמו הוא בן לעדה מזרחית ויש לו רגשי נחיתות, על כן נהג במשוא פנים ושינה את העובדות כדי לדפוק את האשכנזים."

גישה מעין זו של דייריו האשכנזים של הבית ברחוב דה'האז 7 אינה חדשה. היא מתגלה מפעם לפעם בשטחי חיים שונים במדינה. אולם המיוחד במקרה זה הוא שהפעם נעזרים בעלי דעות גזעניות בחוק הרשמי, המאפשר להם לפעול ולהסתתר מאחוריו.

רק כאשר יבטל החוק המאפשר לדיירי בית משותף להתארגן כאגודה שיתופית, ור' להתליט מי רשאי לגור בשכונתם ומי לא, לא יוכלו הדעות הגזעניות להגיע לידי ביצוע, להביא ליצירת שכונות מיוחסות, הנקיות מ"צבעוניים."

זהו הבית בתל-אביב שדייריו האשכנזים מנסים למנוע בכל אחר כניסת תימנים

בהן לקחו הנשים והילדים חלק פעיל, הפכו לשיגרה של יום יום. היו המשפחות התימניות בבית הפכו לסיוט. צעקות "תימנים! פרנקים! הסתלקו מכאן!" הוטחו כלפיהם מכל עבר.

כתוצאה מכך התארגנו התימנים, החליטו לא לשלם יותר מיסים לועד האגודה ולא להכיר בו כנציגם. הם הקימו להם ועד משלהם, קראו לו: ועד כניסה ב'. נוסף לזאת נשלח מכתב למשרד ראש הממשלה, בו פורטה פרשת סבלם, שהסתיים בקריאה: "אל תפקיר אותנו בידיהם!" המכתב יבוא לתשובה שיגרתית, חתומה עלידי יצחק נבון, מזכירו של ראש הממשלה: "עניינם נמצא בטיפול."

כצעד אחרון החליטו התימנים לפנות אל רשם האגודות השיתופיות במשרד ה' עבודה. בעקבות מכתב זה מונה חוקר מיוחד לחקירת הפרשה. החוקר, אברהם יצחקי,

בחיוך רחב, מסרה לו את כתובתו של בנימין גד, בצינה בפניו: "סוף סוף יהיה לי שכן שיבין את שפתי, תלך מהר, לפני שיבואו התימנים."

כך הצליחה מול לקבל את כתובתו של בעל הדירה, רכשה אותה ממנו בסכום של 18,5 אלף ל"י. אולם ועד האגודה לא הש' לים עם "עורמת התימנים". לבקשתם, ה' ציא בית-המשפט צו מניעה, האוסר את כניסתה של מול כהן לדירה. כתוצאה מכך נאלצת מול להתגורר עד היום בדירה שכור'ה של חדר אחד עם אביה הזקן. הדירה שקנתה ברחוב דה'האז, עומדת ריקה.

★ ★ ★

הדו"ח של המבקר

מעשה זה ש' אשכנזי הבית הגביר מ' את המתיחות בינם לבין הדיירים התימנים. מריבות מלחת קללות ודברי עלבון,

הציבו שמירה קפדנית, התחלפו בתרונות כדי למנוע את כניסתו.

הפולש לדירה, אותה קנה בכסף מלא היה מרדכי ערוסי, מכונאי מעלות בנחוש'תן, שחזר משליחות החברה בליבריה. למרות שועד האגודה הוציא צו מניעה נגד כניסתו לדירה, נוכחה השומרת התימנית, אשתו של איש צבא הקבע, כי ערוסי חדר לדירה באישון הלילה. היא הפעילה את הסיסמה: "פולשים בלילה!" הועיקה את כל הדיירים האשכנזים. השכנים הוועמים הקיפו את ערוסי. "כאן זה לא ואדי סא' ליב!" קרא לעברו סלונמיסקי, "אנחנו לא רוצים פרנקים!" צעקו אחרים. המשטרה שהוועקה למקום, חילצה את ערוסי, פילסה לו את הדרך לדירתו.

★ ★ ★

שכן דובר גרמנית

חודש לאחר פרשת ערוסי, ציפתה ל' אצולה הלבנה של רחוב דה'האז התרג' שות נוספת. בנימין גד, סוחר נעלים ממוצא מזרחי, רכש דירה בבית המריבה. האישור לקניית הדירה ניתן לו על ידי הועד. אחרי שהבטיח שאין הוא מתכוון לגור בה, רוכש אותה רק כדי להבטיח את ערך כספו מחשש לפיחות.

כעבור מספר חודשים החליט בנימין גד, הגר ברחוב בן-יהודה, למכור את הדירה. הוא פירסם מודעה בעיתון, תלה על דלת הדירה הודעה, המפנה את המעוניינים ב' רכישתה לכתובת מגוריו, הוסיף בשוליה למעוניינים לראות תחילה את הדירה: "ה' מפתח נמצא אצל סלונמיסקי."

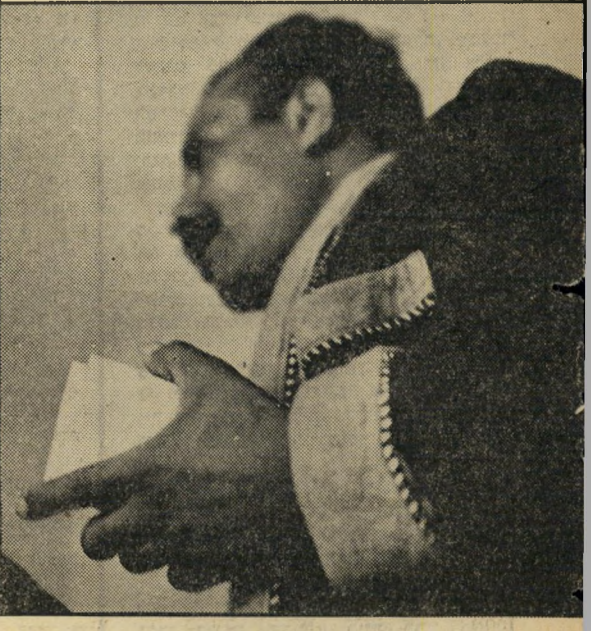
סלונמיסקי לא הסתפק במפתח, הסיר את ההודעה המקורית, תלה במקומה פתק אחר: "בדבר קניה נא לפנות ממול!" בין האנשים שהתעניינו בקניית דירה זו היתה גם מול כהן, עוזרת לגנות במחלקת החינוך של עיריית תל-אביב.

מול כהן התימנית גרה, עם אביה הזקן והחולה, בדירה הנמצאת בקומה רביעית, בבית בשיכון בבלי. כדי להקל על אביה בן 96, החליטה לרכוש דירה בקומה נמו'כה יותר. הדירה ברחוב דה'האז התאימה בדיוק לדרישותיה.

אולם כאשר פנתה מול לסלונמיסקי, ביק' שה לראות את הדירה, נדחתה בנסות על ידי אשתו. מול כהן, שלא יכלה לדעת את כתובתו של בעל הדירה, החליטה בעצת המושבה התימנית שכבר ישבה בבנין, ל' קוט דרך עורמה. היא שלחה אל משפחת סלונמיסקי ידיד ממוצא בולגרי, המדבר גרמנית רהוטה.

הגברת סלונמיסקי קיבלה את פני האיש

לתימנים!

אהלל משפחת מהלל בדירתה בבית המרי' בה. עד היום הם אינם מוכרים כדיו'רים חוקיים, מקבלים התראה שעליהם לעזוב.

ערוסי מרדכי, מרדכי את בתו. ערוסי נאלץ לפלוש באישון לילה לדירה אשר קנה, אחרי שהשכנים האשכנזים העמידו משמורת במסרה למנוע ממנו כניסה אליה.

כהן אהרון, הדייר התימני הראשון שפרץ את ההסגר האשכנזי. כהן נבחר כיו"ר ועד ה' אגודה, התפוסר אחרי שהתברר שתפקידו ייצוגי בלבד.

(המשך עמוד 14)

חיה, שהיתה צריכה להרוג כדי להתקיים. בדרך כלל משתחררים דחפים כאלה ב־ תקופת הילדות, אך לא כולם מצליחים להשתחרר מכך בגיל זה. אצל אחדים נשא־ רים דחפים חזקים להרוג. יש שנתפסים לתחביבים, כמו ציד. אחרים מבצעים רצח. במקרים של רצח במשפחה יש גם מוטיב נוסף. הוא בא לבטא מחאה נגד החברה. זוהי מחאה במושגים אינפנטיליים. בכל המקרים של רציחות משפחה אפשר לראות את השתחררות הרצון להרוג, ומ־ כיוון שלא יכלו להרוג אחרים, הפנו את התוקפנות כלפי עצמם, וכלפי משפחתם, מתוך רצון ללמד את החברה לקח. אנשים כאלה זקוקים לדחיפה כדי להוציאם משי־ חיי המשקל המעורער. כל מקרה של רצח או התאבדות משפחתית מספיק לכך. **אייכמן והדגים.** היה לפסיכולוגים על מה להסתמך. שרשרת של התאבדויות ורציחות משפחתיות אירעה בארץ לפני כשנתיים.

רצח גצלר (העולם הזה 1123). הרצח המשפחתי בחיפה (העולם הזה 1163) והת־ אבדות משפחת שר מרמות־השבים (העולם הזה 1164). שבאו די בתכיפות, והבהלה שנתעוררה בעקבותם עדיין זכורה לכולם. אך פסיכוזה זו לא היתה ידועה כנראה למשרד הבריאות. באשקלון, בת 27 אלף התושבים, שששת אלפים מהם נזקקים ל־ טיפול הלשכה הסוציאלית, אין פסיכיאטר ממשלתי. האחראי לבריאותם הנפשית של תושבי אשקלון, הפסיכיאטר של מחוז הדרום, יושב בירושלים.

הבידור היחיד במקום הוא הקולנוע. לרוב התושבים אין אלא בית־הכנסת, ה־ חצר והאמונות הטפלות. הסבירה אחת משכנותיו של אפרים יוסף את מקור הרצח וההתאבדויות הרבות: „הם שרפו את אייכמן וזרקו אותו לים. הדגים אכ־ לו אותו והאפר בא לגוף של האנשים מהדגים האלה. הוא עשה אותם רעים!”

משפט

החטא ועונשו

שולמית דויד ואליהו נקש היו בני־דודים רחוקים. הם התגוררו אמנם בבתיים נפרדים ברמת־גן, הואיל ושולמית גרה עם הוריה ואליהו עם רעייתו, אך הדבר לא הפריע לשולמית לבקר בביתו של אליהו לעתים תכופות ביותר.

אשתו של אליהו לא התנגדה לכך שבת משפחתה תבקר בביתם, אך היא לא ידעה כי שולמית ואליהו היו קצת יותר מקרובי משפחה.

מה שבטוח — בטוח. היחסים בין השניים התחילו זמן קצר לאחר נשואיו של אליהו. „אני לא מרוצה מנשואי”, אמר לבת דודתו. „אני מאוהב בך. החלטתי להתגרש ונתחתן שנינו.”

היו אלה דברי אהבה שלא נפלו קל אוון אטומה. כי שולמית נתנה מזמן עינה בבן־דודה הרחוק, בילתה עמו לא פעם בצוותא. שעה שאליהו היה פנוי מעבודתו, היה אף בא לקחתה מבית־הספר לתפירה יד־חנה. בו למדה.

שולמית החלה לעבוד כתופרת, וכצעד ראשון לחיים משותפים הציע לה אליהו להעביר את חסכוניה בבנק לחשבונו הפרטי. „אני מוכרח לשלם לאשתי את דמי הכתובה”, הסביר לה, „לכן מוטב שהכסף יהיה על שמי, כדי שאוכל בהזדמנות הרא־ שונה להוציאו.”

שולמית לא התנגדה. מאחר וסברה כי בקרוב יהיה כיס אחד לשניהם, הוציאה את אלפיים הלירות שחסכה, העבירה אותן לחשבונו של אליהו.

אולם עם שינוי מקומם של חסכוניה, נשתנה גם יחסו של אליהו אליה. הוא החל משתמש מן הפגישות, דחה את שאלותיה על מועד גרושיו המתוכנן. שולמית הבינה כי נפלה בפח. היא דרשה את כספה חזרה, ניתקלה בסרוב. בלית ברירה פנתה לעורך־דין, הגישה תביעה משפטית נגד בן־דודה החמסן.

מוסד המשפחה. שולמית בטחה כי כספה יוחזר לה, אולם השופט המחוזי יצחק שילה, בפניו התבררה בקשתה, סבר אחרת. כתב הוא בפסק דינו:

„ברור כי העדה הוכיחה כי מסרה את 2000 הלירות, אך התביעה נובעת מעילה בלתי חוקית. ההסכם בינה לבין הנתבע נוגד את הסדר הציבורי ותותר תחת אשיות מוסד המשפחה. לכן הוא בלתי־חוקי, ובקש־ תה נדחת.”

הרי לפניך משמנת "פז" לביתך

משמנת "פז" רב-שימושית זו מיועדת לשמן כל חפצי הבית, כגון: מכונות תפירה, צירי דלתות וחלונות גלגלי מיטות, עגלות ילדים, אופניים ועוד.

כמו כן, מיועדת משמנת "פז" לכלי נשק, מכשירי ספורט, צעצועים, מכונות כתיבה, וכד'.

שמן "פז" "הנדי אויל" מונע חלודה וקל לנקותו מידים או בגדים בעזרת סבון ומים בלבד.

שמן "פז" "הנדי אויל" (הנקרא בחוץ לארץ SHELL HANDY OIL) הוא היחידי המקורי בארץ.

למכירה בכל תחנות "פז" ובחנויות לחמרי-בנין, כלי-עבודה וצבעים.

מה חדש במדע

כאשר פורסמו לראשונה הפרטים על היסוד החדש שהתגלה על-ידי המדענים הישראליים בכור האטומי, פנינו אל סופר רנו המדעי, שיסביר את התגלית החדשה, בלשון פופולרית ככל האפשר, לקוראיו המטוממים.

להגן הכבר המומחה:

היסוד החדש, שהתגלה בכור האטומי על-ידי מדענים ישראלים, ואשר נקרא בפניהם בשם מדיניות, על שם ראש משרד-הבטחון, שמימן את העבודה הי-מדעית לגילוי היסוד החדש, מורכב מ-גרעין יסודי הדומה במהותו לפרוטון, והנו בעל מטען חשמלי חיובי בשם גז (GAUL). צמוד אל הגז, נמצא אטומי פרוטון הקרוי בשם זה (DE), שמטענו החשמלי שלילי לגמרי, ועל-ידי כך מבטלים השניים (הגז) זה את מטענו של זה. נוסף על הזה השלילי, נתגלה עוד דה אחד, שלילי אף הוא, הנמצא מצידו השני של הפרוטון גז, ועל-ידי הצירוף של הדגז וגז-דה, נמצא מטענו ה-כללי של הגרעין שלילי לגמרי, תופעה בלתי-ידועה עד כה במדע (ראה ציור מספר 1).

הפתעות היסוד החדש לא נפסקו ב-זה. עד מהרה התגלה שהגרעין של היסוד החדש נתקף באופן קבוע על-ידי נייטרון הנקרא בשם דמן (DMAN), שסבורים שמוצאו מן הקרניים הקוסמיות האופפות את האטמוספירה הי-עוינת. הנייטרון, שמהירותו היא 600 קילומטר בשעה, פגע בגרעין. התנגשות זו גרמה לכך, שהאטומי-פרוטון זה הור-עף ממקומו, והוחלף על-ידי החלקיק החדש גז-דמן (ציור 2). מן ההתנגשות הזאת נוצר חלקיק חדש, הנייטרין, ש-סימנו המוסכם הוא N, בעל אנרגיה השווה ל-14 כוחות סוס (ראה ציור 3).

מצבו של היסוד החדש הוא כרגע בלתי-ברור ביותר, כיוון שכל החלקיקים הללו, ששתי-המשקל שלהם התערער כתוצאה מהפגיעה של הנייטרון, נמצאים בתנועה מתמדת ומנסים לפגוע זה בזה. עד עתה נרשמו, על-ידי מכשירי המכון, ההתנגשויות הבאות: גז-דה פגעה בגז-דמן (ציור 4) לפחות שלוש פעמים, ועל-ידי כך הורחק הגז-דמן מן המרכז, והוא מקיף עכשיו את הגרעין במסלול רחוק יותר. מה שמפתיע את המדענים ביותר, היא העובדה המוזרה והמיסתורית, של אף הקלקולציות ה-מתמטיות המבוססות על תורת הקוואנטי-ם, המצביעות על כך שהנייטרין צריך היה מזמן להינתק מגרעין המדי-ניות ולהעביר תוך כדי כך את המטען האנרגי שלו לגז-דה. עדיין ממשיך הוא להתקיים ולהקיף את הגרעין, אם כי ממרחק גדול יותר.

דובר הכור האטומי, שמסר את ה-פרטים, גילה את דעתו שהמבוכה תה-ברר, כפי הנראה, תוך שבועות מספר, אחרי שיעברו עוד פעם על הקלקולציות, באמצעות המוח האלקטרוני. הדובר הוסיף, שהמדענים יתבססו ב-חישוביהם הנוספים על עקרון א-י-החד-אות, שהוא עקרון יסודי בפיסיקה ה-גרעינית, החל, בין השאר, גם על ה-יסוד החדש — מדיניות.

בעריכת לילי גלילי

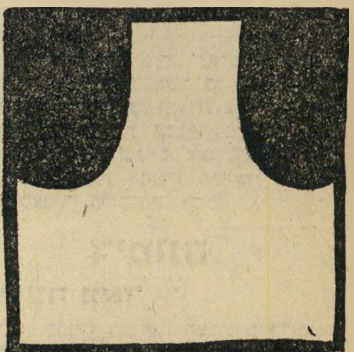

מוזמנים משתתפים. אחד מן המשתתפים בחיבור החומר המתפרסם בעמוד זה, יזכה בפרס עשר לירות, שיוענק מדי שבוע. הזוכה השבוע בפרס הוא הקורא גבריאל כץ, ת"א.

מזה צוחקים הסקוטים

סוף-סוף אפשר להבדיל בין בעלי-דם לבין בעלי מיץ העגבניות, ואלה הם, לפי הסדר, שולחי הכותרות לקשקשת מלפני שבויעים (למעלה): אמנון ויחיאלי, רמת-גן, שהציע — ריצפת המס' פרה (מבט מדמעה); אפרו של אייכמן דן, תל-אביב — אפרו של אייכמן בין גלי הים (גם כן מבט מדי-מעה); אפרים ריגל, ירושלים — אפרו של אייכמן בין גלי הים (מבט מדמעה); מ. ג. כפר-סבא — צלחת מרק שהגיש מוצר ש-איננו משתמש ב-"אדיקסיר". עכשיו הגיע הזמן להציע כותרות ל-קשקשת החדשה (למטה), כדי לתת שאנס גם לאותם שלא הספיקו.

טעות לעולם צודקת

השלטון קוזק לסמל (מעריב) עוזי בן-דוני, ניריעו והקוזק זקוק לשלטון.

הגב' פולה בן-גוריון קיבלה ביום ה' אחה"צ בביתה בתל-אביב את מר ריסטו בולנקו, מיופה-כוח פיני-לנד בישראל, וערייתו. (הארץ) גבריאל כץ, תל-אביב

באישור שר הטכני

דרוש מנהל בודה המנוסה בעבודות סטנדרטיות ואדמיניסטרטיביות. (הבו-קר) מרדכי דן, תל-אביב כדי שיעמיד את כולם על הראש.

20 אלף נרקומנים, רובם בחיל ה-טפשי-עשרה, נמצאים בניו-יורק. (חי-רות) הגיה גולדברג, רמת-ישראל אל סיגירות המארייחאנה — אש!

מחזה במערכה אחת מאת יואב צבר

מגעים בינלאומיים

מחזה השבוע

השגריר ישראל: (לראש המשלחת) הוא ישלם בעד זה ביוקר!

ראש המשלחת: (לשגריר ישראל) אני לא תופס מה הם מצאו בו!

השגריר: (לראש המשלחת) תאר לעצ-מך שכולם אומרים לו שלום!

ראש המשלחת: (לשגריר) אם לא הייתי רואה, לא הייתי מאמין.

השגריר: (לראש המשלחת) צריך ל-הפסיק את זה, ומייד! (מתכוונים לצאת) (ברגע זה נכנס לאלום ראש משלחת סין הלאומנית. רואה את נציגי ישראל מתקרב אליהם)

השגריר סין הלאומנית: (לנציגי ישראל) שלום, מה נשמע?

השגריר ישראל: (לראש המשלחת) לך דבר אחר. אני מוכרח לחזור ולחבר דו"ח. לא אתן לצוציק הזה לעשות מאתנו צחוק! (יוצא)

ראש משלחת ישראל ניגש ומחבק את שגריר סין הלאומנית, והמסך יורד.)

הברכה, אבל אינו יכול לענות בגלל נוכח-חותם של שגרירי ארצות-ערב.)

השגריר: (ללה-פירה, ראש עירית פלורנץ) ערב טוב אדוני.

לה-פירה: (רוצה לומר לו שלום, אבל בדיוק ברגע זה נכנס גז גול, ולזה פירה ממנה לגשת אליו) מה שלומך, גיז? (עוד לפני שגז מספיק לענות לו, מפנה משקיף אלג'יריה החופשית את ראשו ורואה את גז גול, ממנה אליו)

משקיף אלג'יריה: הלו, גיז, לא ראתי אותך נכנס. מתי הגעת?

גיז גול: (מברך את לה-פירה, טופח למשקיף אלג'יריה על חזהו. ברגע זה, ניגשים אליו — נציגי ברית-המועצות, נציגי הודו, ראש משלחת מאלי, ציר פרס, משי-קף גרמניה והרבה אחרים. כולם מברכים אותו לבוא, טופחים על כתפו ומציעים לו סיגרים. ברגע זה נכנס ראש משלחת יו-ס-רצ.)

השגריר: (לראש משלחת ישראל) מה אתה אומר לזה?

ראש המשלחת: (לשגריר ישראל) גועל נפשו!

(חדר קבלת הפנים בבית האומות המאוחדות בניו-יורק. נציגי אומות שונות, שגרירים, משקיפים, צירים ואורחים חשויים מסתובבים אנה ואנה. נכנס שגריר מדינת ישראל.)

השגריר: (לנציגי ברית-המועצות) שלום!

נציג ברית-מ: (לא עונה. מפנה את הגב ומתרחק)

נציג הודו: (לא עונה. מפנה את הגב ומתרחק)

השגריר: (לראש משלחת מאלי) ערב טוב!

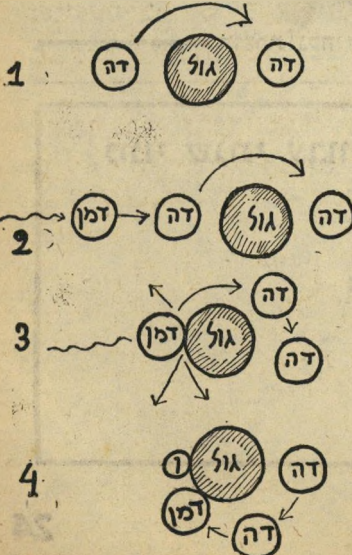
ראש משלחת מאלי: (לא עונה. מפנה את הגב ומתרחק)

השגריר: (לציר פרס בארה"ב) ערב טוב ומבורך!

ציר פרס: (לא עונה. מפנה את הגב ומתרחק)

השגריר: (למשקיף גרמניה המערבית) שלום רב (מוריד את הכובע).

משקיף גרמניה: (לא עונה. אבל קורקע בעיניו כדי לרמז שחא מקבל את

הסיפור, אותו הביאה התביעה בפני בית המשפט, היה מזעזע. גבר כבן 35, יליד הודו ותושב אחד השיכונים שבמזרח לוד, נאשם בקיום יחסים עם בתו החורגת (העור לם הזה 1238).

כשנעצר האיש לפני חודשים אחדים, גבר תה ממנו המשטרה עדות, האשימה אותו ב"בעילת ילדה שהיא פחות מבת ט"ז". היה זה על סמך הודאתו במשטרה, בה הודה באשמה. אולם כשהובא בפני בית המשפט המחוזי, כבר עמדו לצידו עורך-הדין ה"רחובותי משה חזן והפרקליט התל-אביבי אשר קינג, הכתישו נמרצות את ההאשמה.

היתה להם, לסיכום, טענה עיקרית אחת, אך רבת-משקל. "הנאשם הואשם בבעילת קטינה", טענו בפני השופטים יעקוב גביוון, מיכאל הרפזי ומקס צירנובילסקי, "אולם לילדה אין תעודת-זהות או תעודת-לידה שיעידו רשמית על גילה, ואילו היא העידה בשבועה כי הינה בת שמונה-עשרה."

בעייה הרת-סיבוכים. התובעים נלחצו אל הקיר. לא היה כמעט ספק כי ה"איש אשם, אולם לנוכח טענה משפטית י"קשה היה לפסוק את הדין. "אם כך", טען נה התביעה, "אנו מחליפים את הסעיף ב"סעיף האומרי: כל הנוצל שלא כחוק נערה שלא נישאה לאיש, והיא בת למעלה מ-17 ולמטה מכ"א, והינה יוצאת חלוצה של אשתו... יאשם בפשע ויהיה צפוי לחמש שנות מאסר."

אחרי התייעצות קצרה, נאלצו השופטים לאכזב את התביעה: משך כל המשפט לא הובאה כל הוכחה כי הנערה אומנם רחקה. הנאשם זוכה מחמת הספק.

הנערה ילדה בינתיים לאביה-בעלה בת. כעת היא נמצאת בחודש השישי להריונה השני מאביר חלומותיה.

דימונה

גוף יפה מאד

הטלפון בבניין המועצה המקומית בדימונה צילצל. השעה היתה שבע בערב, ותמרה צובלי (21), מזכירתו של ראש-העיר, הת' כוננה ללכת הביתה. "את לבדך במשרד?" נשמע קולו של מזכיר העיר, ראובן פרץ, בשפופרת.

"כן, מה יש?"

"אני רוצה לדבר איתך", הודיע המזכיר לפקידה, "בואי אלי הביתה בשעה שמונה". תמרה, פקידה ממושמעת וצייתנית, התייצבה בפתח בית המזכיר בשעה היעודה. "אח, טוב שבאתי! קידם את פניה המזכיר ה"ממושקף והמוזקן, שהוא כבן 30. "היכנסי הביתה. מיד אחזור."

שאיפות נסתרות. כעבור דקות מספר חזר המזכיר והחל הדריש המשעשע. לפי גירסת הפקידה, הוא התנהל כדלהלן:

"האם הציעו לך פעם לצייר אותך?" שאל המזכיר את הצעירה עדינת-הגוף.

"מה זה פה?" השיבה הצעירה, "תצוגת אופנה או עבודה נוספת?"

"אגיד לך את האמת", התחדה הפקיד על שאיפותיו הנסתרות, "אני מעוניין לצייר אותך."

"מה פתאום?" נדהמה הצעירה לשמע ה"גילוי האמנותי."

"אמנם לא אמרו לך את זה", הבהיר ה"אמן-החובב לתמרה, החיילת המשוחררת, "אבל יש לך גוף יפה מאוד. בואי איתי, אני רוצה לראות את הגוף שלך."

מה עושה נערה הגונה המקבלת הצעה מגונה? היא מתגוננת. תמרה לא הסכימה להפצרות ולמשכיות המזכיר, סירבה להציג בפניו את מכמני גופה.

"נו, מילא", ויתר ראובן, "אם את לא רוצה, אז לא צריך!" הוא עשה עוד נסיון ללכת עם תמרה לסרט באותו ערב, אך הנערה ברחה ממנו הביתה.

אין מה לפחד. למחרת היום חששה תמרה להעביר מכתבים לחדרו של מזכיר העיר. "מה קרה לך?" שאלה אותה חברתה לעבודה. תמרה סיפרה לה, כעבור שעות אחדות נכנסה תמרה לראיון אצל ראש המועצה המקומית דימונה, ארמון לרדו.

"לא נורא", הרגיע ראש-העיר האבהי, בן ה-39, את הנערה הנראית כבת 17, "ממילא הוא צריך לעבור מפה בעוד זמן-מה, ואין לך מה לפחד."

הנערה המשיכה לפחדו, וראובן המשיך להיות מזכיר העיר. כל העיר ידעה את ה"סיפור, פרט לאביה של תמרה.

תחרות פרסים גדולה

25 שנה

טקסטיל
IONE

טקסטיל שמפו חיוני לטיפול בצמר, במשי ובכל האריגים העדינים. לרגל יובל ה-25 של טקסטיל שמפו מכריז ילד פרסים גדולה, בה תוכלו לזכות ב-500 פרסים נהדרים. השתתפי גם את, תפקידך אינו קשה.

דרושה לנו סיסמה...

שלחו לנו סיסמת פרסום קצרה ל"טקסטיל" שמפו (לא יותר מ-8 מילים) בצרף הסמל "טקסטיל שמפו" (בעברית), אותו יש לגזור מתוך 4 קופסאות ענק, או מ-8 קטנות או מ-12 שקיות טקסטיל שמפו. ואלו הפרסים:

- 1 קומפלט — שמלה ומעיל של חברת אילקה, ב"שווי של — 250 ל"י.
- 2 חליפה של חב' אילקה, בשווי של — 120 ל"י.
- 3 שמלה של חברת אילקה, בשווי של — 100 ל"י.
- 4-9 בגד ים לסטקס, דיוה אקסקלוסיב, בשווי של — 35 ל"י כ"א.
- 10-15 בגד ים סטרץ', דיוה אקסקלוסיב, בשווי של — 30 ל"י כ"א.
- 16-25 חולצה של חב' אילקה, 3 זוגות גרבי פרלון ללא תפר.
- 51-150 2 זוגות גרבי פרלון ללא תפר.

וכמו כן 350 פרסי עידוד ממוצרי חברת נורית.

את הסיסמה יש לשלוח לחברת נורית, תל-אביב, רחוב הגדוד העברי 28, עד תאריך 16.8.62. נא לכתוב את השם והכתובת באופן ברור ולהוסיף את מספר הבגד והגרבי. חלוקת הפרסים תתקיים ב-2 לספטמבר במשרדי החברה ע"י ועדה, בראשות עו"ד בדס. החלטת הועדה אינה ניתנת לשינוי. הסיסמאות אשר תבחרנה תעבורנה לרשות חברת נורית בע"מ.

תוצרת נקה תוצרת איכות • המפיצים היחידים: חב' נורית בע"מ

מנוי שנתי עבור העולם הזה

בארץ וכל ארצות תבל, בדאר רגיל:

בדאר אייר:

30 ל"י

ל"י

- לקפריסין
- לכל ארצות אירופה (כולל תורכיה), פרס ומושבכת הכתר עדן

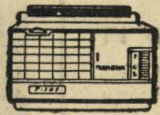
- לדרום אפריקה, זבאב, ליבריה, ניגריה, ר"ד דסיה, גאנה, בורמה, טימור, אריתריאה והפיליפינים
- לארצות-הברית, קנדה, קובה ומקסיקו
- לארצות דרום-אמריקה

55

65

75

פילוס נותן אחריות!

לכונ תקנה

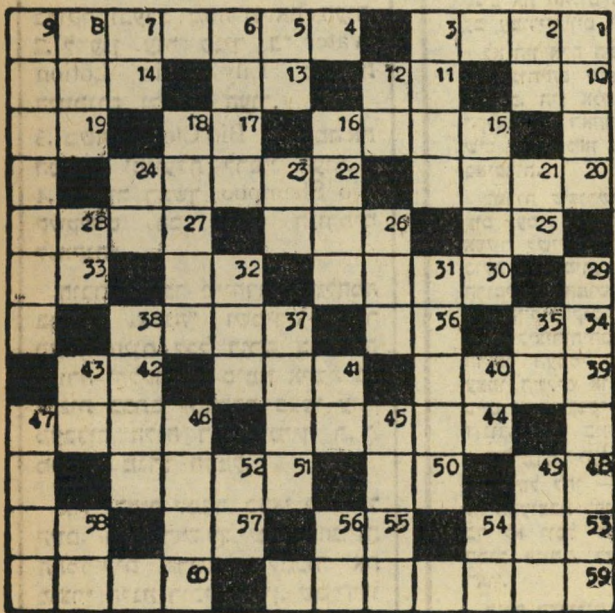
טרנזיסטור פילוס

שרות מלא כל החלקים תמיד במלאי

תשבץ העולם הזה 1293

„במשך השנה האחרונה כמעט ולא היה יום בו לא פתרתי תשבץ, זאת בזכות עבודתי כפקידה בהסדרות. למרות התעסוקה הנ"ל, ולמרות שתיית התה הרצופה, נותר עוד פנאי לחיבור תשבץ זה. שמה של פותרת התשבץ המונח לפניכם אינו ניתן לפירסום, מסיבות מובנות. לכן אין תמונה, לצערנו.

מאונך: (1) מרכו המפסלה הוביטית (4) מיצר בחצי האי הבלקני. (10) זי. (11) מזון הפלא במדבר. (13) כלי אוכל. (14) מדבקים אותו על מעטפה. (15) אופרה מפורסמת. (17) משי תחווה. (19) של שניים. (20) שניות לאוצר הפקדש. (22) חלק ברדיו לקליטת נלים. (25) עיר כוה נים. (26) משקל נקי. (27) קניה ומכירה. (30) משדר. (32) מלת שייכות. (33) ישו. (34) תואר הולנדי. (36) עיר עתיקה. (37) רצוף. (39) דיכ או. (41) ערה. (42) קוסם. (44) נעש. (46) איל. (48) מוסתור משמש. (50) מלת זרז. (51) חשב. (53) גור. (55) עז. (57) אריג. (58) קיים. (59) מדינה באפריקה.

צפון. (23) שפט. (24) שפט. (26) ביטוי. (28) יופי. (29) בעל פרס נובל לשלום. (31) חיה. (32) בעל לאשה שהפכה נציב מלה. (35) בבקשה. (37) אריות. (38) התערבות. (40) קרם. (41) אמנת. (43) תנועת המיים. (45) עם דובר שפה זרה. (46) פרס. (47) שעור שחור. (49) פלצור. (52) סורה. (54) מודר. (58) בחוכי. (58) מצבה.

להמשיך לבוא לעבודה כרגיל. „אי אפשר לפטר אותך בלי החלטת המועצה המקומית,“ הסביר לה, „וגם אז נחוץ האישור שלנו.“ תמרה חזרה לעבודה, מכתב הפיטורין היה כלא היה, אך אביה של תמרה, יליד הארץ התיק ההגנה, נעלב עד עומק נשמתו. „מה זה, עושים לי מסחרה?“ אמר לעצמו, „אה, רון צובלי כבר לא יודע מה זה פלילי?“ הוא לקח את תמרה לבניין המשטרה, הורה לה להיכנס לבד, להעיד בשבועה על כל אשר קרה. על סמך עדות זו דרש בכל תוקף לפתוח בחקירה.

תשורה מפארים. בינתיים חזר ראש העיריה מצרפת, הודיע שתמרה תפטר למרות הכל „ברגע שתמצא לה מחליפה.“ אולם הפרשה לא גרמה לאבדן חוש ה' הומור של ראש העיריה. עוד בפארים שלח תשורות לפקידיו הבכירים. לראובן פרץ שלח גלייה עם ציור עירום.

תולדות

דיבה בסולת

במשך שבוע ימים היה חיים חכמון מלאך המחת של חלץ. מנהל הצרכניה נזכר בכל העתונם כאדם שמכר את הסולת, הביאה למותה של התינוקת נועה בורה. במשך אותו שבוע הושעה חיים מעבודתו והואשם בכל עתוני הארץ. רק אחרי שבוע ימים התגלה שנעמי מתה מאכילת גרעין חמניה (העולם הזה 1291).

בכפר חלץ היה חכמון ידוע כבר זמן רב כסוכנו של מלאך המחת. שנה לפני מקרה הסולת התלוננו שני תושבי הכפר על חכמון במשטרה. הם סיפרו שקנו אצלו בקבוק מיץ ענבים, ובמין היה רעל. הצרניה נסגרה. המשטרה ומשרד הבריאות בדקו את כל בקבוקי המין, אך לא נמצא בהם כל דבר פסול. אולם בעיני מאשימיו — בני אחת משתי החמולות במושב — המשיך חכמון להיות אויב נפשו.

זכוכית בקרטון. ריב הסולת פרץ יומיים לפני מותה של נועה הפעוטה. החמולה של אויבי חכמון באה לצרכניה, דרשה ממנו לגרש את עוזרו, שנתקבל לעבודה דרך ארגון הקניות של הצרכניות בנגב, ולא מונה מאנשי שלומם בכפר.

חכמון התנגד ואנשי הכפר התנפלו על העוזר, זרקו עליו שקיות קמח וסוכר, תקפו אותו במקל והפכו את המקום. בקבר קים שבורים התגלגלו על הריצפה, וצינצנת דבש מזכוכית היתה שבורה בתוך הסולת. „אספתי את כל שבירי הזכוכית, וגם את הסוכר לת שהיתה לידם, בתוך קרטון,“ סיפר חכמון, „כדי לרשום אותם ברשימת ה' חמורה המקולקלת, ומהסולת לא מכרתי בכלל לאנשי הכפר. כעבור שני לילות החל להסתובב מלאך המחת בתוך מושב חלץ, ונועה בורה מתה.“

כבר בחצות הלילה טילפנו אנשי הח' מולה, שהשתוללה בצרכניה, למשטרה ול' משרד הבריאות. לאחר מכן הסתובבו מ' בית לבית ואספו את הסולת. כשהגיעה ה' סולת למשטרה, היו בה שבירי זכוכית. ח' מון טען ששבירי הזכוכית נמצאו רק בסולת שנאספה בבתי החמולה האויבת.

הבדיקה הרפואית הזכירה שנועה בורה לא מתה מזכוכית בסולת, אלא מגרעין חמניה. ארגון הקניות הציע לו לחזור לעבודתו בצרכניה. אך האיש הקשיש (52), שנסע יומיים מביתו באשקלון לחלץ ונש' אר שם עד 11 בלילה, סירב לחזור למקום כפוי התודה. הוא נשאר מחוסר עבודה. תחת זאת איים השבוע להגיש נגד אויביו בכפר תביעה על הוצאת דיבה ועל הפסד מקום העבודה.

הווי

דרום ימערבון: בחבל לכיש, ורשו בוקרים ממושב שדה חמד מחמישה בוקרים מחמת מרשה להסתלק משטחי המרעה, הת' נפלו עליהם כאשר סרבו לעשות זאת, הניסו אותם ואת עדריהם בפלצורים. . . . **אסור זאת בריקודים:** בירושלים, התאספו בחורי ישיבה לפני קולנוע אדסון, כדי למונע מכירת כרטיסים לפני צאת השבת, פתחו בריקודים לפני קופת הקולנוע, אילצו את הקהל לחכות עד צאת ה' הכוכבים. . . . **ראש בריא במיטה חולה:** בירושלים, צילצל אלמוני לדירת אחת התושבות, הודיע לה כי בעלה נילקח לבית החולים ועליה למהר אליו, ניצל את העזרה מן הדירה כדי לבצע גניבה. . . . **לגניבה יש גלגלים:** בכפר צנעה, גילתה חוליית משטרה חמישה בגלגלי גיפס גנובים חבויים בין שיחים, הלכה בעיקבות הגנבים, גילתה בביתם סחורות רבות שנגנבו ממק' מות שונים קודם לכן.

מתלוננת צובלי

הכל למען ציור עירום

זה לא פלילי. ערב אחד הופיע ראובן פרץ בביתו של אהרון צובלי, אביה של תמרה. הוא בא בחברת מכר משותף, קרא לאב החדוזה. כשראה שהאב יוצא אליו ומברכו לשלום, הבין העד שהדבר עדיין לא ידוע לו. „תראה, פנה ראובן אל האב, „בעירי הולכות שמועות כאילו אני מתעסק עם בתך. אני רוצה שתבוא איתי הביתה, ותאמר לאשתי שכל זה לא נכון. לי היא לא רוצה להאמין!“

האב קרא לבתו, לשאול אותה לפרש המעשה, אך המוכיר הקדים אותו: „זה נכון שאני אנסתי אותך?“ צעק לעברה. הנערה, שפחדה מנחת ורועו של האב, הסי' מיקה, צעקה: „לא!“ וברחה הביתה.

האב הלך לבית המזכיר, הרגיע את אשתו, סיים בקבוק ויסקי וחזר הביתה. אך הוא עצמו לא נרגע לגמרי. למחרת קרא לחברה של בתו, שאל אותה מה ה' אמת בשמועות. „נשבעתי לתמרה לא לספר לך,“ הודתה החברה, „אבל אם אתה שואל, אני אספר לך.“ וסיפרה.

כבר באותו ערב לקח האב את בתו ל' תחנת המשטרה, להתאונן רשמית. „זה לא מעשה פלילי,“ הסביר לו השוטרי. וצובלי, שכעצמו היה שנים רבות שוטר תנועה בירושלים, הלך הביתה.

מה זה, מסחרה? אך הגשת התלונה במשטרה נודעה מהר מאד לבניין המועצה. באותם הימים, לפני כשלושה חודשים, שהה לרדו בפארים, כחבר משלחת של ראשי עיריות. כשבועיים אחרי שנסע, קיבלה לפתע תמרה הודעת פיטורין. הנערה הלכה בוכיה לאביה, וזה הרגיע אותה, יעץ לה לפנות לועד העובדים.

מוכיר ועד העובדים לא ידע על הפיטורין, הסביר לתמרה שאינם חוקיים ושעליה

מנהל צרכניה חכמון

הכל כדי לגרש

הוא והיא

אלפי נערות ורבות צעירות בכל חלקי העולם מתמלאים רגשי נחיתות ובושה, שעה שתקופת חדוות הצמיחה אצלם הופכת לעינוי התבגרות.

הרבה שמות קראו לאותם "פצעי בגרות", אך בשפת המדע הם נקראים "אקנה" (Acne) פצעים אלו מתהווים דווקא בשנות חיינו היפות ביותר. סיבתן פשוטה: תאי עור צומחים במהירות, ותאי העור המתים אינם נושרים אלא סותמים את נקוביות העור. מצד שני הבלוטות שפעילותן גדולה מיצרות שומנים. השומנים, שהיו צריכים לצאת דרך הנקוביות, נעצרים ע"י העור הסתום ועל-ידי כך מתהוות נקודות שחורות ופצעים מכוערים. מה עוד שפצעים אלו עלולים להשאיר סימנים לתמיד.

הלנה רובינשטיין, אשר הקדישה את חייה לטיפוח החן והיופי, השקיעה מחקר שנים במעבדותיה עד שהמציאה את התכשירים הבדוקים Bio Clear, והביאו רוחה למיליונים של בני נוער בארה"ב ובאירופה. כיום יכולים כל נער ונערה ישראלים ליהנות מנסיון בדוק זה ולהפטר מיסורי פצעי "אקנה".

תכשיריה המרפאים של הלנה רובינשטיין יאפשרו לך בכמה שבועות צפרים לקבל עור טהור מפצעים ונקי מרובים, בריא ויפה. והדרך פשוטה...

1. רחיצת הפנים ב-Bio Cleanser בבוקר ובערב מטהרת את העור.
2. לרענן עור פניך ב-Water Lily Skin Lotion להורדת השומנים וליצוב העור.
3. משחת Bio Clear משלימה את הטיפול ומיועדת לרפוי העור.
4. ולשער ראשך Bio Shampoo קשקשים הם אחד הגורמים ל"אקנה".

חוברת הסבר מיוחדת על מלחמה בפצעי "אקנה" ושמירת העור תשלח חינם לכל דורש במעטפה סגורה וחלקה עם סימון אישי. נא לפנות בכתב למחלקת פצעי עור, מעבדות הלנה רובינשטיין, ת.ד. מס' 1, מגדל העמק.

אין לדחות למחר. כדאי להתחיל היום. כל הדרוש לך יימצא בחנויות התמזקים הרשאים למכור את מוצרי הלנה רובינשטיין. שם ידעו גם ליעץ לך אישית. הטיפול יעיל, קל ונוח. עור טהור הוא לא רק יסוד למראה נעים אלא גם להרגשה טובה.

Helena Rubinstein

אמנות

מחול

דו-קיום בשיעמום

לונדון פסטיבל בלט ממחיש את האפשרויות של דו-הקיום בשלום, לפחות בי שטח האמנות, בין שני הגושים. זהו תיאטרון בלט מערבי מובהק, שיצירותיו הראשיות (נערת השלג ואגם הברבורים) נוצרו בידי הכוריאוגרף הסובייטי ולאדימיר בור-מיסטר, כשגם יצירות משניות, כמו הסול-פדים, הב בעלי כוריאוגרפיה רוסית טיפוסית.

דו-קיום כזה הוא אולי חשוב ויפה, אבל חסר-חיים. הכוריאוגרפיה הסובייטית גר שאת אופי דומה לזה של הבלט הרוסי ה"קיסרי. היא שמה את הדגש על שיאים של יכולת טכנית, על חשבון ההבעה. הדינמיקה השכלול והמשמעת, שהם המטרה העיקרית של בלט זה, מביאים לכך שהוא הופך לשעשוע חזותי בלבד, כשישחק בפורמט יות קרות וחסרות-חיים בא במקום תוכן ממש וכוסר-ביטוי מימי.

אין ספק שברשות הלונדון פסטיבל בלט צוות של רקדנים ובלרינות המסוגל להדהים ולרתק בכישרון הביצוע הטכני שלו. בוכבים כגון גילפין, מרילין בור, אירנה בורובסקה וקליר סומבר, עדיין קוצרים תשואות-התפעלות. אולם נראה שחלפו הימים בהם לסיס את דמיונו של הצופה כחומר גלם לייצור חזותי.

התזמורת הסימפונית של חיפה, המלווה את הבלט, ממלאת את מה שמחסירה ה"כוריאוגרפיה בתחום הדמיון — היא מזכירה בהתחלה תזמורת של מכבי-אש.

זימרה

אל לפני המהפכה

הוא היה בן שלוש כשעזב את עיר-הנפט באקו, על חופו של הים הכספי, ועלה לארץ-ישראל. 43 שנים לאחר-מכן עדיין מתנגנים בקולו צלילי הנקישה של מאות בארות הנפט, הרי הרים והמרחבים מספג בילדותו.

הוא עומד זקוף, ללא נוע, ידיו שלובות, ורק שפמו הגינאי, שרידי לסתו חרידי רק תו מתנועעים. קולו העמוק, קול הבס, רר עם בטונים צלילים זמדהדים. אם נפלו חומת יריחו — לקול צלילים כאלה קרסו. אילקה רוחה — הוא הלל רבינוביץ — שר שירים רוסיים.

תווים גנוזים. בצעירותו רצה להיות זמר-אופרה. משך ארבע שנים למד פיתוח קול אצל מורה רוסית זקנה. התיים רצו אחרת. הלל רוחה, חבר קיבוץ רמת-היתרון, חייל בצבא הבריטי, נכה קטוע-רגל, פקד בעירית תל-אביב, ואחר-כך חליץ וזמר שירי-עם ישראלים, נאלץ לנצור כל אותן שנים את החלום בלבד. הוא שמר אותו יחד עם עמודית-חיים שנים של שירים רוסיים.

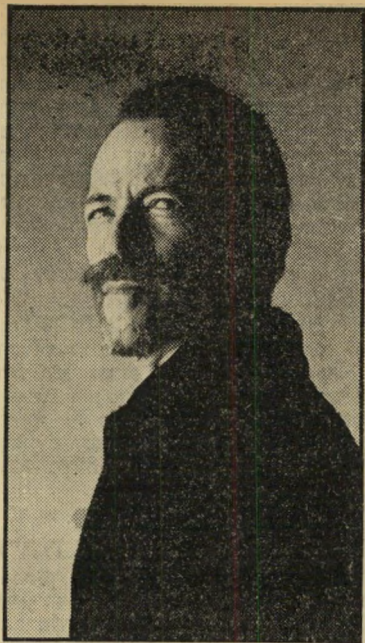
לא היו אלה השירים של תקופת המהפכה, שמגנינותיהם שרתו אחר-כך פיומנים יש-ראליים. היו אלה אותם המכונים "השירים הקלאסיים". האחרון שבהם חובר לפני המיי-שם שנה. מאז גם לא שרו אותם, מלבד באופרות.

למרות שורשיהם של שירים אלה שקר עים עמוק בתולדותיו של העם הרוסי, אפשר לשייכם לחמשת הגדולים של האסי-כולה הלאומית, הידועים בשם "החמישיה הרוסית". החמישיה (ציור קואי, בלקייב, רימסקי-קורסקוב, בורודין ומוסורגסקי) הח' דירו ליצירותיהם את רוח השיר והמחול הרוסי העממי. ניקולאי רימסקי-קורסקוב עצמו השלים אוסף של מאה שירי-עם רו-סיים, מוסורגסקי שילבם לאופרה בוריס גו-דונוב, ואילו בורודין לנטיץ איגור.

דריבזור יש מנגינה. אז נולד סוג חדש של לחן — הרציטטב המלודי, מנגי-נה המעוצבת לפי נטיות קול הדיבור. משום כך לא יוכל שום זמר איטלקי, ולוא גם הסוב ביותר, לשיר שיר רוסי קלאסי כי-ראוי.

עולם הצלילים של המוסיקה הרוסית הוא קהה, דבר הקשור במבנה האופי הרוסי. זוהי אולי גם הסיבה שהקומפוזיטורים ה-רוסיים הירבו לכתוב מנגינות לקול בס, וב-הכירם את יכולת הקול, מיצו את כל ה-אפשרויות הטמונות בו.

העובדה שאילקה הוא דובר רוסית מיל-דתי, ושהוא בעל קול בס עמוק, עושה או-תו למבצע אידיאלי של השירים הרוסיים

זמר אידיקה

תחת שפם גינאי, חלום ילדות

הקלאסיים. בסוף החודש הוא עומד לערוך קונצרט-יחיד ראשון של שירים אלה.

הוא שר את השיר הטטרי מתוך הנטיץ-איגור, את שירת הוויקינגים של רימסקי-קורסקוב, באלאדה על נאפוליאון וחיילי, הקמים לתחיה מתחת לשלגי רוסיה, פרי-טטו של מיכאל גלינקא, המורה הרוחני של "החמישיה הרוסית", והוא שר את ה"יוח-נייס" ("משוך") המפורסם, אותו ביצע של-יאפין הגדול.

לפעמים נראים השירים כמו דיקלומים, מיקצביהם בלתי-רגילים, ההרמוניות שלהם מסורסות, אך הם בעלי עוצמה וביטוי רב. בקולו של אילקה, שהכין את הקונצרט שלו בעזרתו של חנן ויטנברג, יש עדיין משהו מחוספס. הוא אינו מלווה עד הסוף. אולם דווקא פרט זה עושה את קולו נעים לאוזן, ואת שירתו לטבעית וכנה, למרות מיקצוציותה.

תיאטרון

מה עשנה התכנית?

לחם ושעשועים (תיאטרון היחיד של שחמון ישראלי) הוא מונולוג ארוך של מוקי הגדול, ליצן הקירקס, שמיקי הלוליינית, אהובת לבבו, ברהה עם בן-זוגה להופעה, סבסטיאן. מוקי הגדול בוכה כמו ילד קטן על העולם המצחיק שבו הוא חי, וכשנגמר לו מלאי הכאבים על אהבתו הנכזבת, הוא בוכה בשורות מונולוגים קטנים יותר את כאבה של האנושות כולה.

הקו המחשבי של פילוסופיה בפרוטה זו

שחקן ישראלי

במקום איטריות — דיסה

הוא: "... צריך תמיד לצחוק, שלא יראו מתי אתה בוכה... צריך תמיד למרוח ב-לבן את הפנים שלא יראו מתי אתה מת-ווי..."

תחנת רדיו כפרח. מוקי הגדול אומר בין השאר: "משנה מקום מה זה משנה?" אותה שאלה אפשר לשאול לגבי שמעון ישראלי: "משנה תכנית מה זה משנה?" כי במרכזו של תיאטרון-היחיד עומד השחקן, שכל כמה שישתנה החומר המושם בפיו, הוא לא ישתנה, ושמעון ישראלי הוא אר-תו אמן בידור בשתי תוכניותיו הקודמות, למרות המיקרופון האולטרה-מודרני בו הוא משתמש ולמרות התמליל שכתב ניסים (בג-די המלך) אלוני.

המיקרופון היפאני בו משתמש שמעון הוא תחנת אלחוט זעירה שנועדה ליצור את הרושם כאילו אין הוא משתמש ב-מיקרופון. בפרת שעל חולצתו מוסתר מיק-רופון זעיר ממנו יוצאים חוטים לסוללה ה-מותקנת בכיס מכנסיו האחורי. מכשיר זה שולח גלי רדיו לתחנת קליטה מאחורי-הקלעים המעבירה את הקול למקול. אלא שהצרה במכשיר זה, שהוא מחייב את שמ-עון לשיר כשפיו נטוי כל הזמן לכיוון ה-מיקרופון, מגביל אותו בהעוויות פנים. הפ-רעות קוליות שונות, שינויי טון, מפריעים במיוחד בשעת השירה.

איריך במקום רבינוביץ. באשר ל-תוכנית עצמה, עשה ניסים אלוני עבודה מרושלת וגרועה. לרגע נדמה כאילו צבר בתוכנית זו את כל השאריות שנותרו לו מבגדי-המלך. אפילו ביטויים אופייניים לו באותה הצגה חוזרים על עצמם כאן: "שנגנה... גנטלמן... רייט!" רק ש-במקום ה"איטריות" יש כאן "דיסה" ו-במקום רבינוביץ, השם שנועד לתמצת את התיאור שבמין האנושי, מופיע כאן ארליך. את דמותו של המוקי, סמל ה"טראגי-קומיות, בנה אלוני רק על הצד ה"טראגי" את העלילה נטש באמצע ובכתובת הבדיחות שכת שמטרתו, בין השאר, היא גם לעורר צחוק. הפיומנים הבוודים שבתוכנית חסרים כנראה את תונו השלאגרים שהיו בפיו-מונים בתוכניותיו הקודמות. למזל של שמעון חל עליו הכלל: "משנה תוכנית, מה זה משנה!"

בידור

אגדה - או בהמה?

הגמל המעופף (מועדון הרביעיה, יריד המזרח) היא התוכנית עליה רוכבים הארבי-עה שהיו ידועים כרביעית מועדון התיאטר-ון. בדרם לעצמאות כלכלית. אלא שלרוע המזל זהו גמל ללא כנפיים של דמיון, כשי-רון או השראה. גמל עם כנפיים הוא בעלי-חי אגדתי. גמל בלי כנפיים הוא, כהגדרת מילון: "בהמה מעלת-גירה וטמאה". קל להאשים את רוע המזל. במקרה זה, האשמה היא בחוסר יכולת השיפוט של אר-תם האחראים לברירת החומר ולהרכבה ה-תוכנית. הרביעיה עצמה (גדעון זינגר, יעקב בן-סירא, שמעון בר וואובן שפר) הוכיחה כבר בעבר כי, בהתבססה על חומר ראוי לשמו, היא לקת-הבידור הסאטירית מסי-1 של ישראל. אולם בתוכניתה הנוכחית, מאבדת הרביעיה את כל האשראי התייבוי-שצברה במשך שנים.

נידונים למאסר עולם. זוהי תוכנית המורכבת מכתריסר פיומנים וממערכון אחד, ששום נושא מרכזי או צורת-הגשה אחידה אינם מקשרים ביניהם. הפיומנים (של נעמי שמר, ידני מנוסי ואורי סלע) המוש-מעים, הם ברובם משעממים, מסורבלים וחסרי-רעיונות, אבל לעומת זאת המערכון (של שרגא פרידמן), הלועג בהומור של קצבים לחלקה של המיטרה בפרשת יוסליה שותמאכר, הוא דבילי.

מלבד הקווארטט של מוסיקה קאמרית של נעמי שמר, והפיומון חצי-לי של ידי-סלע, עומדת התוכנית כולה ברמה של לה-קת בית-הסוהר המרכזי ברמלה, דבר המס-ביר, אולי מדוע נראים אנשי-הרביעיה על-הבמה כנידונים למאסר-עולם.

לשיא של חוסר-טעם מגיעה הרביעיה שעה שהיא מקדישה חלק ניכר מתוכניתה ללעג תפל וזול על חשבונם של דן בן-אמוץ וחיים חפר, על שהורחחו כספים מ-הצגת היה היו זמנים. פרט לעובדה שזוהי יריקה לבאר ממנה שתתה הרביעיה וגם רוחה, אפשר לשער לרגע שהרביעיה עצמה מופיעה שלא-על-מנת-לקבל-פרס.

נראה שאירות היריד השפיעה על הרבי-עה, הביאה אותם למחשבה שביריד אפשר למכור כל סחורה, אפילו זולה ופגומה. אין חוק נגד זה.

עם נסיונותיה החדשים של הנהגת ההס-
תדרות לבטל את שְׁעוֹן הַקִּיץ ועם האיום
המשמש ובא של מלחה החובה, החל מ-
ההראשון ביולי, מתעוררת שוב השאלה ה-
נצחית: האם כדאי לבין־אדם לעבוד שמונה
שעות ביום?

אם תשאלו אותי, אז אגיד לכם שלא.
לפתוח כל זמן שקיימת האפשרות להתעשר
למפתוח עסק. לנו כאן מול שנתנו
במצאים בארץ האפשרויות הגדולות ומגובלות
ומי שרוצה להתעשר, פתוחות לפניו כמה
יכמה דרכים, שהחובה ביותר מביניהן ו-
הזולה ביותר, היא פתיחת עסק בשתיים
תחילת ילדות.

אני יודע שהרבה יגידו, שלפחות עסק
בבשמים וחצי לירות זה לא קונץ. מפני
ששדוד שחפץ מביא לך, הקונץ הוא לפחות
עסקס בלי כסף בכלל, כמו למשל רוקפלר,
שהתחיל את הקריירה שלו מציחצוח נעלים
או דובינר, ממכירת יריו. כל זה נכון
מאוב, אבל אני יכול לעשות נגד זה דבר,
ממפני שאין לי דרך כזו. מה שאני יודע
הוא: שצריך שנים וחצי לירות בשביל
התחיל עסקים במדינת ישראל. כסף זה לא
תחנך כל כך בתור השקעת הון או הון
חורו, אלא שהוא המישר הנמוך ביותר
שבו אפשר להשיג שלט בן שתי מילים:
אשכנזי.

אם יש לבראם שתיים וחצי לירות, שלם ששט כזה, שיצוץ אותו מיד, ויחלה אותו על איזו שהיא דלת, אחד ענקס קטן ועיפרון. אחרי שחצי יוכל לחזור ולהסתכל במה שכתוב בנקס ואני לבד מבטיח לו ש99 מתוך 100 מקרים, כבר תהיה לו פרסה בשפע. אני בעצמי ניסיתי, תליתי את התיקב אסוב הזה על דלת כרחוב מצא. כשחזרתי אחרי שעה וחצי, מצאתי שם את הרשימה הבאה:

דחוף מאוד !!! נא לבוא לרחוב נחמני
47 קומה ג' מצד ימין בשביל לתקן את
הפקקים. אני לא יכולה לגהץ וכל הבית
עומד על הראש.

אני לא יודע מה אתה, אבל אם אתה אינסטלטור, אז תבוא דחוף מאוד לבלפור 11. התקלקל פאקונג של הברז של המיים וכל המיים זורמים בדירה.

שלום דוקטור. הילד שלי בלע מלכות
לעכברים. אני לא יודעת מה לעשות. תבוא
דחוף מאוד, אולי סכנת נפשות.

10 פעמים הבטחת ולא גאת. כמה פעמים
אני צריך לרוץ אחריו? אם לא תבוא תיכף
ומייד לא אשלם לך את הכסף!!!

כבר הייתי כמה פעמים ולא מצאתי אותך.
תשאיר פתק איפה אתה — צפורה.

אין אדם מקנא בבנו, בחלמידו ובמי
שפשט את הרגל.

הכסף לא איכפת לי, אבל קשה לי
להתרגל לרעיון שמוח של בן־אדם הוא בית
קיבול נאה למגרות שולחן. על זה צחק
הסופר ואמר שאני מאכזב אותו, מפני
שצוהר מאחד כמוני שיהיה לו יותר
חוש הומור וידיה פחות סנטימנטאלי. חשד
בה דומה קיבלתי קצת יותר מאוחר, כ־
שיסרתי לקנות ולגולל צבועה בצבע גושש
עם מקטרת נעוצה בה בין השניים.

עשיתי מאמץ עליון ופניתי לחבר אהר,
פקיד באיון מחלקה ממשלתית, שעשיתי לו
פעם טובה. תחילה ניסח התחמק, ואמר,
שאורי הגרות שעשו לחי חסידיו, "אי אפשר
להוציא שום דבר מהממשלה בלי אישור
הממונים. אחריכן התרכך והסכים לראית
אולי נשאר משהו במשרד הפיתוח, או
במחלקת העתיקות הממשלתית. שלושה ש'
כיוות לא ראיתי אותו, עד שיום אחד
הופיע עם חבילה עטופה בנייר הווציא ממנה
נולגולות עם חור באמצע המצה. כשראיתי
את זה, נהיה לי רע ואמרתי לו שיקח את
זה מהר בחזרה, מפני שאני כבר לא רוצה
ויותר נולגולות.

כמה ימים אחרי זה, כשויתרתי כבר על כל עניין הגולגולת, מופיע אצלי מקסים גילן ושואל אותי אם אני מחפש גולגולת. אמרתי לו שכבר ויתרתי על הרעיון, אבל אם יש לו משהו, אפשר לדבר. על זה אמר,

שלו עצמו אין, אבל המשורר חלפי יש
לו גולגולת, והוא רוצה להיפטר ממנה מה
שיותר מהר.

הלכתי אל חלפי ואמרתי לו, שמקסים
שלח אותי באותו עניין. נתן בי המשורר
צנחם ואמר שבאמת יש לו גולגולת,
שהיה רוצה למסור אותה, אבל קודם הוא
לדעת בשביל מה אני צריך את זה.
אם לא היה שואל, יתכן שחלפי הייתי
אומר לו, כיוון ששאל, סיפרתי לו שאני

מכיוון שמאות הופעתו הראשונה של סמבו עברו כבר יותר משבעים והוא ממשיך להתופע אצלי יום יום, ולספר לי עד כמה נגמל מהעיסון וזה לא מפריע לו יותר, אני מחפש עכשיו תרופה נגד הסוס.

מסיבות שעוד אצמוד עליהן להלן, זקוק
הייתי לגולגולת. גולגולת פשוטה, סולידייט,
עם או בלי לסת תחתונה, אבל שתהיה ב'
מצב טוב.

יצאתי לחפש גולגולות, והופתעתי מיד
לראות שבארץ הזאת, המלאה פגרים מכל
מיני מונים ומכל מיני תקופות, אי אפשר
להשיג גולגולות. כל מי שפגיתי אליו, שלח
אותי לחנות אחת, הנמצאת ברחוב אלנבי
מול הפסג' של טולל בונה, ששם מוכרים
תלמים של גוף האדם.

באתי לחנות וביקשתי גולגולת. הציעו לי גולגולת מפלסטיק עם צירים בלתי חלילים מניורוסטה. אבל דרשו עבורה מחיר שבימים שלפני הפיחות יכולתי לקנות בעד אותו הכסף שלד שלם. אולי אפילו בועץ ארוך מתים חינם. דהחתי לכן את ההצעה והמשכתי לחפש גולגולת אמיתית. לא

עד שהרופאים רבים ביניהם אם להגדיר את העישון כתרופה או כמחלה, וכבר מס' חובב לו יעקב לוי, המכונה סמבו, עם חתיכת עץ בין השניים וטוען (בין היתר), שאין תרופה יותר טובה מגד העישון מלעית חתיכת עץ מצד הסוס.

אנחנו אמנם מכירים את הסוס בתור בהמה, אבל כבר הגרע הזמן שניכיר גם סוס מעולם הצומח. יש חומר לעיסה שצבעו שחור כצבע הזפת ועממו כטעם גרב משת וקוראים לו, איש איננו יודע מדוע, בשם סוס. כיון שאת חומר העיסה הזה מפיקים מעץ, קוראים גם לעץ בשם עץ הסוס, והנה הדבר שגילה סמבו שהוא טוב כרפואה נגד העישון.

לאחר הניסיון הרביעוני שיש לחברה ה-
אנושית בכל מתי תרופות נגד נשירת שיע-
רות, נגד הוספה במשקל ונגד הזיקה, יא-
הסתפקתי בהבטחת הניצחון וביקשתי מסמכי
שיראה גם הוכחה. אינני יכול להמליץ לפני
הקוראים על תרופה כשאני לי בטחון מלא
שקאמם אין בה משג.

“מגוחך לתת לך הוכחה חזונית, כאשר
אאתה רואה אותי עומד לפניך,” אמר סמבי.
הוציא את הענף הלעוס מבין שיניו והמ-
שיך: “כמו שאתה רואה אותי, אני כבר
בבוע ימים לא מעשן ולא איכפת לי בכלל.
בברגע שלקחתי את תחבית הסוס הזו בין
השיניים והתחלתי ללעוס אותה, אני כבר
לוקח סיגריה לפה זה מעורר בי בחילה.
”אתה אל תסתכל עלי ככה.” אני יודע
שאתה צוחק מפניו מאמין, אבל אתה
לא מכיר אותו. אותי אני אפשר להפוסב
בלוף. שבוע ימים לא נגעתי בסיגריה ובני
לא רוצה לעשן. רק הדם שלי נמשך עוד
לניקוטין. זו הצרה, שבסיגריה יש דבר
כזה, שזה כמו כס. כשהם מתרגל לזה,
לוקשה לו להפסיק. אבל אני לא רוצה בכלל
לעשן. הסוס הזה גמל אותי לגמרי מהעו-
שון, אחרי שהגעתי לשלוש קופסות ליום.
עכשיו אני מרגיש מצויין, רק עצבני קצת.
לא מפני שהסיגריה חסרה לי, זה בכלל לא
חסר לי. מה שחסר לי, זה רק ההרגל
הזה, שהייתי רגיל לשחק בקופסה: לפ-
תוח, לסגור, להוציא גפרורים, להדליק
להחזיר תורה לכיס.

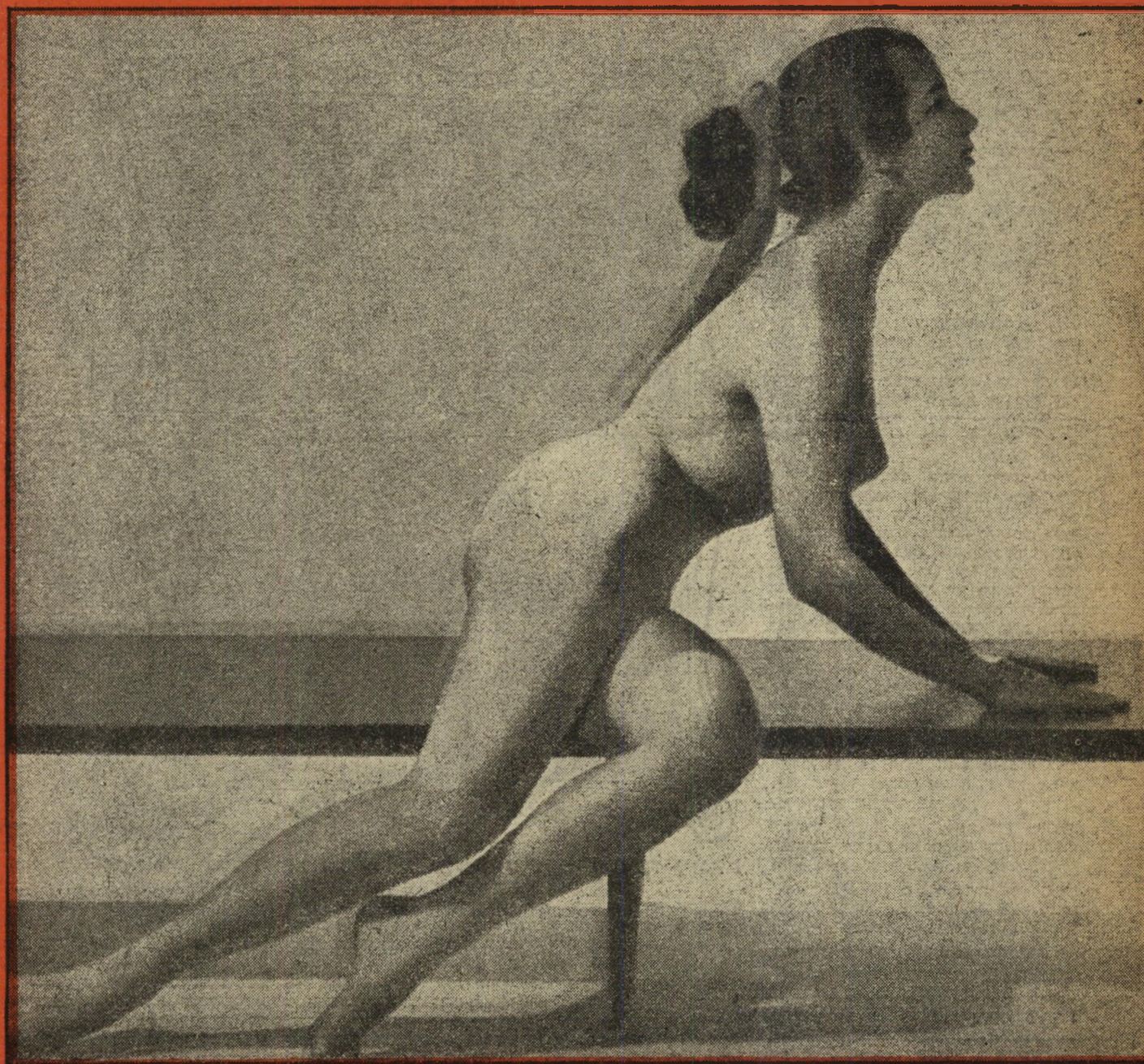
”אם אתה לא מאמין לי, נסו להציע לי סגיגיה ורואה שאני לא לוקח. מאז ש-ההתחלתלי ללעוס את הסוס אני לא מתעניין יותר בסגיגיות ואני גם לא חושב על זה בכל היום כמו אחרים שהפסיקו לעשן. זה שאני עצבני, זה לא מהסגיגיות שחסרות לי, אלא מהדם, שדרוש את הניקוטין, שהתרגל אליהו ולא מקבל. כל שאר התרופות נגד העישון שאתה קורא עליהן בתוניהם, לא שטות שום דבר. אתה יכול לסמך עלי בזה. כבר אף פעמים נייסיתי להפסיק ללעשן ואף פעם לא הצלחתי. הכל כבר נייסיתי ולא עזר. כל היום הייתי חושב רק על סגיגיות וסגיגיות וסגיגיות. היום אני לא חושב ואם אני כבר לוקח סגיגיה לפה, אני זורק אותה מיד. זה שאני משוגע מדעצבונות, אל תשים לזה לב. אין לזה שום קשר לסגיגיות. שמה אני כבר לבלמר נגד מלמתי. לא הייתי לוקח עכשיו סגיגיה, אז אולי זה היה מספק את הניקוטין של היום, אבל אתה רואה? אני בכלל לא רוצה ללעשן.”

אחרי שסמבו שיכנע אותי במשך שלוש שעות רצופות שהסוס הוא תרופת פלא נגד העישון וחוקי מזה שהוא עצבני מפני שאיני רעב לניקוטין, אצין לו כל חשק ואחרי שחזר למחרת עם תחנית הסוס, הגדל לשכנע אותי שאין לו כל חשק לעשן ושהוא נגמל מזה לגמרי. למחרת בא שוב לבקר אותי, בשביל לראות כיצד השיעור שלי הוא ובאותה הדוממות גם שיכנע אותי שנגמל מן העישון.

ככה הוא בא ומופיע אצלי סמבו זה, יום יום. פעם הוא בא בבוקר ופעם הוא בא בערב ותמיד נערץ ענף סוס בין שיגור

העולם הזה

עלום באם?

האם זיזה התכשמה שוב?